

kakšna
usoda
na s
čaka

Jurij Bizjak novi
koprski škof
namesto Metoda
Piriha, ki odhaja v
pokoj

Ponižana lepota

Regent Peter
Finanzdienstleistungsbüro
Kvalificirani svetoalec za investicije in
za upravljanje premoženja
z Avstrijsko državno koncesijo
GZ: BMWA 324.697/5002-1/9/2004 –
Finanzmarktaufsicht Registriert
Nov sedež: Dunajska Borza
Schottenring 16/2, Wien 101 – Österreich
Telefon/Fax: 0043 1 2297126

Primorski dnevnik

NEDELJA, 27. MAJA 2012

št. 124 (20.447) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Alina in policist skupaj v limbu

ALJOŠA FONDA

Tržaški kvestor Giuseppe Padulano je na prazniku policije dober del svojega govora posvetil dogodku, ki je medijsko zasenčil skoraj vse, kar je policija naredila v zadnjem letu. Smrt Aline Bonar Diačuk na policijskem komisariatu na Opčinah je pretresla vse, preiskava pa se še ni zaključila. Padulano zelo obžaluje, da so nekateri mediji opisali tržaški policijski aparat kot »komisariat grozot« in »nacionikomisariat«. Kvestura že dolgo let plodno sodeluje z judovsko skupnostjo, duhovnikom Mariom Vatto, islamskim kulturnim centrom, dobrodelnimi organizacijami, medkulturnimi posredniki ter ustanovami, ki se ukvarjajo s priseljenci. Ganljivo sklepno misel pa je namenil mlademu policistu, ki ga je pred dnevi obiskal v pisarni in se pred njim zjokal. To je policist, ki je z umetnim dihanjem deset minut oživil nesrečno Ukrajinko. Mladi mož ne more več spati »in še danes ga spremlja okus Alininih ust, čeprav se nikoli noče znebiti žvečilne gume«.

Enostavno in premočrtno linčanje gotovo ni primeren pristop, še posebno ne, ko je zadeva zapletena. Glede preiskave o Alinini smrti lahko zatrdimo, da človek, ki je jasno naklonjen fašizmu ali nacizmu, ne bi smel soditi na nobeno vodilno mesto v javni upravi - še manj pa na čelo urada za imigracijo. Tu mislimo na preiskovanega policijskega funkcionarja Carla Baffija, ki je imel v pisarniškem predalu Mussolinijevo podobo in plaketo z napisom »Ufficio epurazione«. Fašistična oblast je v teh krajih pustila krvavo sled, tako da nostalgikov na ključnih položajih res ne potrebujemo.

V vsej tej zgodbi pa še ni bilo pravega poudarka na temeljnem problemu. Italijanski sistem določil, ki obravnava pojav priseljevanja, je zapleten in pomanjkljiv ali preprosto slab. Vse sloni na zakonu izpred desetih let, ki nosi ime po Umberto Bossiju in Gianfrancu Finiju. Zakon je bil naravno nadaljevanje politične kampanje za varnost, boj proti nezakonitim priseljencem in oviranje zakonitih priseljencev, s katero je desna sredina tedaj zmagala na volitvah. Propagandna gesla so rodila represivne in restriktivne predpise z nezadostnimi sredstvi in številnimi luknjami, ki izvajanje prepuščajo tolmačenju posameznih funkcionarjev. Na podlagi tega zakona in na pobudo Roberta Maronija so ustanovili sprejemne centre, v katerih so tujci obravnavani kot vojni ujetniki. Alina se je tako kot drugi znašla v limbu - ne več v zaporu in niti na svobodi, čakal pa jo je izgon. Tudi policisti, ki tujce spremljajo, so v normativnem vakuumu. Openski dogodek pa je nov dokaz o neuspehu sistema »Bossi-Fini«.

SIRIJA - Med 92 žrtvami napada Asadovih tankov je 32 otrok

V bližini Homsa krvoločni pokol otrok

Vodja opazovalcev ZN Mood govori o »brutalni tragediji«

KONFERENCA - V priredbi tržaške občinske uprave

Upravitelji in strokovnjaki o zdravstvenem stanju Trsta

TRST - V mali dvorani Operne hiše Verdi je včeraj potekala konferenca o okolju in zdravju kot pomembnem dejavniku za vse ljudi. Konferenco z naslovom Kako je s Trstom? (Come sta Trieste?), ki je v

žarišče postavila zelo aktualne teme, je organizirala Občina Trst pod pokroviteljstvom ministrstva za okolje in Dežele FJK. Na srečanju je bil velik poudarek namenjen novim izzivom zdravja in okolja, zelo jasno pa

je bilo tudi izraženo, da bi morali biti pri pripravi različnih strategij bolj enotni. Na konferenci je kot častni gost nastopil minister za okolje Corrado Clini.

Na 3. strani

DAMASK - Nasilje v Siriji se lahko sprevrže v »odprto državljansko vojno«, je včeraj opozoril vodja opazovalcev ZN v državi, norveški general Robert Mood, ki je petkov pokol civilistov, med njimi 32 otrok, v kraju Houla v bližini Homsa označil za »brutalno tragedijo«. Opazovalci ZN so včeraj prišli na kraj pokola in potrdili, da je 92 civilistov umrlo v napadu Asadove vojske, ki je s tankov streljala na civilno prebivalstvo. Opozicijski aktivisti so posnetke mrtvih otrok, starih tudi samo eno leto, objavili na spletu. Nova tragedija lahko resno ogrozi poskuse ZN za pomiritev med režimom in njegovimi nasprotniki.

Na 19. strani

V Vipavi oživilo nasprotovanje ZKB

Na 2. strani

Alinina zgodba na prazniku policije

Na 3. strani

Znani finalisti nagrade Luchetta

Na 4. strani

Nova dražba za šolsko poslopje v Doberdobu

Na 9. strani

Na Sloviku obeležili konec šolskega leta

Na 10. strani

V Goricah je čezmejno tudi izobraževanje

Na 10. strani

BON BON chocolate
dolcissimi - ingredienti - decorazioni

Božansko
dobri
konfeti

Trst
ul. Carducci 25
Gorica
ul. Garibaldi 6
Tržič
ul. S. Ambrogio 18
Ljubljana
Trg Ajdovščina 4

MARINIGH
confezioni

Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE

GANT
G.N.H.

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

Trgovina

Fany

MOŠKA IN ŽENSKA
KONFEKCIJA

Oblačila za
vse priložnosti

PROMOCIJSKA
PRODAJA

Ul. Flavia di Stramare 99
(Žavljje) Milje
Blizu avtobusne postaje 20
Tel. 040 231118

BANKE - Mali delničarji vipavske hranilnice proti načrtom večinskih lastnikov

Bo o vipavski hranilnici odločala večina ali manjšina?

Pogovor s predsednikom ZKB Sergijem Stancichem, ki ne namerava kloniti izsiljevanju 10-odstotnih lastnikov

TRST - Vipavska hranilnica spet bu-ri duhove v Ajdovščini in Vipavi. Potem ko se je sredi preteklega tedna iztekel rok za oddajo nezavezujočih ponud za nakup 56-odstotnega deleža Kmetijske zadruga Vipava v Hranilnici in posojilnici Vipava, bo treba počakati še kakšen dan do objave pri- spelih ponudb. Kot so včeraj poročale Pri- morske novice, naj bi bila oddana več kot ena ponudba, zagotovo pa jo je oddala sku- pina malih delničarjev, zbranih okrog ob- činskih uprav Ajdovščine in Vipave.

Vipavska hranilnica se medtem pri- pravlja na občni zbor delničarjev, ki bo 27. junija in na katerem bodo imeli besedo tu- di zamejski delničarji. Zadruga kraška banka (ZKB), družba KB 1909 in Zadruga banka Dobrodo Sovodnje imajo namreč v vipavski hranilnici skupaj približno 25-odstotni lastniški delež, medtem ko ma- li delničarji ne dosega niti 10-odstotne- ga. Kot omenjeno, je večinski delničar s 56-odstotnim deležem Kmetijske zadruga Vipava.

»Za nas še vedno velja naš prvotni načrt, da bi odkupili dejavnost (aktivno in pasivo) vipavske hranilnice in jo pripojili svo- ji dejavnosti, s čemer bi nastala prva čez- mejna banka,« nam je včeraj potrdil pred- sednik Zadruga kraške banke (ZKB) Ser- gij Stancich. Pojasnil nam je, da bi ZKB pla- čala kupnino delniški družbi vipavske hran- ilnice, ki bi se tako razpustila in poplača- la vse ostale delničarje. »ZKB bi si pripo- jila delovanje vipavske hranilnice, kate- raga sedež pa bi ostal v Vipavi kot sedež za poslovanje čezmejne banke v Sloveniji, se- veda pod okriljem ZKB. Nastala bi tako prava Primorska banka,« nam je še pove- dal Stancich.

Tisti, ki na Vipavskem nasprotujejo temu projektu, po besedah prvega moža ZKB »nočejo razumeti, da bi v nasprotnem primeru večinski delež odkupila kaka dru- ga banka in tako hranilnica ne bi ostala v Vipavi, ker preprosto ne bi mogla ostati sa- mostojna.« »Gre za zelo majhno, lahko bi rekli mikrobanko s komaj 2,5 milijona evrov kapitala in šibko kadrovske zasledbo, zato bi bila povezava z ZKB Vipavcem, predvsem pa tamkajšnjemu gospodarstvu samo v korist,« ocenjuje Stancich. Ni namreč naključje, da se za prihod ZKB zav- zemajo lokalni gospodarstveniki oziroma Območna Obrtna zbornica Slovenije (OZS), ki v Ajdovščini in Vipavi šteje okrog 800 članov in ki je ZKB povabila na pred- stavitev banke in njene dejavnosti. Enako podporo ima ZKB tudi pri sezanski Ob- močni OZS, ki šteje okrog 900 članov.

Glede zbiranja ponudb za odkup ve- činskega deleža hranilnice, ki ga je bila pri-

siljena objaviti Kmetijska zadruga Vipava, pa nam je Stancich povedal, da je oni niso oddali, ker je to samo za potencialne nove delničarje, saj imajo že obstoječi delničar- ji, vključno z zamejskimi, predkupno pra- vico. »Zato mi nimamo razloga za prijavo ponudbe, saj statut hranilnice predvideva, da mora pri prodaji ponuditi delnice naj- prej delničarjem, šele potem zunanjim in- teresentom. Kot kaže, pa imajo nekateri v dolini ponovno interes za ustvarjanje zdrh. Verjetno zato, ker nimajo drugih tehtnih argumentov. Naš predlog, ki bo na dnevnem redu skupščine delničarjev 27. ju- nija in ki predvideva zamenjavo dveh do- sedanjih nadzornikov, kot tudi moj odstop in zamenjavo (zaradi navzkrižja interesov), je popolnoma legitim. Verjetno se po- navljajo politične igrice izpred petih me- secev, vendar s to razliko, da bo tokrat o vsem odločala skupščina delničarjev. Ni- sem še slišal, da bi manjšinski, zgolj 10-od- stotni delničarji prevladovali in ukazovali ostalim!« je ogorčeno zaključil predsednik Zadruga kraške banke.

Vlasta Bernard

Predsednik
Zadruga kraške
banke Sergij
Stancich

ARHIV

KOPER - Namesto Metoda Piriha, ki se je zaradi starosti odpovedal funkciji

Jurij Bizjak novi koprski škof

Novico o imenovanju je v papeževem imenu sporočil apostolski nuncij v Sloveniji Juliusz Janusz

KOPER - Papež Benedikt XVI. je včeraj sprejel odpoved službi doseda- njega koprškega škofa Metoda Piriha ter za njegovega naslednika imenoval dosedanega pomožnega koprškega škofa Jurija Bizjaka. Novico je sporo- čil apostolski nuncij v Sloveniji Juliusz Janusz. V skladu z zakonikom cerkve- nega prava je krajevni škof, ki je izpolnil 75. leto starosti, naprošen, naj da od- poved službi papežu, ki bo po presoji vseh razmer ukrepal. Pirihi je 75 let do- polnil lani. Slovesna umestitev novega škofa bo v soboto, 23. junija, ob 10. uri.

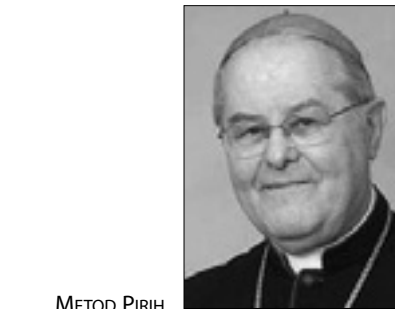
Janusz se je ob tej priložnosti za- hvalil škofu Pirihi za minulo delo, saj po njegovih besedah zapušča enotno, lepo in živo škofijo, ter hkrati izrazil upanje, da bo novi škof Bizjak z vese- ljem opravljal svoje naloge. Škof Pirihi je sporočilo iz Vatikana o imenovanju novega škofa sprejel z velikim veseljem in zadovoljstvom. Pirihi je spomnil, da je Bizjak že 12 let pomožni škof, da sta skupaj složno delala ter da dobro po- zna razmere in potrebe v škofiji. »Škof

JURIJ BIZJAK

Jurij je blag, dobrohoten in plemenit človek, ki zna ljudi navdušiti,« je še do- dal.

Bizjak se je papežu Benediktu za- hvalil za »očetovsko zaupanje«, nunciju pa za ustrezno in potrpežljivo izpelja- vo postopka. Prav tako se je doseda- njemu škofu Pirihi zahvalil za večlet- no vodenje škofije, »za njegov zgled zvestega pastirja, za brezštevne mi- losti, prejete po njegovih rokah«. Svo- je novo poslanstvo je Bizjak sprejel z Je- zusovo mislijo iz Janezovega evangeli- ja: Pošiljam vas, da boste želi to, za kar

METOD PIRIH

se niste trudili. Drugi so se trudili in vi stopate v njih delo.

Kot je medijem med drugim po- jasnili Pirihi, je zaradi svojega zdrav- stvenega stanja še za časa prejšnjega nuncija prosil papeža, naj mu ne po- daljša škofovske službe. Sam se bo v skladu s smernicami za upokojene škofo po uradni predaji poslov umak- nil v Vipavo, a bo ostal škofu Bizjaku na razpolago za pomoč pri pastoral- nem delu.

Novi škof je že napovedal, da bo vsekakor povabil Piriha k sodelovanju,

URADNI OBISK Furlanija pričakuje Napolitana

VIDEM - Predsednik re- publike Giorgio Napolitano bo v torek in v sredo na obisku v vi- demski in pordenonski pokraji- ni. Predsednik ne bo obiskal Porčinja v zahodni Benečiji, kjer so februarja 1945 komuni- stični partizani pobili skupino borcev brigade Osoppo, tragi- čnega dogodka pa se bo spom- nil v bližnji Fojdi (prizorišče po- kola sodi v ozemlje te občine), kjer bo gost tamkajšnje občinske uprave. V deželni stvarnosti vla- da veliko zanimanje za Napolita- nov obisk v Fojdi, posebej za njegove besede o pokolu pod Toplim vrhom.

Napolitano bo v torek na kratko obiskal tudi Karnijo, več- ji del svojega obiska bo namenil Vidmu, medtem ko bo v sredo obiskal pordenonsko pokraji- no. V Guminu se bo predsednik spomnil žrtve potresa iz leta 1976. Na videmski univerzi si bo državni poglavar ogledal film o partizanski republiki v Karniji, ki sta ga skupaj financirali Uni- verza in Dežela Furlanija-Julij- ska krajina.

AVTOCESTE - Dogovor podpisala Emilio Terpin in Corrado Clini

Rimska vlada in Autovie Venete skupaj v boj proti onesnaževanju

TRST - Ministrstvo za okolje in deželno avtocestno podjetje Autovie Venete sta sklenila dogovor za skupni boj proti onesnaževanju, ki ga pov- zročajo avtoceste v Furlaniji-Juljski krajini. Za sedaj ne gre še za konkre- tne ukrepe, temveč za celovito meritev izpušnih plinov, kateri bodo sledili stvarni ukrepi. Dogovor sta ob navzo- čnosti deželnega odbornika Riccarda Riccardija podpisala okoljski mini- ster Corrado Clini in odvetnik Emilio Terpin v predstavništvu Autovie Ve- nete.

Podpis dogovora je nudil prilož- nost za izmenjavo mnenj o poteku gradnje tretjega pasu na avtocesti Trst-Benetke, ki se sooča s precejšnji- mi težavami birokratske in pravne na- rave, medtem ko je finančna plat na- črta menda za sedaj rešena. Vprašanje je, če bo razširitev avtoceste A4, kot doslej, še dalje vodil izredni komisar ali pa bo gradnja potekala po normal- nih tirnicah, kar zna povzročiti do- datne zamude in zaplete.

Pooblaščen upravitelj družbe Autovie Venete Terpin (levo) in minister Clini

KROMA

ONESNAŽEVANJE - Poročanje Dela

Na Koprskem prepričani, da smrad prihaja iz Trsta

KOPER - Potem ko je poseben vlak iz Neaplja pred dnevi pripeljal v tržaško se- žigalnico večjo količino odpadkov nezna- nega izvora, so v koprskem dopisništvu Dela prejeli več klincev prebivalcev z Milj- skih hribov med Koprom in Trstom. Opo- zarjajo, da se ne morejo nikomur pritoži- ti zaradi smrada. Prebivalci obmejnih kra-jev pravijo, da v Trstu sežigajo odpadke predvsem v nočnem času, piše Boris Šu- ligoj. Iz sežigalnice se vali gost dim, ki se začena redčiti šele v jutranjih urah. Nih- če ne ve, za kakšne izpuste gre. Še pose- bno jih skrbi, ker niti italijanska javnost ni bila seznanjena, kaj je v 26 zabojnikih, ki so jih prepeljali iz Neaplja. Opozarjajo, da javnost ni obveščena o delovanju sežigal- nice in da se nobena od pristojnih ustanov pri nas ne zmeni za njihova prizadevanja za čistejšo okolje.

Na Agenciji Republike Slovenije za okolje so na vprašanja Dela potrdili, da za podatke o analizah vplivov na okolje tržaške sežigalnice sploh še niso vprašali. Kot so pojasnili, bi sežigalnica morala opra-

vljati monitoring emisij v skladu z evrop- sko zakonodajo, vendar so meritve stvar organizacije posamezne države. Vsekakor bi morali imeti podatke o količini prahu, solne kisline, žvepla, fluorovodikove kisi- line, dušikovih oksidov, organskega ogljika, težkih kovin, dioksinov in furanov.

V Sloveniji merilne postaje ne me- rijo HCL, fluorovodikove kisline, dioksi- nov in furanov, v prostem ozračju namreč ni predpisanih mejnih vrednosti zanje. Z mobilno postajo na vrhu Miljskega polo- toka ne bi mogli oceniti pravega vpliva se- žigalnice, poleg tega vseh vplivov iz seži- galnice ni mogoče spremljati na širšem ob- močju prizadetega okolja, je za Delo po- vedala Verica Vogrinčič z Arsa. »Zato se nam zdi postavitve mobilne postaje ne- smiselna. Do junija 2008 je bila v Lovra- nu pri Kolombanu mobilna merilna po- staja, ki je merila enaka onesnaževala kot drugod po državi. Takrat so ugotovili, da je njihova koncentracija med najnižjimi v Sloveniji in mejne vrednosti niso bile pre- koračene,« je dodala.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Prva konferenca o zdravju in okolju

Trst ni pri slabem zdravju, lahko pa bi se »počutil« še bolje

Zrak je preveč onesnažen, v mestu je najmanj sedem nevarnih objektov, na zdravstvenem področju pa je treba okrepiti preventivo

V mali dvorani Operne hiše Verdi je včeraj potekala konferenca o okolju in zdravju kot pomembnem dejavniku za vse ljudi. Konferenco z naslovom Kako je s Trstom? (Come sta Trieste?), ki je v žarišče postavila zelo aktualne teme, je organizirala Občina Trst pod pokroviteljstvom ministrstva za okolje in Dežele FJK. Na srečanju je bil velik poudarek namenjen novim izzivom zdravja in okolja, zelo jasno pa je bilo tudi izraženo, da bi morali biti pri pripravi različnih strategij bolj enotni.

Na celodnevni konferenci, ki so se je udeležili tudi številni občani, še posebej tisti, ki so tako ali drugače prizadeji, so sodelovali predstavniki različnih strok. Uvodni nagovor sta podala občinski odbornik za okolje Umberto Laureni in občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari. Obema je bilo skupno, da je treba predstaviti in analizirati vsa znanja in jih tudi povezati v neko celoto. Namen te konference je ozaveštevati širšo javnost o pomenu varstva okolja, skrb za zdravje, preventive ter predstaviti perspektive, je dejal odbornik Laureni, ki je dodal tudi, da ni nič narobe, če javni upravitelji nimajo odgovorov na vsa vprašanja. Pomembno pa je, da se lotimo vseh perečih tem, četudi so nekatere še neznanke, meni odbornik. V nadaljevanju so številno občinstvo pozdravili župan Roberto Cosolini, predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in predsednica Pokrajine Maria Theresa Bassa Poropat.

V prvem delu včerajšnje konference se je nato govorilo predvsem o okolju in zdravju. Razpravo je povezoval Pierluigi Barbieri, prvi diskurz pa je podal Stello Vatta iz agencije Arpa. Vatta in druga dva govornika so o okolju spregovorili vsak s svojega stališča. Vatta je tako postregel s podatki, ki so govorili o kakovosti zraka v Trstu. Izvedeli smo, da v Trstu zrak ni najbolj čist, saj so na tako majhnem območju prisotni industrijska in pristaniška dejavnost, gost promet in železnica. Zaradi prisotnosti teh faktorjev razmere ne morejo biti idealne, s škodljivimi plini pa je čezmerno obremenjeno predvsem območje Škednja, je dejal go-

Častni gost konference v mali dvorani opernega gledališča Verdi je bil minister za okolje Corrado Clini

KROMA

vornik in s tem sprožil bučen aplavz s strani skupine škedenjskih delavcev. Nato je spregovoril Glauco Spanghero, ki je podal diskurz o objektih, ki predstavljajo potencialno nevarnost. Žal imamo tovrstne objekte tudi pri nas, je dejal predavatelj, ki je postregel tudi s podatkom, da imamo na našem teritoriju 7 objektov, ki bi potencialno lahko bili nevarni. V isti sapi nam je Spanghero tudi zagotovil, da za varnost teh objektov zelo dobro skrbi tehnični deželni odbor gasilcev, ki v prvi vrsti skrbi za preventivo. Njihova dejavnost je tako usklajena in transparentna, da ni nevarnosti, da bi bilo ogroženo zdravje ljudi, je zagotovil govornik, ki je zavrnil tudi očitke, da so azbestne kritine škodljive. Škodljivo je zlasti vdihavanje azbestnih vlaken, je pojasnjeval govornik, ki je povedal tudi, da nimamo določila, ki bi opredeljeval rok za sanacijo že obstoječih azbestnih orestij. O različnih direktivah in konkretnih predlogih za izboljšanje razmer v okolju pa je govoril Paolo Plossi iz Pokrajine Trst. Postregel je s predlogi, s katerimi bi lahko vzpostavili mehanizme

za preprečevanje nadaljnjega slabšanja okolja na sploh. Po Plossijevi oceni bi bilo treba drastično zmanjšati vrednost

izpušnih plinov, ki jih povzroča transport (ne samo na kopnem, temveč tudi na morju), upoštevati vodne dire-

ktive in dovoljeno koncentracijo toplogrednih plinov ...

Včeraj se je govorilo tudi o zdravju, prijazni urbanistiki, odpadkih, gradnji šolskih poslopij, ter o obnovljivih virih energije. O pomenu alternativnih energentov je spregovoril tudi včerajšnji eminentni gost, minister za okolje Corrado Clini, ki je uvodoma dejal, da je počaščen, da je prišel v Trst. Govornik je med drugim izpostavil predvsem dve temi; po njegovem bi si vsi akterji morali zastaviti cilje, ki so realni, vzpostaviti pa bilo treba tudi zvezo med okoljevarstvenimi cilji in infrastrukturnimi določili. Posebno pozornost pa je častni gost namenil obnovljivim virom energije, ki so, kot je dejal minister, vredni naše pozornosti in poglobljene analize.

Razprava na včerajšnji konferenci je bila pestra in zanimiva, postregla pa je tudi z nekaterimi koristnimi predlogi. O smiselnosti učinkovitega in nadaljnega načrtovanja na področju okoljevarstva in zdravja ljudi pa nas bodo strokovnjaki seznanjali še septembra, ko bo Občina Trst organizirala nadaljevanje včerajšnje razprave. (sč)

VELIKI TRG - Odmeven govor Giuseppeja Padulana

Slovesnost v znamenju Alinine zgodbe Kvestor odločno proti medijski gonji

Kvestor Giuseppe Padulano je med drugim pozval svoje osebje, naj mirno opravlja svoje delo, ker preiskava o samomoru Aline Bonar ne sme postaviti v dvom njihovega poslanstva; policisti so mu večkrat zaploskali, med poslušanjem nekaterih odlomkov pa je bil marsikdo ganjen

KROMA

Včerajšnji praznik ob 160-letnici policije je minil v znamenju odmevnega in mestoma ganljivega kvestorjevega govora, ki se ni izognil boleči temi preiskave o samomoru ukrajinski državljanke Aline Bonar Diačuk, do katerega je prišlo 16. aprila na openskem komisariatu. Temu je namenil dober del posega, na Velikem trgu pa sta bila tudi tožilec Massimo De Bortoli (sedel je prav ob kvestorju) in preiskovani funkcionar Carlo Baffi.

Kvestor Giuseppe Padulano je poudaril, da je temeljna naloga policije »proizvajati varnost«. Tržaška kvestura je ubrala trojno strategijo, ki predvideva rednejšo prisotnost policijskih patrulj na ozemlju (še posebno v poletnih mesecih), namenjanje največje možne pozornosti sporočilom občanov (dva Tržčana so zaradi njunega dragocenega sodelovanja nagradili) in poudarek na usposabljanju policistov. Obenem pa se policija zelo posveča mladim in preventivi, »saj vse starše skrbi, da se bodo naši otroci zvečer vrnili domov živi in zdravi«. Tržaška pokrajina je še vedno zelo varna. Število kaznivih dejanj se je v zadnjem letu povečalo, na to pa je v glav-

nem vplival porast števila računalniških goljufij, preteprov in roparskih tatvin.

Policija je po drugi strani uspešno sklenila več preiskav, od umorov do mednarodnih kriminalnih organizacij, dejavnih na različnih področjih. Padulano je posebej pozdravil predstavnika slovenske in hrvaške policije, saj je čezmejno sodelovanje zelo dobro in zelo koristno, predvsem v boju proti razpečevanju droge. Omenil je med drugim potrpežljivo in zahtevno delo osebja oddelka Digos ter kabineta kvesture, ki je imelo opravka s številnimi demonstracijami. Miren potek demonstracij in s tem zagotovitev svobode izražanja sta tudi sad načrtovanja, pogovorov z organizatorji in sodelovanja z ostalimi institucijami. Kljub prizadevanjem poštne policije pa mladim in staršem pogosto ni jasno, kakšne nevarnosti se skrivajo na svetovnem spletu, od goljufij do pornografije.

V zvezi s samomorom Aline Bonar Diačuk je kvestor izjavil, da bo policija prevzela odgovornost, če bo sodstvo ugotovilo, da so bile storjene napake. Podčrtal pa je, da je lahko prišlo do napak in ne zlonamernih dejanj ter obsodil medijsko lin-

čanje, ki ga je bila deležna kvestura. V tisku so se pojavili izrazi kot »nacakomisariat« in »komisariat grozot« ter namigi o sistematičnem nasilju nad tujci. Poudaril je, da policisti sodelujejo z judovsko skupnostjo, skrbijo za njeno varnost in pošiljajo svoje otroke v judovsko šolo. Obenem je dodal, da kvestura sodeluje s humanitarnimi in drugimi organizacijami, kar ni nekaj samoumevnega. Poudaril je, da se policisti pogosto znajdejo v emotivno kočljivem položaju, ko morajo izbrati, ali bodo hladno izvajali predpise ali pa boleče sočustvovali s tujci, ki trpijo. Zakonski predpisi pa imajo sive cone, v katerih se težko znajdejo.

Ob koncu je s tresočim glasom omenil objokanega mladega policista, ki ga je pred dnevi obiskal v pisarni. To je bil policist, ki je Alino 10 minut oživljal z umetnim dihanjem in zdaj že dober mesec dni ne more spati. Preiskava ga ne skrbi in niti to, da se mora zaradi Alinine nalezljive bolezni preventivno zdraviti. Hoče pozabiti, a ne more. »Rekel sem mu, da je pošten policist in da naj ne pozabi, ker dokazov ljubezni ne brišemo!« (af)

KARABINJERJI - Prijetje s pomočjo žrtve

Izsiljevalka grozila upokoјjencu

Dalj časa je od tržaškega upokoјjence izsiljevala denar, na koncu pa se je priletni gospod naveličal in obvestil karabinjerje, ki so ženski z njegovo pomočjo natknili lisice. V priporu se je znašla 35-letna Tržačanka A. A., po rodu iz Neaplja. Upokoјjenec je miljskim karabinjerjem povedal, da je žrtev izsiljevanja, njegova nočna mora pa je bila 35-letna ženska, ki jo je spoznal pred časom. Izročil ji je že več let in ko mu je denarja zmanjkalo, mu je začela vztrajno groziti. Moški je bil v težkem položaju in ko je bila mera polna, se je obrnil na karabinjerje miljskega poveljstva. Le-ti so začeli zbirati informacije in več dni opazovali osumljenko, ki je v začetku tega tedna padla v zasedo. V ponedeljek zvečer je imela zmnemek z upokoјjencem, ki se je predstavil in ji izročil ček v vrednosti 150 evrov. Dogodka so prisostvovali karabinjerji, ki so takoj po predaji čeka pristopili k osumljenki in jo aretirali. Sodnik za predhodne preiskave je podpisal priporni nalog, priprta tvega zaradi izsiljevanja od pet do deset let zapor in od 516 do 2065 evrov denarne kazni.

Čezmejna tatova z ukradenim motornim kolesom

Mlada slovenska državljanka M. D. (23 let) in K. S. (22) sta v Trstu priprta zaradi tatvine v obteževalnih okoliščinah. Po podatkih slovenske policije sta podobna kazniva dejanja že izvajala v Sloveniji. V Trstu so ju v petek ponoči prijeli policisti, obvestil pa jih je njihov sodelavec, ki se je v prostem času nahajal v predmestju. Opazil je sumljivo kombinirano vozilo, odtipkal številko 113 in do prihoda patrulje zalezoval dvojico. Policisti so vozilo ustavili in v njem našli motorno kolo brez registrske tablice. Izkazalo se je, da je motor ukraden, tatvino pa je lastnik prijavil še isti večer. Slovenca so osebno preiskali, v kombiju pa so našli še tablico in razno orodje, rokavice za enkratno uporabo in prenosni računalnik, v katerem so bile fotografije avtomobilov in motornih koles. Morda je bilo to gradivo za prodajo ukradenih vozil.

NOVINARSTVO - Včeraj objavili imena finalistov za nagrado Marco Luchetta 2012

V nominiranih prispevkih pretresljive zgodbe o otrocih

Nagrajevanje bo 12. julija v gledališču Rossetti - Letos tudi posebna nagrada Pričevalci zgodovine

Zgodbe otrok: umorjenih otrok med državljansko vojno v Siriji, ali pa otrok v Indoneziji, ki vsak dan tvegajo svoje življenje s hojo po brvi, da se odpravijo v šolo, medtem ko v Mehiki šole ne morejo obiskovati zaradi groženj trgovcev z drogo, v Sierr Leone in Sudanu se nahajajo v zaporih, v italijanskem Tarantu pa se zaradi velike onesnaženosti zemlje ne morejo igrati na vrtu. O takih in drugih zgodbah pripovedujejo prispevki letošnjih nominirancev oz. finalistov za deveto mednarodno novinarsko nagrado Marco Luchetta 2012, ki jo bodo - točneje jih bodo, saj gre za več nagrad za različna novinarska področja - podelili na tradicionalni prireditvi Naši angeli, ki bo letos 12. julija v gledališču Rossetti v Trstu.

Imena finalistov so objavili včeraj dopoldne na sedežu Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin, ki je skupaj z italijansko državno radiotelevizijo RAI ter pod pokroviteljstvom predsednika italijanske republike in ob podpori številnih sponzorjev pobudnik nagrade. Ob povezovanju urednika italijanskih radijskih in televizijskih poročil deželnega sedeža RAI Giovannija Marzinija in po pozdravu predsednika fundacije Enza Angiolinija so nominirance predstavili člani žirije s predsednikom Mauro Mazzom na čelu.

Za nagrado za najboljši novinarski prispevek, objavljen na kaki evropski televiziji, so bili nominirani novinarja BBC Fergal Keane (za prispevek o umorjenih otrocih v Siriji) in Andrea Nicolas (za nevarno pot v šolo otrok indonezijske vasi Ciwaru) ter novinarba SKY TG24 Tiziana Prezzo (za zgodbo otrok iz sirotišnice v libijskem mestu Misrata). Za nagrado za najboljši članek, objavljen v italijanskem dnevnem oz. periodičnem tisku, se bodo potegovali Lucia Capuzzi z dnevnika Avvenire (pisala je o zaprtih šolah v mehiškem Acapulcu zaradi groženj trgovcev z drogo), Giancarlo Olini z dnevnika Gazzetta di Mantova (pisal je o otrocih mestnega predela Tamburi v Tarantu, ki se zaradi velike onesnaženosti ne smejo igrati na vrtu) in Luciano Scaletari s tednika Famiglia Cristiana (za prispevek o otrocih, katerih starši se nahajajo v zaporu). Za nagrado Saša Ota za najboljše televizijske posnetke, objavljene na kaki evropski televiziji, so bili nominirani Tonia Cartolano (SKY TG24 - o nasprotjih v Indiji, katerih žrtve so predvsem otroci), Claudio Rubino (TG3 - o upokojeni profesorici filozofije Manini Consiglio, ki je na Madagaskarju v desetih letih zgradila dvesto šol za tamkajšnje otroke) in svobodni novinar Elio Colavolpe, ki je za zunanje politično rubriko dnevnika tretje televizijske mreže RAI prispeval posnetke bitke v libijski prestolnici Tripoli. Finalisti nagrade Dario D'Angelo za najboljši članek, objavljen v evropskem (ne italijanskem) dnevnem oz. periodičnem tisku, so José Miguel Calatayud s španskega dnevnika El País (za prispevek o otrocih, zaprtih v zaporih Južnega Sudana), John Carlin z britanskega dnevnika The Independent (za podoben prispevek o otrocih v zaporu Pademba Road v Sierr Leone) in Christoph Prantner z avstrijskega dnevnika Der Standard (za prispevek o starših mladih žrtev pokola na norveškem otoku Utöya), medtem ko se bodo za nagrado Miran Hrovatin za najboljšo fotografijo, objavljeno v mednarodnem dnevnem oz. periodičnem tisku, potegovali svobodni fotoreporterji Giuliano Camarda (posnel je palestinsko družino med operacijo izraelskih vojakov v vasi Khan al Ahmar), Alessandro Grassani (v objektiv je ujel mongolsko deklco v Ulan Baatorju, ki se je potem prišla zdraviti v Trst in se zdrava vrnila domov) in Fernando Molerés (za fotografijo otrok, zaprtih v Sierr Leone).

Ob nagradi Luchetta pa je letos treba zabeležiti tudi novost in sicer novo nagrado Pričevalci zgodovine, ki jo razpisuje banka FriulAdria, namenjena pa je novinarju, ki je najboljše predstavil oz. tolmačil nek dogodek, obdobje, osebo ali kraj. Podelitev nagrade bo 9. junija v razstavnem prostoru v Skladišču št. 26 v tržaškem starem pristanišču. (iž)

Imena finalistov so razkrili na včerajšnji predstavitvi na sedežu Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin

KROMA

ŠOLSTVO - Uspeh učencev OŠ Milčinski na natečaju krvodajalcev

Preko risanja pokazali, kako bi pomagali bolnikom

Učenci 1. in 2. razreda Osnovne šole Frana Milčinskega s Katinare so se izkazali na solidarnostnem natečaju Spremi le meningi: donaci un'idea! (Naprezaj možgane: podari nam zamisel!), ki ga je že tretjič priredilo tržaško združenje krvodajalcev ADS s ciljem spodbujati mladinsko ustvarjalnost in družbeno občutljivost glede pomena darovanja krvi. Soudeleženi učenci in dijaki osnovnih oz. nižjih in višjih srednjih šol v tržaški pokrajini so morali prispevati pisna besedila, fotografije, risbe, videoposnetke oz. multimedijske projekte na temo pomena darovanja krvi, solidarnosti, čistih virov energije, doprinosu spleta in novih tehnologij k razvijanju solidarnosti, boja proti krivicam idr.

Katinarski učenci so pod mentorstvom učiteljice Martine Lozej narisali risbe na temo tega, kako lahko pomagamo bolnikom. Pri tem je v kategoriji, namenjeni risanju, 1. razred zasedel tretje mesto, 2. razred pa drugo mesto. Nagrajevanje je potekalo v četrtek v gledališču Mielu, kjer so prisotne nagovorili predsednik združenja ADS Ennio Furlani, ob njem pa še dolinska županja Fulvia Premolin in miljski občinski odbornik za socialo Giorgio Kosic.

Z nagrajevanja v gledališču Mielu

KROMA

KOMEMORACIJA - Unija Istranov

Borovnica: Lacota predlaga spomenik

Več deset pripadnikov združenja Unione degli istriani (na sliki) se je včeraj na pokopališču v Borovnici spomnilo žrtev tamkajšnjega povojnega taborišča (delovalo je od maja leta 1945 do junija naslednjega leta pri vasi Dol), v katerem je umrlo tudi več Tržačanov. Predsednik ezulskega združenja Massimiliano Lacota je v nagovoru dejal, da je treba premostiti logiko zmagovalcev in pre-

maganih ter se resno lotiti preverjanja vseh zgodovinskih odgovornosti med in po drugi svetovni vojni. Lacota je sporočil, da je pri pristojnih slovenskih oblasteh že vložil prošnjo za postavitev spominskega obeležja »žrtvam komunističnega režima v taborišču Borovnica«. V spomin na žrtve je na pokopališki križ združenje Concordia e Pax leta 2005 namestilo majhno spominsko tablo.

SDGZ in SERVIS doo Tečaj za živilske operaterje

Predpisi deželnih zdravstvenih služb določajo obvezno izobraževanje operaterjev v živilskem sektorju (HACCP). V poštev pridejo vsi, ki pri svojem delu pridejo v stik s hrano in pijačo: trgovci, gostinci, proizvajalci, prevozniki ipd. Zadevni tečaj traja tri ure, po uspešno opravljenem testu znanja pa tečajniki prejmejo potrdilo o udeležbi. To potrdilo nadomesti nekdanjo zdravniško knjižico. Ko podjetje zaposli delavca, mora torej preveriti, ali ima delavec že tovrstno potrdilo. Delavec pa mora vsake dve leti tečaj obnoviti.

V namen, da se podjetja uskladijo z zakonodajo, prirejata SDGZ in podjetje Servis doo pod nadzorstvom zdravstvene službe 3-urni tečaj za delavce. Odvijal se bo na podružnici SDGZ - Servis doo v Obrtni coni Zgonik, Proseška postaja 29/F, in sicer v ponedeljek 18. junija 2012, od 14.30 do 18. ure. Vsi zainteresirani so vabljeni, da se do 14. junija javijo v uradih SDGZ - Servis v ul. Cicerone ali v podružnicah, oz. da pokličejo na številko 040 6724855 ali da si ogledajo spletno stran www.servis.it, kjer bodo dobili vse informacije v zvezi z vpisom na tečaj.

Nabrežina: demokrati so na koncu izbrali Veroneseja

Novoizvoljeni devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja bo na jutrišnji umestitveni seji občinskega sveta med drugim predstavil novo upravo. Županov namestnik bo demokrat Massimo Veronese, predsednik slovenske komponente v stranki, čigar imenovanje je bilo predmet še kar živahne notranje debate v DS, tudi zato, ker se je za podžupansko mesto do zadnjega potegoval občinski svetnik Roberto Gotter. Veronesejeva kandidatura je prodrla šele po glasovanju, na katerem je podžupan premagal Gotterja, ki je užival podporo nekaterih vidnih predstavnikov pokrajinskega strankinega vodstva. V strankini občinski sekciji so se odločili za Veronesejevo izkušnost, medtem ko je Gotter stavil na novost.

Prihodnjo nedeljo vodena obiska Razprtih obzorij

Zveza slovenskih kulturnih društev prireja v nedeljo, 3. junija, voden ogled razstave Razprta obzorja, ki poteka v tržaški razstavni dvorani Salone degli incanti. Dogodek je namenjen vsem članom društev ZSKD. Ogled umetnin slovenskih slikarjev iz Trsta bo potekal v dveh izmenah: prva ob 17. uri, druga pa ob 18.30. Prvi ogled bo vodil kustos razstave Franko Vecchiet. Vodič drugega ogleda bo še javljen. Število mest je omejeno, skupini bosta lahko namreč šteli največ po 30 obiskovalcev, zato pa so vsi, ki jih dogodek zanima, vabljeni, da rezervirajo obisk do petka na tel. št. 040-635626.

Špela Rozman gost oddaje Važno je sodelovati

V osemnajsti radijski oddaji niza Važno je sodelovati, ki bo na sporedu na valovih Radia Trst A v torek, 29. t. m., v sklopu Studia D ob 12.15, ponovitev pa bo na sporedu dan kasneje ob 14.10. Urednik Peter Rustja se bo pogovarjal o bližnjih paraolimpijskih igrah in nasploh o invalidskem športu v Sloveniji s Špelo Rozman, strokovno sodelavko Zveze za šport invalidov Slovenije, ki je obenem tudi slovenski paraolimpijski komite.

Kako blažiti bolečine

Na onkološkem in rehabilitacijskem oddelku tržaške glavne bolnišnice bodo danes med 8.30 in 13. uro potekale pobude v okviru vsedržavnega dne blažitve bolečin pri družini. Zbirališče ob 11. uri pri centru za obiskovalce, vstop znaša šest evrov za otroke in tri evre za ostale družinske člane. Za informacije in prijave klicati na telefonsko številko 040-224147. Popoldne pa bo - samo za tiste, ki so se prijavili do petka - med 17.30 in 20.30 pohod od Cerovlj do Medje vasi.

Miramarski rezervat

Miramarski morski rezervat prireja danes dve pobudi. Dopoldne bo potekal tematski ogled meduz, koralov in sorodnih živali za družine. Zbirališče ob 11. uri pri centru za obiskovalce, vstop znaša šest evrov za otroke in tri evre za ostale družinske člane. Za informacije in prijave klicati na telefonsko številko 040-224147. Popoldne pa bo - samo za tiste, ki so se prijavili do petka - med 17.30 in 20.30 pohod od Cerovlj do Medje vasi.

0 strategiji napetosti

Uredništvu lista La nuova alabarda in svetniška skupina Mavrične leve v deželnem svetu prirejata jutri v dvorani Tessitori na Oberdankovem trgu 5 ob 17. uri dosje Claudie Cernigoi 1974-Sledovi strategije napetosti ob 40-letnici atentata v Petovljah in 38-letnici pokola v Bresciji. Uvodoma bo govoril urednik revije Guerre e pace Gianluca Paciucci.

Berlinski filharmoniki

V mali dvorani gledališča Verdi bo jutri zvečer ob 20.30 zadnji koncert v okviru osmega komornega salona združenja Chamber Music. Nastopil bo godalni kvintet Berlinskih filharmonikov.

ZGODOVINA - V petek predstavili tudi v Trstu knjigo prof. Francesce Meneghetti »Di là del muro«

Težko razkrivanje zgodovinske resnice o koncentracijskem taborišču v Monigu

Poleg avtorice knjige so na predstavitvi sodelovali Roberto Spazzali, Ivo Jevnikar in Alessandro Casellato

Medtem ko je taborišče v Gonarsu z leti postalo splošno znan kraj spomina, malokdo ve, kaj se je dogajalo v Trevisu. Monografijo *Di là del muro*. Il campo di concentramento di Treviso (1942-43), (Onstran obzidja. Koncentracijsko taborišče v Trevisu. 1942–43) izpod peresa profesorice Francesce Meneghetti, ki je izšla marca letos pri Deželnem inštitutu za zgodovino odporiškega gibanja v Furlaniji Julijski krajini (IRSML FVG), so v petek dopoldne predstavili na Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani, popoldne pa v knjigarni Minerva v Trstu. Srečanje je v sodelovanju z inštitutom priredilo Društvo slovenskih izobražencev, v imenu katerega je spregovoril Ivo Jevnikar, ki je obenem tudi avtor uvodne besede.

Kot je dejal Alessandro Casellato z beneške univerze, je knjiga zagledala luč po desetletju raziskav, ki sta jih spodbudila zdravnik Cino Boccazzi s prvimi pričevanji iz taborišča in učitelj Ivo Dalla Costa s prvimi raziskavami ter drobnimi publikacijami. Projekt v sklopu VZPI-ANPI je vstopil tudi v šole in seznanil učence s preteklo zgodovino. Tako se je v vojašnico v Trevisu, ki še vedno deluje, s pomočjo knjige prof. Meneghetti, spet vrnil spomin na uničujoče obdobje druge svetovne vojne. Pomembno je ovrednotiti ta zgodovinski spomin, ki se je izgubil zaradi drugih vojnih dogodkov.

Knjiga je izjemna, ker je sad dolgoletnega dela in raziskovanja, predvsem pa sodelovanja različnih ljudi, društev in ustanov. Avtorica se je lotila pisanja knjige z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo, s katerima ji je uspelo pripraviti takratne taboriščnike do sodelovanja in bolečega spominjanja na prestalo trpljenje. »Knjiga ni navadna pripoved, temveč temeljita študija, osnovana na virih, kot bi morala to početi sodobna historiografija«, je dejal Casellato.

Bolj poglobljen in obenem kritičen je bil poseg Roberta Spazzalija z Deželnega inštituta, ki se je osredotočil na veliko težavo, in sicer kako je skupna zavest brezbrizna do preteklosti. V Italiji se pogosto zgodi, da se pripiše zločin oziroma v tem primeru delovanje koncentracijskega taborišča fašizmu, nihče pa ne pove, da so bili glavni akterji prav italijanski javni uslužbenci v uniformi. Italijanska država je bila že od nekdaj zelo šibka in je zaradi tega izvajala politiko nasilja, saj do zločinov ne pride naključno. Kako je možno, da so vsi, od

javnih ustanov in Rdečega križa do bolnišnice in cerkve vedeli, kaj se je dogajalo v taborišču, in se nihče ni zmenil za to?

V dvorani je bila tudi priča taboriščnih grozot, gospod Ivan Gulič. Avtorica knjige je prav na podlagi pričevanj in virov utegnila točno opisati delovanje koncentracijskega taborišča v Trevisu do podrobnosti. V knjigi izvem o osnovne podatke, in sicer o italijanski okupaciji jugoslovanskega ozemlja, ko so v taborišča v Italiji natrpali izgnano prebivalstvo. V Trevisu je med letom 1942 in 1943 umrlo približno dvesto ljudi od lakote, bolezni in prenatrpanosti. Samo otrok je bilo več kot petdeset. Taborišče je bilo od nekdaj znano kot Monigo, ker ga niso hoteli imenovati po glavnem mestu zaradi krutosti, ki so se tam dogajale. Umrljivost je tam bila enaka kot v Gonarsu. Kljub krutosti je za taboriščnike včasih pokukal sončni žarek v obliki pomoči, tako zdravstvene kot psihološke, ki sta jim jo prinašala Milan Lenarčič in Breda Rus. (met)

Sodelujoči pri petkovi predstavitvi v tržaški knjigarni Minerva

KROMA

Repen - Obletnica pobratenja med občinama

Repentabor in Logatec 30 let skupaj

Slavnost v sklopu občinskega praznika, ki se končuje danes zvečer - Danes dopoldne slovesna maša na Tabru

Župana Berto Menard in Marko Pisani si izmenjujeta prenovljeni listini o pobratenju

KROMA

Repentabski župan Pavel Colja in njegov kolega iz Logatca Franc Godina sta močno verjela v prijateljstvo in v sožitje, ko sta marca leta 1982 podpisala listino o pobratenju med obema občinama. Trideset let potem sta njuna naslednika Marko Pisani in Berto Menard potrdila, da je bilo pobratenje daljnoročna investicija, ki se je pozitivno obrestovala obema občinskima skupnostma, čeprav so se razmere v teh tridesetih letih zelo spremenile.

Nova listina o pobratenju in sodelovanju, ki sta jo župana podpisala včeraj na županstvu, predstavlja vrhunec praznika Občine Repentabor, ki se je začel sinoči na placu v Repnu s koncertom godbe na pihala iz Logatca. Prvi dan občinskega praznika se je končal s plesom ob zvokih ansambla Kraški kvintet.

Danes se bo praznovanje selilo v cerkev na Tabru, kjer bodo s slavnostno mašo ob 10. uri obudili starodavno tradicijo praznovanja binkošti. Popoldne bo spet veselo na placu v Repnu, kjer bo povorka domačih fantov ob spremljavi godbe, nakar se bo ob 19. uri začel ples, ki ga bo odprla domača mladina ob glasbi ansambla Modri val.

V galeriji Kraške hiše si bodo lahko obiskovalci občinskega praznika ogledali razstavo Med pravljico in realnostjo. Urnik ogleda: od 11. do 12.30 ter nato od 15. do 22. ure.

PREDSTAVITEV - Jutri v Narodnem domu v Trstu

Knjiga Stefana Luse o slovenskih komunistih in demokratizaciji države

V ponedeljek, 28. t. m., bo v mali dvorani Narodnega doma v Trstu na dnevnem redu zanimivo srečanje. Ob 17.30 uri bo predstavitev knjige z naslovom *Razkroj oblasti* (Slovenski komunisti in demokratizacija države) izpod peresa zgodovinarja Stefana Luse iz Kopra. Knjiga je izšla pri založbi Modrijan iz Ljubljane. Prireditelj predstavitve v Narodnem domu v Trstu je Narodna in študijska knjižnica. O knjigi sami bodo spregovorili avtor Stefano Lusa ter zgodovinarja Nevenka Troha, ki je knjigo tudi prevedel, in Gorazd Bajc. Pobuda se uvršča v bogat niz prireditvev, ki se odvijajo v mali dvorani Narodnega doma, ki je postala zanimivo stičišče kulturnih pobud v Trstu.

Najprej nekaj besed o avtorju. Stefano Lusa se je rodil v Kopru v letu 1968. Zgodovino je študiral na univerzi v Trstu, kjer je leta 2001 diplomiral. Že tri leta kasneje je pod mentorstvom prof. Jožeta Pirjevca na

univerzi v Turinu doktoriral iz zgodovine sodobnih družb. Svojo prvo knjigo z naslovom *Italia* Slovenija 1990-1994 je objavil leta 2001. Leta 2007 je pri založbi Kappa VU iz Vidma izšla knjiga *La dissoluzione del potere (il partito comunista sloveno e il processo di democratizzazione della repubblica)*. Tokrat je pred nami slovenska inačica omenjene knjige z naslovom *Razkroj oblasti*. Zgodovinarica Nevenka Troha je opravila prevod iz italijanščine v slovenščino. Uvodno besedo je prispeval Jože Pirjavec. Stefano Lusa je urednik oddaj na Radiu Koper-Capodistria ter avtor številnih člankov.

Pred nami je zanimiva knjiga, ki nas popelje v zadnje obdobje Slovenije v skupni jugoslovanski federaciji. Avtor Stefano Lusa na podlagi bogatega arhivskega gradiva, ki ga hrani zlasti Arhiv Republike Slovenije, obravnava delovanje Zveze komunistov Slovenije v osemdesetih letih 20. stoletja, v času demokratizacije slo-

venske družbe, njene preobrazbe v večstrankarsko pluralno družbo in nato odhoda Slovenije iz Jugoslavije. Del tega procesa je bila demokratizacija monopolne Zveze komunistov Slovenije (ZKS), ki je bila edina partija na oblasti, ki je brez pritiskov demonstracij in nezadovoljstva ljudi stopila na pot pluralizma ter napovedala večstrankarske volitve. Po mnenju avtorja je primer Slovenije nekaj posebnega v evropski zgodovini. Če se je v Romuniji zgodilo vse v enem dnevu, v Vzhodni Nemčiji v nekaj tednih, na Čehoslovaškem v nekaj mesecih, je demokratizacija v Slovenije trajala eno desetletje.

Skratka pred nami je res zanimiva publikacija. Obravnava dogodka, ki so se pred nekaj leti odigrali v matični Sloveniji, v naši neposredni bližini. Vse to se je dogajalo pred nekaj leti, čeprav se morda danes zdi, da je to zelo oddaljeno od nas. Vsekakor je del slovenske in evropske zgodovine, ki ga je dobro poznati.

SV. IVAN - Oh poetico parco

Festival poezije namenjen Krasu

Ljubitelji poezije bodo lahko med naslednjim vikendom uživali ob peti izvedbi festivala Oh poetico parco ... Skupaj dogodka, ki ga prireja kulturno društvo NadirPro, bo potekal od 1. do 3. junija v gledališču Franco Basaglia v območju nekdanje umobolnice v Trstu. Letos so se organizatorji odločili uokviriti festival v tematiko Krasa, ob 100-letnici izida romana Scipia Slataperja *Moj Kras*.

Program bo potekal vsak dan s številnimi dogodki od 18.30 dalje. V petek, 1. junija, bo po otvoritvi festivala in posvetu o delu Scipia Slataperja na vrsti glasbeno literarni dogodek Kras, kateremu bo sledila glasba Andrejke Možina Quintet, ki bo občinstvu zaigral koncert Zarja.

Slovenska književnost bo protagonista drugega dneva festivala v soboto, 2. junija. Na ta dan bo založba ZTT ob prisotnosti avtorja priredila predstavitev knjige Cirila Zlobca *Vse daljave niso daleč*. Prav tako bo zalo-

žba Mladika ob prisotnosti avtorja in Roberta Dedenara predstavila italijanski prevod zbirke kratke proze Alojza Rebule *Vinograd rimske cesarice*.

Poeziji se bosta v soboto poklonila tudi Zveza slovenskih kulturnih društev in Slovenski klub, ki bosta pripravila potujoči literarni večer KRA-Sni verzi – Fantastico poetare, med katerim bodo svoje pesmi in prozo prebiral Miroslav Košuta, Ace Mermolja, David Bandelj, Marcello Potocco in Igor Pison. Večer bo zaključil koncert jazz glasbe.

V nedeljo bo pozornost namenjena podeljevanju nagrad in priznanj nagrajencem natečaja za dramaturgijsko Drama Slam, ki ga je razpisalo kulturno društvo NadirPro. Še prej pa bo potekala ponovitev glasbeno literarnega dogodka Kras. Festival Oh poetico parco ... bo zaključil koncert klezmer glasbe, ki ga bo oblikoval Maxmaber Orkestar. (mlis)

OB 100-LETNICI SMRTI - V četrtek v Narodnem domu

Slavinski spomenik Josipu Gorupu predstavili tudi v Trstu

Doprski kip poslovneža in mecena bodo v rojstnem kraju pri Postojni odkrili 15. avgusta

Radodarnemu mecenu in uspešnemu poslovnežu Josipu Gorupu bodo sredi avgusta postavili spomenik v rojstni Slavini pri Postojni. Dogodek so v četrtek predstavili v tržaškem Narodnem domu, saj je bil Gorup globoko povezan s Trstom; v drugi polovici 19. stoletja je bil tudi med odborniki Slovenske narodne čitalnice in ustanovitelji Delavskega podpornega društva ter je užival velik ugled med Slovenci.

Spomenik Josipu Gorupu, ki se je ponašal s plemiškim nazivom Slavinski, bodo postavili v senci šole, ki jo je velikušno daroval rojstnemu kraju. Slovesnost bo na veliki šmaren, to je 15. avgusta. Tržaška predstavitev pa je izzvenela tudi kot zahvalna slovesnost ob stoletnici njegove smrti.

Po pozdravnih nagovorih postojanskega župana Jerneja Verbiča in predsednika KS Slavina Janka Boštjančiča je bodoči doprski kip predstavila akademska kiparka Miladi Makuc Semion; pojasnila je, da je skušala s pomočjo redkih fotografskih virov, ki jih je imela na razpolago, ujeti »esenco« poslovneža in mecena. Ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor in publicist Mario Šušteršič pa sta spregovorila o tržaškem obdobju Gorupovega življenja. Izraženo je bilo prepričanje, da bi spomenik zaslužil tudi Janez Nepomuk Kalister, Gorupov stric in začetnik uspešne in radodarne rodbine Kalister-Gorup. O njeni uspešnosti še danes na primer pričata veliki palači, v kateri imata sedež trgovina Godina in Zadruga kraška banka (na Trgu Libertà).

Predstavitve, pri organizaciji katere so sodelovali tudi Društvo slovenskih izobražencev, NŠK in Slovenski klub, je s pesmijo obogatila Vokalna skupina Slavna pod vodstvom Jelke Bajec. Župan Verbič pa je vse tržaške rojake povabil na avgustovsko odkritje spomenika.

Utrinek s četrtkove predstavitve v Narodnem domu v Trstu

KROMA

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 27. maja 2012

JANEZ, BINKOŠTI

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.43
- Dolžina dneva 15.21 - Luna vzide ob 11.19 in zatone ob 24.59

Jutri, PONEDELJEK, 28. maja 2012

AVGUŠTIN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,4 stopinje C, zračni tlak 1019 mb raste, vlaga 30-odstotna, veter 14 km na uro severo-vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,7 stopinje C.

OKLICI: Enrico Romanin in Snežana Stoislavljec, Sergio Fedriga in Rita Baruffo, Orlando Paludetto in Patricia Valencia Rodriguez, Michele Goina in Silvia Scaramella, Stefano Ondelli in Alessandra Meregaglia, Fabrizio Fanigliuolo in Mariasole Allosia, Maximiliano Ranieri in Marzia Prelec, Cristian Ribaud in Angela Palme, Riccardo Taddei in Giulia Binali, Giacomo Cuttin in Giulia Skerl, Domenico Castro in Dragica Bjekar, Ermanno Centofante in Francesca Carboni, Andrea La Rotella in Francesca Alberti, Marko Civardi in Bako Kadoukpe Amah Akpedje, Simone Fumagalli in Marina Krajnovic, Pasquale Reccia in Rossella Simeone, Furio Sanna in Mirella Bonazza, Andrea Pietra in Paola Spagnulo, Paolo Marchesich in Elisa Puzzer, Davide Camocino in Cristina de Draganich-Veranzio, Andrea Mosca in Lorenza Nardelli, Daniele Berdon in Francesca Barulli.

Lekarne

Nedelja, 27. maja 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunec.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 (040 302303), Oširek Osoppo 1 (040 410515). Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.

Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 (040 390898).

Od ponedeljka, 28. maja,

do petka, 1. junija 2012

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprtetudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (040 302800), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 (040 631785).

Sobota, 2. junija 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči (040 212733).

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (040 302800), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 (040 631785).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dejurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.30, 19.30,

21.30 »M.I.B. Men in Black 3 - 3D«.

ARISTON - 17.00, 21.00 »Quijote«;

18.45 »Tutti i nostri desideri«.

CINECITY - 15.20, 17.40, 20.00, 22.15

»M.I.B. Men in Black 3«; 16.00, 18.30,

21.00 »M.I.B. Men in Black 3 - 3D«;

15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Cosmo-

polis«; 16.30, 21.00 »American pie,

ancora insieme«; 15.30 »The Aven-

gers«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »The

dark shadow«; 17.45 »Il pescatore dei

sogni«; 20.10, 22.10 »La fredda luce

del giorno«; 15.35, 17.45, 20.05, 22.10

»Quella casa nel bosco«; 15.40 »Sea-

food, un pesce fuor d'acqua«.

FELLINI - 16.30, 21.00 »Il pescatore di

sogni«; 18.20, 22.00 »To Rome with

love«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giot-

to 8) 16.30, 18.20, 20.15, 21.15 »Co-

smopolis«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45,

21.00 »Molto forte incredibilmente vi-

cino«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.30,

20.15, 22.00 »Sister«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00 »Ameriška

pita: Oblentica«; 21.20 »Igre lakote:

Arena smrti«; 21.55 »Kotlar, Krojač,

Vojak, Vohun«; 21.40 »Parada«; 18.00

»Projekt X«; 20.00 »Talisman«; 18.10

»Umetnik«; 19.40 »Železna lady«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10 »Ulični

ples 2 - 3D«; 12.20, 14.10, 17.00

»Delfin (sinhro.)«; 13.30, 16.05

»Zrcalce, zrcalce (sinhro.)«; 13.20,

18.10 »Maščevalci 3D«; 13.25, 21.05

»Temne sence«; 11.10, 21.00 »Kaj pri-

čakovati, ko pričakuješ?«; 12.30, 14.30,

16.30, 18.30, 20.30 »Diktator«; 18.25

»Maščevalci«; 21.10 »Koča v gozdu«;

13.40, 16.00, 18.20, 20.40 »Možje v

črnem 3 - 3D«; 19.00, 21.20 »Možje

v črnem 3«; 15.50, 18.40 »Prijetelja«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »M.I.B. Men in Black 3«;

Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Margin Call«; Dvorana 3: 16.30, 20.15

»The Avengers«; 18.40, 22.20 »Quella

casa nel bosco«; Dvorana 4: 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »Dark shadows«.

SUPER - 17.00, 20.30 »Il primo uomo«;

18.45, 22.20 »La fredda luce del giorno«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30,

17.50, 20.00, 22.10 »Dark shadows«;

Dvorana 2: 17.50 »The Avengers 3D

(dig.)«; 15.45, 20.20, 22.15 »Il pesca-

ttore di sogni«; Dvorana 3: 15.30,

17.30, 19.45, 21.45 »M.I.B. Men in

black 3 3D (dig.)«; Dvorana 4: 16.00,

18.00, 20.00, 22.00 »Margin call«;

Dvorana 5: 15.30, 17.30, 20.10, 22.10

»Cosmopolis«.

Izleti

ENODNEVNI PUSTOLOVSKI IZLET v

MovieLand (1. park posvečen filmskim

uspešnicam) v organizaciji SKD Pri-

morec bo v soboto, 16. junija. Odhod iz

trga v Trebčah ob 6.30, prihod v večer-

nih urah. Vpis v Ljudskem domu v Treb-

čah v ponedeljek, 28., od 15.30 do 16.30

in v četrtek, 31. maja, od 18. do 19. ure.

Prijave in informacije: skdprimorec@

yahoo.it, +39040214412 (Zorka).

AŠD SK BRDINA organizira v nedeljo,

10. junija, enodnevni izlet v Gardal-

and. Vpisovanje je še možno do 30.

maja. Pohitite! Informacije na tel. št.

335-5476663 (Vanja).

KRU.T vabi člane na enodnevni izlet

»Ob Nedži v Soško dolino« v petek,

1. junija, z odhodom ob 8. uri s trga

Oberdan. Vpisovanje in informacije

na Krut-u, Ul.Cicerone 8, tel. 040-

360072, krut.ts@tiscali.it

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. F. MIL-

ČINSKI organizira izlet v Škofo Loko

in Vrbo v soboto, 2. junija. Toplo

vabljeni! Informacije in prijave na tel.

št.: 340-1434351 (Helena).

SKD BARKOVlje prireja izlet 10. junija.

Na sporedu grad Snežnik, muzej pol-

hov, maketa Cerknškega jezera, muzej

Cerkniškega jezera, multivizija o jezeru

v vseh letnih časih, kompletno kosi-

lilo. Informacije na tel. 040-415336 ali

333-2677384. Vpisovanja do 3. junija.

SLAVIŠČNO DRUŠTVO prireja izlet

v Tersko dolino v nedeljo, 3. junija, z

osebnimi avtomobili. Zbiranje na kri-

žišču pred Opčinami, odhod ob 9. uri,

ogled Barda (Lusevera) in tamkajš-

njega muzeja v spremstvu Viljema

Cerna, maša ob 11.30, kosilo v resta-

raciji v Zavarhu in obisk kraške ja-

me. Informacije in prijave: 333-

4546847 (Eva Fičur).

SPDT vabi člane na 41. srečanje obme-

njih planinskih društev, ki bo v nede-

ljo, 10. junija, na Vršču. Odhod avto-

busa s trga Oberdan ob 6. uri, ob 6.15

izpred hotela Danev na Opčinah. Vpis

do ponedeljka, 4. junija. Prijave in in-

formacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz

Sežane organizira izlet po Romuniji in

Srbiji od 5. do 10. junija: Oradea, Cluj

Napoca, Targu Mures, pravljčna

Transilvanija s trdnjanskimi cerkvami

in gradovi, rudnik soli Turda, bivališ-

ča grofa Drakule mesto Sighisoara in

grad Bran, Brasov, narodni park v Kar-

patih, grad Peleš, Bukarešto, romun-

ski parlament, največje elektrarno v

Južni Evropi Djerdap I, narodni park

Djerdap, Beograd itd. Še nekaj prostih

mest. Informacije: (+386)41634750

ali dusan.pavlica@siol.net.

SKD
Slovenec

42. praznik vina

1. - 2. - 3. junija

PARK HRIBENCA
v ZABREŽČU

pokroviteljstvo
Občina Dolina

Razstava vin domačih vinogradnikov
in dobro založeni kioski

SLOVENSKI KLUB

DSP in KOKS

prirejajo

DEBATO

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje

Praznik češenj
v Mačkoljah
danes 27. maja 2012

Vabljeni!

Ob slastnih češnjah vas bodo zabavali:
Godba Nabrežina in Kraški kvintet

odprtje kioskov ob 16. uri

RADIJSKI ODER
vabi na

ogled otroške igrice
ZAVOZLANI KONCI
napisala Lučka Susič

nastopajo gojenci
»Tečaja lepe govorice za najmlajše«
Radijskega odra

vodita
Lučka Susič in Anka Peterlin

v Finžgarjevem domu
v ponedeljek, 28. maja, ob 18.30

Obvestila

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira danes, 27. maja »Gobarjenje« pod strokovnim vodstvom, odhod ob 9. uri iz pred Bara na Razdrtem; »Razstava nabranih gob« ob 15. uri, sledi predavanje »Pomen gob« s Slavkom Šerodom ob 18. uri v prostorih Bara na Razdrtem.

SKD LIPA BAZOVICA IN SKD GRAD BANI prirejata danes, 27. maja, pohod »Pastirske kamnite hišice v Bazovici - Naravna kulturna dediščina«. Pohod vodi Vojko Ražem. Zbirališče pri »kalu« v Bazovici ob 15.00. Pohod po bazovskih ledinah in dolinah bo trajal prib. 3 ure. Priporočamo primerno obutev in zaščito pred klopi. Toplo vabljeni.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE prireja »50. Praznik češenj« v Mačkoljah, na prireditvenem prostoru »Na Metežici«. Program: danes, 27. maja, ob 18.00 nastop godbe Nabrežina, od 20.00 dalje ples s skupino Kraški kvintet. Odprtje kioskov ob 16.00. Prisrčno vabljeni!

V BARKOVILJAH, v cerkvi Sv. Jerneja, bo danes, 27. maja, med mašo od 11. ure prvo sveto obhajilo. Otroci bodo v barkovljanskih ljudskih nošah.

KMEČKA ZVEZA vabi člane in ostale zainteresente na srečanje »Kaj moramo vedeti o novem davku IMU«, ki bo v ponedeljek, 28. maja, ob 20.00 v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Riceratorio št.2.

SDGZ prireja 4. junija seminar »Varno pošiljati blago v tujino« in pravil Inco-terms 2010, ki veljajo v mednarodnem blagovnem prometu. V italijanščini bo predaval izvedenec dr. prof. Maurizio Favaro. Prijave zbira tajništvo SDGZ do 28. maja. Informacije glede kotizacije, programa in prijavnice na tel. št. 040-6724828 in na www.sdgz.it.

KROŽEK KRU.T sklicuje redni letni občni zbor, ki bo v torek, 29. maja, ob 18. uri, v drugem sklicanju, na društvenem se- dežu v Ul. Cicerone 8/b. Člani vljudno vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3

na predstavitev monografije
dr. ALEKSANDRA PANJEKA
TRŽAŠKA OBNOVA
Ekonomske in migracijske politike na Svobodnem tržaskem ozemlju.

Knjigo bo predstavil in se z avtorjem pogovarjal **dr. Aleksij Kalc.**

Začetek ob 20.30

KROŽEK ZABAVNE MATEMATIKE, ki ga vodi prof. Drago Bajc, vabi na srečanje, ki bo v torek, 29. maja, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3. Pri- družite se nam!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo na se- dežu na Padričah v torek, 29. maja, ob 19.30 vaja za orkester, ob 20.45 vaja za cel zbor. V petek, 1. junija, ob 20.45 pevška vaja, v soboto, 2. junija, ob 9.30 snemanje novega cd-ja v telovadnici v Zgoniku.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS pri- reja srečanje o novem urbanističnem na- črtu in v dvorani gospodarske zadruge v Bazovici v sredo, 30. maja, ob 20.30. Vab- ljeni vsi Bazovci in Bazovske!

SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE v Trstu vabi na naslednje predavanje, ki bo v sredo, 30. maja, ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20.

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin-Na- brežina, Zgonik in Repentabor, ter za- druga La Quercia organizirajo Net point summer v prostorih KRĐ Doma Brišči- ki (št. 77), od 11. do 22. junija, ob 8. do 16. ure. Namenjen je otrokom, bivajočim v treh občinah in ki obiskujejo osnovno šo- lo. Prijave: do 30. maja na tajništvih ob- čin Zgonik in Repentabor in na protoko- lu občine Devin Nabrežina. Informacije: socialna služba (tel. št. 040-2017386) in za- druga La Quercia (335-7611598).

CGIL IZ TRSTA odpira okence za zbiranje podatkov delavcev in upokoјencev, ki so bili izpostavljeni azbestu, da bi jih vpisa- li v deželni seznam in jim svetovali oz. po- magali pridobiti socialne ugodnosti, pri- znanje poklicne bolezni, odškodnine za iz- gubljeno zdravje s podporo patronata IN- CA in pravnikov. Urnik: ob ponedeljkih, od 9. do 12. ure, sedež SPI-CGIL Largo Barriera/Stara Mitnica 15, tel. 040-767548.

OTROŠKE POLETNE DELAVNICE »Mala ustvarjalna akademija« v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za pro- mocijo mladinske književnosti in ustvar- jalnosti Galeb bo na Livku pri Kobaridu od 27. avgusta do 1. septembra. Delavni- ce: plesna (z Jelko Bogatec), glasbeno- pevška (z Jano Drassich), likovna (z Jano Pečar), fotografska (z Mirno Viola) in pravi- ljna (z Markom Gavriloskim). Na raz- polago je še nekaj prostih mest. Prijavni- ce in plačila sprejema urad ZSKD v Trstu.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob četrtnih: 31. maja, 7. in 14. junija od 17.30 do 19.30. Zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 17.15. Infor- macije in prijave na tel. 040-220155 (Li- vio).

ZDRUŽENJE SLOVENSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV v Italiji vljudno vabi na večer »Šport-varovalni dejavnik pred uporabo drog? - pogled mlajše generacije«, ki bo v Kulturnem domu na Proseku, v četr- tek, 31. maja, ob 20. uri. Vabljeni vsi šport- niki, trenerji, starši, odborniki!

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA organizira poletne taborne in de- lavnice: naravoslovni Živijo Kekec v Kranjski Gori, 10.-15. junij (do 5. razre- da); jahalni Krpanova kobila v Sevnem, 17.-22. junij (od 4. raz. dalje); kulinarični Mizica, pogrni se! v Sevnem, 17. junij- 22. julij (od 4. raz. dalje); raziskovalni Naš Trst v Trstu, 24.-29. junij (od 4. raz. da-

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
prijazno vabi na

PREDSTAVITEV KNJIGE
RAZKROJ OBLASTI
Slovenski komunisti in demokratizacija države,
ki jo je napisal **STEFANO LUSA**

v ponedeljek, 28. maja 2012, ob 17.30
v mali dvorani Narodnega doma v Trstu.

O knjigi bodo spregovorili
NEVENKA TROHA, GORAZD BAJC
in avtor **STEFANO LUSA.**

lje); angleški Jezikajte! v Postojni, 19.-24. avgust (od 2. raz. dalje); delavnico Mišk@ (računalnik, šah) v Trstu, 27.-31. avgust (od 2. raz. dalje); delavnico Poglej ptička! (biologija in fotografija) v Trstu, 3.-7. sep- tember (od 2. raz. dalje). Informacije in prijave: 320-2717508 (Tanja) ali zsciril- metod@gmail.com. Število mest je ome- jeno. Prijave do 31. maja.

DEKLICE POZORI! Vas mogoče zanima košarka? Bi se radi preizkusile v novi špor- tni panogi? Pri AŠD Polet-košarkarski sekciji bi radi obnovili žensko ekipo. Va- bimo deklice letnikov 2000/01/02 na sre- čanje, ki bo v petek, 1. junija, ob 18.30 v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah. Čakamo vas! Informacije na tel. 335-7047612 (Mira).

SKD SLOVENEČ vabi na Praznik vina, ki bo potekal od petka, 1. do nedelje, 3. junija. Vsak dan odprtje kioskov ob 16. uri. Pe- tek, 1. junija: ob 18. uri nastop osnovnih in srednji šol Didaktičnega ravnateljstva v Dolini in srednje italijanske šole iz Milj; ob 20.30 ples z ansamblom Kraški ovčarji. Sobota, 2. junija: ob 18. uri nastop godbe in folklorne skupine Monperin iz Bal (HR), ob 20. uri ples z ansamblom Gedore. Nedelja, 3. junija: ob 19. uri ples z an- samblom Hram.

SKD VIGRED IN DRUŠTVO KONS vabita otroke, ki obiskujejo 4. in 5. razred osno- vne šole in nižjo srednjo, na delavnico »Spoznajmo razne tehnike risanja«, ki bo v soboto, 2. junija, od 14.30 do 16.30 v Štal- ci v Šempolaju.

ZVEZA LEVICE vabi v soboto, 2. in v nede- ljo, 3. junija, v ljudski dom v Podlonjer na praznik. V soboto, 2. junija, ob 19. uri v sodelovanju s pokrajinskim ARCI in od- borom za mir in sožitje razprava: »Bolje 1 bombnik F35 ali 150 otroških jaslí?«. Ob 21. uri koncert skupine »Claddach« . V nedeljo, 3. junija, ob 19. uri v sodelovanju s pokrajinskim ARCI okrogla miza »Vo- dijo na odpad skoraj novo ustavo«. Ob 20. uri ples z duom Doriana in Manrico.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da se bo spo- mladanski tečaj baby bazena odvijal 2. ju- nija. Od 0 do 12. mesecev: 10.00-10.45 ali 10.45-11.30 v bazenu hotela Kariš na Pe- sku, od 12. meseca do 4. leta: 17.00-17.45 v hotelu Danev na Opčinah. Info in pri- jave: urad v Ul. Cicerone 8 (ob pon. in pet. 9.00-13.00; ob sredah 16.00-18.00). Tel. št.: 345-7733569.

ZDRUŽENJE SLOVENSKI DIJAŠKI DOM »SREČKO KOSOVEL« sporoča, da se na- daljujejo vpisi otrok v poletne centre. Na- menjeni so otrokom, ki obiskujejo jaslí, otroške vrtnice in šole s slovenskim učnim jezikom in sicer od 1. do 3. leta (ki že obi- skujejo jaslí), otrokom od 3. do 6. in od 6. do 12. leta. Info in vpisi v tajništvo Dija- škega doma v Trstu, Ul. Ginnastica 72, od pon. do petka, ob 8. do 16. ure, tel. 040-573142 ali www.dijaski.it

FOTOVIDEO T580 organizira v soboto, 9. junija, enodnevno delavnico »Kompozici- ja fotografije (video) in kadriranje«. Te- čaj bo vodil prof. Mitja Reichenberg iz Lju- bljane. Oprema: kompaktni, reflex fotoa- parat ali video kamera. Prijave do srede, 6. junija, na tel. št.: 329-4128363 (Marko).

AŠZ SLOGA IN ZŠSDI prirejata odbojkar- ski ponedeljek za najmlajše. Tečaj bo potekal ob nedeljelka, 18., do srede, 27. junija. Vadba bo potekala v telovadnici openske srednje šole, v občinski telovadnici v Rep- nu ter na igriščih na odprtem. Na kamp se lahko vpišejo vse deklice in dečki, ro- jeni leta 2000 in mlajši! Prijave do 8. ju- nija: ZŠSDI od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro na telefonsko številko 040-635627 ali na mail: sloga.info@gmail.com. Minimalno število prijav: 20.

JUS NABREŽINA vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v petek, 8. junija, ob 20. uri v dvorani SKD Igo Gruđen, Nabreži- na 89. Prisotna bosta odvetnika Jusa Gio- vanni prof. Gabrielli in Furio Kobec.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA prireja julija in avgusta poletno središ- če za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo. Prijavnice so na

razpolago v občinskem Uradu za šol- stvo v občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Izpolnjeno prijavnico je treba od- dati v zgoraj omenjenih uradih do pet- ka, 8. junija. Informacije na tel. 040-2017370 (Urad za šolstvo).

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko bivanje s preventivno re- kreacijskim programom v Šmarjeških termah od 10. do 20. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

AŠD SOKOL IN ZŠSDI organizirata odboj- karski kamp »Igrajmo minivolley« (letni- ki 2001-05), od ponedeljka, 11. do petka, 15. junija, od 8.30 do 12.30 v nabrežinski občinski telovadnici. Informacije na tel.: 040-200941 (telovadnica), 348-8850427 (Lajris), 335-5313253 (Cirila).

JADRALNI KLUB ČUPA pod pokrovitelj- stvom ZŠSDI organizira štiri 10-dnevne jadralne tečaje na jadrnicah tipa optimist namenjeni otrokom od l. 2006 do 2000, ki znajo plavati. Poskrbljena jadrnica, re- šilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Odvijajo se od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure: od 11. do 22. junija; od 18. do 29. junija, od 2. do 13. julija in od 16. do 27. julija. Število mest je omejeno. Vpi- sovanja ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 13. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sesljskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

OBČINA DOLINA - Odbornišтво za So- cialno službo organizira od 9. do 16. sep- tembra letovanje v Riminiju za občane, ki so dopolnili 60 let. Vpisovanje v Ana- grafskem uradu od 12. do 26. junija, od torka do petka od 8.30 do 12.15, ob sre- dah tudi od 14.30 do 16.45. Prošnji je tre- ba priložiti: kopijo davčnih dohodkov za l. 2011 (730/2012 ali UNICO/2012 ali CUD/2012); izjavo o primernem zdrav- stvenem stanju za letovanje na obrazcu, ki ga pripravi Občina.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 15. juni- ja, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Pro- seška ulica 109, 17. redni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občne- ga zbora udeležite.

ZSKD vabi člane na srečanje društev ob za- ključku sezone »Med iskrenimi ljudmi«, ki bo v petek, 15. junija, ob 19. uri na no- tranjem dvorišču Tržaške knjigarne v Trstu. Aperitiv bo začinila Tina Renar z glasbeno točko.

DAVČNI URAD OBČINE DOLINA sporoča, da bodo konec meseca vsi davkoplačevalci prešli na dom informacije za plačilo dav- ka IMU. Info: www.sandorligo-dolina.it Občinski davčni urad bo do 16. junija vsak dan na razpolago za informacije z na- slednjim urnikom: ob ponedeljka do pet- ka 8.30-10.30, ponedeljek 14.30-16.00

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ pri Sv. Ivanu v Trstu prireja v nedeljo, 17. junija, etno- grafsko razstavo. Vse, ki hranijo doma sta- re predmete vabimo, da bi nam jih poso- dili za to priložnost. Informacije na tel. št.: 040-572770 med 19. in 20. uro.

PIKAPOLONICA - Šc Melanie Klein ob- vešča, da bo poletni center potekal od 2. julija do 24. avgusta v otroškem vrtcu v Ba- zovici. Namenjen je otrokom od 3 do 10 let. Vpisovanje je možno na www.mela- nieklein.org ali na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in petkih od 9. do 13. ure in ob sredah od 16. do 18. ure. Info na tel. 345-7733569, info@me- lanieklein.org.

POLETNE DEJAVNOSTI pri Skladu Mitja Čuk od 2. julija do 7. septembra za razli- čne starostne skupine: radovedno poletje od 3 do 6 let; zabavno poletje od 7 do 12 let; pustolovsko poletje od 13 do 15 let. Možnost prevoza iz Trga Oberdan. Vpi- si: Proseška ul. 131 - Opčine, tel. 040-212289, poletje@skladmc.org.

POLETNE DELAVNICE »Poletje s piko no- gavičko«, namenjene otrokom, ki obi- skujejo vrtec in osnovnošolcem, v orga- nizaciji SKD Primorec in v sodelovanju z JUS-om Trebče in AŠD Primorec bodo v Ljudskem domu v Trebčah od 2. julija do 3. avgusta. Info na tel. št.: 339-6980193, pi- kanogavicka.trebce@gmail.com.

SKD VIGRED prireja poletno delavnico za otroke vrtca in osnovne šole v Šempola- ju od ponedeljka, 2., do petka, 6. julija, od 8.00 do 13.30. Vpisovanje na tel. št.: 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

TPK SIRENA IN Z.S.Š.D.I. organizirata za- četniške tečaje Optimist, namenjene otro- kom od 6 do 12 let in začetniške tečaje za najstnike od 12 do 20 let, od 11. junija do 3. avgusta. Informacije v tajništvo po- morskega sedeža, Miramarski drevored št. 32, ob ponedeljkih in petkih, 18.00-20.00 ter ob sredah 9.00-11.00, tel. 040-422696, fax 040-4529907, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

† Zadnji pozdrav

Bruni Čioch por. Volčič

v torek, 29.5.2012, ob 11. uri na ricmanjskem pokopališču.

Družina
Log, 27. maja 2012
Pogrebno podjetje Zimolo

Pozdravili bomo našega dragega

Ladija Prašlja

v ponedeljek, 28. maja, od 9.45 dalje v ulici Costalunga, kjer bo sledil pokop ob 11.00.

Družina
Trst, 27. maja 2012
Pogrebno podjetje San Giusto

† Zapustil nas je naš dragi

Danjel Glavina

Žalostno vest sporočajo

sestra Neva s Fabriziom, nečak Matteo z družino in stric Erol

Pokojnik bo ležal v cerkvi v Borštu v sredo, 30. maja, od 11.45 do 12.30. Sle- dila bo sveta maša in pokop na doma- čem pokopališču.

Boršt, 27. maja 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

Danjelu zadnji pozdrav.

Fantovska in dekliska Boršt - Zabrežec

ter vsi pri društvu SKD Slovenec

ZAHVALA

Mario Furlan (Polo)

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste z mano sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin mojega dragega.

Žena

Sv. Križ, 27. maja 2012
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, nonota in tasta

Sergia Antonija

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremljali na zadnji poti ter vsem, ki so se ga spomnili s cvetjem in z darovanji v dobrodelne namene. Vsem še enkrat hvala

Sinova Roberto z družino in Marko z Maro

Opčine, 27. maja 2012

27.5.2006

27.5.2012

Andrea Batti

Tvoj spomin je vedno živ.

Tvoja družina

Repnič, 27. maja 2012

Pogrebno podjetje

ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu, v Miljah, v Nabrežini in v Trstu na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

glasbena
matica
šola Marij Kogoj Trst

2. ZAKLJUČNA AKADEMIJA

SOLISTI IN KOMORNE SKUPINE
ter **NAGRAJEVANJE UČENCEV**

v torek, 29. maja 2012, ob 20.30
v baziliki Sv. Silvestra v Trstu

Na zborovskem tekmovanju
F. Gaffurio v Lodiju je

*Dekliški
pevski zbor
Kraški slavček
iz Nabrežine*

prejel tri
najvišje nagrade.

Mladim pevkam in
zborovodkinji Petri Grassi
toplo čestita

SKD Igo Gruden

Lara in Ugo

sta se odločila,
da se bosta danes poročila.
Veliko razumevanja, ljubezni,
sreče in skupnega dobrega
počutja vama iz srca voščimo

mama, oče
in vsi, ki vaju imamo radi

Dobrodošel

Sebastian

Z Emilom, Laro in Robertom
se veselijo

družine Floridan, Demšar,
Tinta in Cocolot

Čestitke

Jutri gospa ZORKA KOROŠEC iz Boljunca praznuje okrogla leta. Ta je velik dogodek njenega življenja. Želimo ti še na mnoga zdrava in srečna leta v krogu tvoje družine in vseh nas, ki te imamo radi. Sosea Vida z družino.

SPD Krasje iskreno čestita Dekliškemu zboru KRAŠKI SLAVČEK iz Nabrežine in dirigentki PETRI GRASSI za odličen uspeh na državnem zborovskem tekmovanju F. Gaffurio.

ANA in FRANCO praznujeta danes 45. obletnico poroke. Vse najboljše in še veliko srečnih dni skupaj, v naši sredi, jima želimo Maria, Oliver, Tina, Teresa in Marco, Caterina in Paolo.

Draga UGO in LARA! Obilo sreče in ljubezni ter da bi vedno sijalo sonce na vajini skupni življenjski poti, vama iz srca želijo teti Bianka in Lidija, Ervin, Valter, Vojko in Boris z družinami ter ostali sorodniki.

Šolske vesti

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IGA GRUDNA in Didaktično ravnateljstvo iz Nabrežine vabita na predavanje dr. Mugnaioni na temo »Ni vam vseeno. Nasilno vedenje otrok in mladostnikov«, ki bo v torek, 29. maja, ob 17. uri v dvorani KD Igo Gruden v Nabrežini, v okviru projekta Odgovornost je in.

MUZEJSKA SOBA IN RAZSTAVA slik in eksponatov bodo na šoli F.S. Finžgarja v Barkovljah na ogled do konca šolskega leta, od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

OBČINA REPENTABOR

OBČINSKI PRAZNIK

REPEN

(V prireditvenem šotoru)

NEDELJA, 27. MAJ 2012

OBUDITEV PRAZNOVANJA BINKOŠTI

V CERKVI NA TABRU

10.00 slovesna Sv. maša

NA PLACU V REPNU

17.00 odprtje kioskov

18.30 povorka repentabskih fantov ob spremljavi godbe na pihala prihod povorke na trg in ples, ki ga otvori repentabska mladina

19.00 - 23.00 ples z ansambлом "Modri val"

V GALERIJI KRAŠKE HIŠE BO ODPRTA RAZSTAVA

»MED PRAVLJICO IN REALNOSTJO«

Petek, 25. maj 2012 od 20.00 do 22.00

Sobota, 26. maj 2012 od 17.00 do 22.00

Nedelja, 27. maj 2012 od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 22.00

Sobota, 2. junij 2012 od 17.00 do 21.00

Nedelja, 3. junij 2012 od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00

Prireditve

OBČINA REPENTABOR vabi na slikarsko razstavo domačina Aleksandra Bulla »Med pravljico in realnostjo«, ki bo na ogled danes, 27. maja, in 2. junija od 17. do 21. ure ter v nedeljo, 3. junija, od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Danes, 27. maja, pa bo obuditev praznovanja Binkošti.

NARAVA V BARVAH - razstava fotografij Mitje Cernicha v Hiški u'd Ljenčice v Trebčah bo odprta danes, 27. maja, od 10. do 13. ure. Vabi SPD Krasje!

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 28. maja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predstavitev monografije dr. Aleksandra Panjeka »Tržaška obnova - ekonomske in migracijske politike na Svobodnem tržaškem ozemlju«. Knjigo bo predstavil in se z avtorjem pogovarjal dr. Dušan Kalc. Začetek ob 20.30.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na predstavitev knjige S. Luse Razkroj oblasti - Slovenski komunisti in demokratizacija države, v ponedeljek, 28. maja, ob 17.30 v mali dvorani Narodnega doma v Trstu. O knjigi bodo spregovorili Nevenka Troha, Gorazd Bajc in avtor Stefano Lusa.

NSK IN KRUT vabita na odprtje razstave »Fotografske delavnice krožka Krut«, mentor Mirna Viola. Na prireditvi bodo nastopili učenci Glasbene matice Trst. Odprtje razstave v ponedeljek, 28. maja, ob 17.30 v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20, Trst.

RADIJSKI ODER vabi v ponedeljek, 28. maja, ob 18.30 v Finžgarjev dom na ogled otroške igrice »Zavozlani konci«. Pod vodstvom Lučke Susič in Anke Peterlin so jo naštudirali gojenci Tečaja lepe govorice za najmlajše v organizaciji Radijskega odra.

SLOVENSKI KLUB, DRUŠTVO SLOVENSkih PISATELJEV IN KOKS prirejajo v torek, 29. maja, debato »Slovenska kultura in šolarje politike: kaj in kako v časih globalne krize«. Sodelovali bodo podpredsednik oz. člani DSP Ivo Svetina, Marko Kravos, Tone Peršak in Vlado Žabot ter član akcijskega odbora KOKSa in profesor na AGRFT Igor Koršič. Moderirala bo Bogomila Kravos. Srečanje bo v Narodnem domu, Ul. Filzi 14, s pričetkom ob 17.30. Vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN SKD TABOR vabita na predstavitev knjige Wilme Mismas »Una buona stagione«, ki bo v torek, 29. maja, ob 18.00 v Tržaški knjigarni na Opčinah. Knjigo bosta predstavila Stanka Hrovatin in Duilio Buzzi. Toplo vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA, ZALOŽBA ZTT IN MLADIKA vabijo na kavo s knjigo v sredo, 30. maja, ob 10. uri. O knjigi EFT-tehnika za doseganje čustvene svobode za telebane bosta spregovorili Barbara Žetko in Pika Rajnar.

GODBENIŠKA ŠOLA GODBE VIKTOR PARMA - Trebče prireja zaključni koncert gojencev, ki bo v četrtek, 31. maja, ob 17.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Klavirska spremljava: prof. Aljoša Starc. Vabljeni!

48. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU - v petek, 1. junija, ob 18.00 uradno odprtje pred županstvom in otvoritev razstave risb osnovnošolcev v občinski stavbi, ob 18.30 odprtje kiparske razstave Paola Hrovatina v Vinoteki, ob 20.00 ples z ansambлом Nebojsega; v soboto, 2. junija, ob 10.30 mednarodno tekmovanje v vožnji kočij, ob 14.30 turnir v briškoli, ob 18.00 koncert harmonikarskega orkestra Syntesis 4, ob 20.00 ples z ansambлом Kraški muzikanti; v nedeljo, 3. junija, od 9.00 do 11.30 vožnja s kočijami, ob 10.00 srečanje ljubiteljev harmonike, ob 11.00 delavnica o sušenju in obdelavi zelišč (v sušilnici), od 13.00 do 16.00 tekmovanje konjenikov, ob 17.00 nastop Jahalne šole iz Lipice, ob 18.00 nagrajevanje vinogradnikov, oljkarjev, harmonikašev, konjenikov in fotonatečaja Odprte osmice, ob 18.30 nastop folklorne skupine Veliko Gradište (Srbija), ob 20.00 ples z ansambлом Happy day.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM prireja ob 150-letnici rojanske cerkve koncert Mešanega pevskega zbora Hrast iz Doberdoba, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič. Koncert bo v rojanski cerkvi v petek, 1. junija, ob 20.30.

SKD V. VODNIK vabi v petek, 1. junija, ob 21.00 na K'lužo na 1. Junjski večer posvečen dalmatinski glasbi. Nastopila bo Klapa AEONA iz okolice Zadra. V primeru slabega vremena bo večer v društvenih prostorih.

1. SREČANJE LJUBITELJEV HARMONIKE V ZGONIKU bo v nedeljo, 3. junija, ob 10.00 na razstaviščnem prostoru, v primeru slabega vremena v sejni dvorani Občine Zgonik. Informacije in razpis na www.comune.sgonico.ts.it.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira in vabi na ogled fotografske razstave Mareta Lakoviča »V iskanju naših korenin - izgubljena ljudstva doline reke Omo«. Razstava bo na ogled v prostorih Bar Nanos na Razdrtem do nedelje, 3. junija.

48. RAZSTAVA VIN

ZGONIK, 1., 2. in 3. junij 2012

VAŠKI PRAZNIK V GABROVCU

**OB ŠODESETLETNICI
DRUŠTVENE GOSTILNE
SPORED**

Danes, 27. maja 2012

11.00 Odprtje praznika

15.00 Otvoritev razstave

“Ex-tempore Pliskovica 2012”

16.00 Nastop godbenega društva

PROSEK

19.00 Ples z ansambлом

3 PRAŠIČKI

Jutri, 28. maja 2012

17.00 Otvoritev praznika

17.30 Turnir *briškole*

20.00 Ples z ansambлом

KRAŠKI MUZIKANTI

Obenem pa še:
jedi na žaru Društvene gostilne,
prigrizki, vino in stojnice

Osmice

BORIS IN SILVANA KOCIJANČIČ imata v Prebenegu odprto osmico. Tel.: 040-232223.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. S. Sabba 6, v bližini Rižarne. To-či belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel. 335-1624285.

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinhah odprla osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek! Tel. št. 040-299442.

GABRIEL PERTOT (ŠPJ/LN) ima odprto osmico v Nabrežini, Stara vas št. 10. **IGOR CACOVICH** je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Vabljeni! Tel. 040-229270.

OSMICA je odprta v Šempolaju v oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta, na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

OSMICO sta odprla v Saležu Sandra in Jožko Škerk.

V KOLUDROVCI je SKUPEK odprl osmico.

V PRAPROTU št. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovce. Tel. št. 329-1540629. Toplo vabljeni!

V ZABREŽCU je Mitja Zobec odprl osmico. Vabljeni.

ŠAVRON ROBERTO je odprl osmico v Zgoniku. Pričakuje vaš obisk! Tel.: 347-1279957.

ŠUBER ima odprto osmico. Tel. št.: 349-7158715.

Loterija 26. maja 2012

Bari	24	25	55	45	29
Cagliari	84	6	59	20	23
Firenze	22	30	4	47	18
Genova	77	19	69	1	16
Milan	75	63	80	57	12
Neapelj	9	16	68	26	84
Palermo	13	37	78	67	83
Rim	61	88	5	80	42
Turin	71	1	36	23	69
Benetke	21	63	40	50	72
Nazionale	7	56	85	78	74

Super Enalotto št. 63

3	33	51	55	73	84	jolly 47
Nagradni sklad						2.653.654,12 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						1.264.390,04 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
15 dobitnikov s 5 točkami						26.536,55 €
1.403 dobitnikov s 4 točkami						285,76 €
49.631 dobitnikov s 3 točkami						16,09 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
4 dobitniki s 4 točkami	28.576,00 €
224 dobitnikov s 3 točkami	1.609,00 €
3.575 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
22.825 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
50.361 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

OBČINA MILJE

POKRAJINA TRST

Razlastitev za javno korist

Povzetek odlokov št. 1, 2 in 3/2012 o delih za preiskavo, obnovo in izboljšanje arheoloških najdb in utrjene gradbe Gradišča pri Elerjih (K.O. Miljskih Hribov)

ODGOVORNI URADA ZA JAVNA DELA IN RAZLASTITVE

ODLOČA

Da so bile izrečene, v skladu s 23. členom O.P.R. 327/2001 v prid Občine Milje:

- 1) služnost v korist k.p. št. 145/3 v korist lastnikom ¼ Maria Corossez, ¼ Antonio Corossez, ¼ Giuseppe Corossez, ¼ Anna Corossez (odškodninska vloga: € 101,12);
- 2) služnost v korist k.p. št. 148 v korist lastniku Angelo Ellero (odškodninska vloga: € 192,00);
- 3) služnost v korist k.p. št. 149 v korist lastniku Giovanni Eller (odškodninska vloga: € 46,05);

Postopek za prenos se bo izvajal dne 31.05.2012 ob 10:00 za k.p. 145/3,

ob 10:20 za k.p. 148 ter ob 10:40 za k.p. 149.

ODGOVORNI ZA POSTOPEK *Geom. Ruggero D'Italia*

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Občni zbor Zadružne banke Doberdob in Sovodnje

Krizi kljubujejo, krajevni značaj je pogoj za razvoj

V lanskem letu prekoračili prag tisočih članov (1.041) in porazdelili 114 podpor

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje je tudi 104. bilanco zaključila z uspehom, je bilo povedano na petkovem občnem zboru v Gorici. Poslovanje v času krize je vse prej kot enostavno, pogoji so zaostrjeni, pozornost močno povečana. V slovenskem denarnem zavodu na ozemlju goriške pokrajine se tega dobro zavedajo in dokaj dobro kljubujejo okoliščinam.

Predsednik Dario Peric je v svojem poročilu povzel delovanje zavoda, ki je v lanskem letu izboljšal poslovanje za več kot desetino, in poudaril povezanost s teritorijem, kar se kaže tudi v številu članov; lani so vpisali 62 novih članov in tako prekoračili prag tisočih, saj jih danes imajo 1.041. Tem namenjajo posebno pozornost, skupaj z deželno zvezo zadružnih bank pripravljajo nove pobude, med katerimi se uveljavlja spletna ponudba »Namenjeno članom«. Peric je zaključil z mislijo, da mora Zadružna banka Doberdob in Sovodnje ohraniti krajevni značaj, kar pomeni, da mora lokalna skupnost priznati in čutiti banko kot del svojega teritorija in aktivno sodelovati pri njenem razvoju, da bo lahko še naprej samostojna: »Če bomo čutili našo banko zgolj kot poslovni ali finančni subjekt, bomo naredili veliko napako in verjetno izgubili nekaj, kar ni v lasti nekega znanega ali neznanega pravnega subjekta, temveč nekaj, kar dejansko in zgodovinsko pripada naši lokalni skupnosti.«

Bilanco je predstavil ravnatelj Flavio Mosetti. V letu 2011 je banka, kljub zaostritvi celotnega bančnega sistema pri podeljevanju kreditov, beležila povišek pri posojilih strankam v višini 1,31%, medtem ko so se skupne vloge strank znižale za 1,10%. Povišek prihodkov rednega delovanja na 4,1 milijona je omogočil namenitev kar 503.000 evrov za previdnostni odpis terjatev, oz. za popravke vrednosti zaradi oslabitve posojil. Lani se je bistveno - za več kot 30% - povišala tudi obdavčitev dobička zadružnih bank, kar je privedlo do skromnejšega končnega rezultata. Jamstvo za solidno poslovanje banke v bodoče pa predstavlja skupni količnik celotnega kapitala, ki je ugotovljen na podlagi razmerja med premoženjem po nadzornih določilih in skupno ponderirano tvegano aktivo: ta je pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnje kar 18,66%, bistveno nad povprečjem (14,20%) ostalih zadružnih bank v deželi FJK in nad previdnostnem varnostnim količnikom Banke d'Italia (8%).

Na občnem zboru je udeležence pozdravila sovođenjska županja Alenka Florenin, ki se je banki zahvalila za pomoč in podporo, ki jo nudi vsemu, kar se dogaja na teritoriju; pri tem je posebej omenila razpoložljivost dvorane Zadružne banke v Sovodnjah. Floreninova je soglašala s Peričevimi besedami, da potrebujemo energijo in tudi mobilizacijo. »Potreben je doprinos vsakega izmed nas na terenu in v poklicu, oz. funkcijah, ki jih opravljamo. Vztrajajmo v iskanju te energije, sodelujmo in dokažimo, da smo kot ljudje močna skupnost,« je sklenila svoj pozdrav. Pozornost, bližino in sodelovanje Zadružne banke je v pisnem pozdravu izpostavil ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, po katerem je le kultura tista dodana vrednost, ki omogoča vsakomur izmed nas in celotni skupnosti, da se naučimo prepotrebne optimizma in najdemo v sebi upanje v prihodnost; pri tem se je zahvalil Zadružni banki za podporo kulturi. Glede tega naj povemo, da je kljub težavam in nižjemu dobičku banka ohranila lansko višino prispevkov za raznovrstne dejavnosti v korist razvoja krajevne skupnosti s porazdelitvijo 114 podpor.

Predsednik deželne zveze zadružnih bank Graffi Brunoro je izpostavil vlogo in pomen tvojstnih bančnih zavodov, ki so izraz teritorija, družin in krajevnega gospodarstva. V deželi FJK imajo kar 55.000 članov, zberejo 5,5 milijard depozitov in dajejo širši družbi duška s 5 milijardami posojil. Zadružne banke predstavljajo kar pe-

Udeleženci občnega zbora v goriškem Kulturnem domu in predsednik Dario Peric

BUMBACA

tino bančnega poslovanja družin in več kot četrtinski delež v poslovanju s podjetji, ki imajo do 20 uslužbencev. Samo lani so podjetjem in družinam dodelile kar 1,5 milijard novih denarnih sredstev. Graffi Brunoro je pohvalil predsednika Daria Perica, ker je govoril o razvoju in ne samo o rasti: v razvoju moramo namreč razmišljati kako in zakaj rasti. Zadružne banke bodo v prihodnjih mesecih še dodatno povečale nadzor in jamstva, zato da bodo lahko ukrepale in pomagale komitentom že ob prvih težavah, preden jih lahko le-te zapelejo v globljo krizo. »Tudi zaradi tega smo zadružne banke lahko, ponosno, različne,« je zaključil svoj poseg Graffi Brunoro.

Člani so soglasno odobrili bilanco za leto 2011, prav tako soglasno so se izrekli o imenovanju novih članov upravnega in nadzornega odbora. Maji Humar, Bogdanu Butkoviču in Mariju Gergoletu je zapadel triletni mandat. Po šestih letih Maja Humar ni več kandidirala v upravni odbor, ostala dva odbornika pa sta bila v petek potrjena za nadaljnja tri leta. V upravni odbor vstopa Ugo Tomsič, za nadomestnega člana nadzornega odbora pa je občni zbor izvolil Alda Cunjo.

Aleš Waltritsch

DOBERDOB - Podjetje Karst ne bo zaključilo del na nižješolskem poslopju

Nova dražba za šolo

Župan Vizintin: »Preverili bomo vse možnosti, stavba pa bo težko dokončana pred decembrom«

GORICA Po trčenju odklonil alkotest

Ker je v bolnišnici odklonil preizkus alkoholiziranosti, so mu zasegli avtomobil in ga prijavili sodnim oblastem. Goriška prometna policija je včeraj obravnavala prometno nesrečo, ki se je zgodila v zgodnjih jutranjih urah v Svetogorski ulici. Slovenski državljani je trčil v parkiran avtomobil, nato pa ni pristal na odvzem vzorca krvi in preverjanje vsebnosti alkohola v njem, kar ga je drago stalo.

Nesreča se je zgodila okrog 5. ure zjutraj v Svetogorski ulici. 50-letni V.J. iz Nove Gorice se je s svojim avtomobilom znamke Renault peljal v smeri proti goriškemu mestnemu središču, v še nepojasnjenih okoliščinah pa je izgubil nadzor nad vozilom, zavozil desno in trčil v zadnjo stran avtomobila znamke Fiat dobljo, ki je bil pravilno parkiran ob cesti. V silovitem trčenju se je 50-letni voznik lažje poškodoval, zato ga je osebje rešilne službe 118, ki so jo poklicali na pomoč, prepeljalo na pregled v goriško bolnišnico. V Svetogorsko ulico so prišli tudi goriški gasilci, patrulja letечеega oddelka kvesture in prometna policija, ki preverja okoliščine nesreče. Voznik, ki ni hudo ranjen, je v bolnišnici odklonil preverjanje alkoholiziranosti, zato so ga prometni policisti prijavili, mu odvzeli voziško dovoljenje in zasegli avtomobil. Za odklon preizkusa alkoholiziranosti namreč italijanski prometni zakonik določa, da se vozniku naloži kazen, ki je predvidena za voznike, ki imajo najvišjo stopnjo alkohola v krvi (1,5 gr/l ali več). (Ale)

Šolska stavba v Doberdobu

BUMBACA

Za dokončanje del na nižji srednji šoli v Doberdobu bo po vsej verjetnosti treba objaviti nov razpis in izvesti javno dražbo za izbiro izvajalca. Ne ravno razveseljujočo novico je posredoval doberdobski župan Paolo Vizintin, ki je do zadnjega upal, da bo konzorcij Karst z Opčin prevzel izvedbo del na šoli, ki jo je gradbeno podjetje Bellotto pustilo nedokončano, kar pa se žal ni zgodilo.

»Podjetje Karst, ki se je na lanskem razpisu za širitev nižje šole uvrstilo na drugo mesto, nam je sporočilo, da ne more izpeljati gradbenih del do konca. Zdaj bomo preverili, ali so podjetja, ki so se uvrstila nižje na lestvici, pripravljena prevzeti gradbišče, menim pa, da bodo težko sprejela,« je povedal Vizintin in pojasnil, da bodo morali v tem primeru tehnični uradi občine objaviti nov razpis in izbrati izvajalca, ki bo izpeljal dela do konca. Imenovanje izvajalcev preko razpisa je običajno precej dolg postopek, zato se po Vizintinovi ocenah dela ne bodo začela pred jesenjo.

»Gradbena dela, ki še niso bila izpeljana, so vredna približno 300.000 evrov.

Razpis bomo skušali objaviti čim prej, zakonsko določenih rokov pa seveda ni mogoče kršiti. Menim, da gradbišče ne bo ponovno zaživelo pred septembrom, v najboljšem primeru pa bodo dela zaključena decembra ali na začetku prihodnjega leta,« je poudaril Vizintin. Župan je izpostavil, da se občinska uprava dobro zaveda težav, v katerih se bo zaradi nedokončanih del znašla doberdobska nižja srednja šola. Za šolsko leto 2012/2013 so namreč zabeležili zelo visoko število vpisov, zato so dodatne učilnice nujno potrebne. »V kratkem se bomo pogovorili z ravnateljem Večstopenske šole Doberdob Sonjo Klanjšček in skupaj poiskali najboljšo začasno rešitev, ki bi osebju in staršem povzročila čim manj nevedčnosti,« je povedal župan Paolo Vizintin in pristavil: »Italijanska birokracija nam žal ne pušča manevrskega prostora, saj ne obstajajo primerne norme in kazni, s katerimi bi prisilili izvajalce, da pravočasno in po dogovorih zaključijo javna dela. To je vzrok, zaradi katerega smo se v Doberdobu kot v številnih drugih občinah znašli v težavah.« (Ale)

SOVODNJE - Opozicija o delih na odseku bodoče avtoceste

Je bil načrt spremenjen ali gre za napake med izvajanjem del?

Potek del na odseku bodoče avtoceste na ozemlju sovođenjske občine zelo skrbno spremljajo krajsani, ki imajo svoje domove v bližini prometnice. Po navedenju načelnikov svetniških skupin Skupaj za Sovodnje, Walterja Devetaka, in Slovenske skupnosti, Petra Černica, ki sta v petek na županstvu vložila interpelacijo, so krajsani zaskrbljeni, če bodo dela opravljena tako, kot je bilo predvideno, napovedano in tudi dogovorjeno.

»Domačini sprašujejo, če bo na nasipu, kjer so bila pred kratkim že zasajena drevesa, namestili protihrupno ograjo, kakor je bilo prvotno predvideno, če bo betonski kanal za drenažo meteorne vo-

de ostal nepokrit, tako kot je danes, in kdo bo v tem primeru skrbel za zatiranje komarjev in drugega mrčesa, ki bo imel v nekaj sto metrih dolgi in več kakor meter široki površini stoječe vode naravnost idealen habitat,« je zapisano v interpelaciji: »Utemeljenost opozoril krajanov, zlasti kar zadeva odvodnjavanje, smo preverili na gradbišču, kjer v betonskem kanalu - v njegovem daljšem kraku v smeri Sovodnje-Soča - dejansko zastaja voda. Ob predstavitvi načrta, pred kakšnim letom, smo razumeli, da bo meteorna voda z nadvoza speljana v jarek (pravzaprav v dva jarka, po eden na vsaki strani avtoceste) in preko njega v dekantacijski bazen. Jarek naj

bi bil brez betonskih ali drugih oblog. Ob trasi je zdaj vgrajen jarek z betonskimi stranicami in betonskim dnom in v njem se nabira in zastaja voda.« Zato opozicijska svetnika sprašujeta županjo, če je bil med izvajanjem del spremenjen načrt in če je bila občina o tem obveščena, če bodo na nasipu vgrajene protihrupne ograje, tako kot je bilo načrtovano, če bo betonski jarek (kanal) ostal nepokrit in kdo bo skrbel za zatiranje mrčesa (komarjev), če je zastajanje meteorne vode samo začasno, ker vsa dela še niso dokončana, oziroma je tako stanje rezultat napak med izvajanjem del, in če je ali če namerava občinska uprava zahtevati, da se stanje uredi.

GORICA - Zaključek šolskega leta na Sloviku

Pripadnost skupnosti je velika dodana vrednost

Nagradili udeležence programov - Prihodnje leto »Nastopanje v javnosti« in »Podjetništvo za neekonomiste«

V mesecu maju se marsikatera šolska dejavnost že zaključuje. Za dijakke se bliža konec šolskega leta, za študente pa zaključek predavanj in hkrati začetek izpitnega obdobja. Ne glede na to pa mnogim misli že begajo na morje in na počitnice. Tudi Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) s sedežem v Gorici je v četrtek uradno zaključil šolsko leto 2011-2012. Na zaključni prireditvi, ki je potekala v Tumovi dvorani v prostorih KB centra na goriškem Korzu, je znanstvena direktorica Matejka Grgič najprej obnovila delovanje konzorcija v tem šolskem letu in nato predala besedo študentom, ki bodo letos zaključili triletno izobraževanje na multidisciplinarnem programu. Letos ima namreč Slovik tri »diplomante«: to so Lara Devetak, Aljoša Jarc in Albert Voncina. Ena izmed njihovih obveznosti v sklopu multidisciplinarnega programa je priprava zaključnega poročila in predstavitev, ki je potekala ob zaključni prireditvi.

Aljoša Jarc je pripravil poročilo o tipologiji podjetij v Italiji in Sloveniji ter prikazal predvsem značilnosti podjetij z omejeno odgovornostjo in delniških družb. Zaustavil se je tudi ob novostih, ki jih je vpeljala sedanja italijanska vlada. Albert Voncina je pripravil poročilo o vlogi Mednarodnega denarnega sklada kot upravitelja sedanje gospodarske krize. Najprej je obrazložil nastanek tega organa, nato pa prešel na vlogo, ki jo ima danes, in na težave, s katerimi se spopada. Lara Devetak, ki se zaključnega večera ni udeležila zaradi študijskih obveznosti na Univerzi v Ljubljani, je pripravila izčrpen referat z naslovom »Brand personality« (osebnost znamke).

Matejka Grgič

Sledilo je nagrajevanje dijakov, študentov in udeležencev programov. »Vodenje ustanov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji«, ki so bili najbolj dosledni pri obiskovanju izobraževalnih dejavnosti. Dijaki programa Extra, ki so prejeli nagrado, so Tomaž Daneu, Martina Furlan, Ilaria Jež, Hana Zidarič, Leah Zidarič, Tamara Podversič, Sara Bukavec, Matteo Petaros in Andrej Žerjal; navedeni dijaki niso niti enkrat izostali od programa. Na multidisciplinarnem programu so nagrado prejeli Peter Carli, Mateja Clarici, Erika Ferluga in Francesca Iancig. Za program o vodenju ustanov pa so bili nagradejeni Sara Boškin, Martin Lissiač in Martina Ukmar. Nagrado je prejel tudi Fabio Tommasi, ker se je posebno izkazal pri odgovarjanju na izpitna vprašanja in podal najbolj izvirne odgovore.

Matejka Grgič je nato na zaključnem večeru predstavila še programe, ki jih načrtujejo za prihodnje šolsko leto in ki bodo uradno razpisani prvega junija. Med temi izstopata predvsem dva nova kadrovska programa, in sicer »Nastopanje v javnosti« in »Podjetništvo za neekonomiste«. Za dijakke in za študente pa bosta tudi v prihodnjem letu razpisana program Ekstra in multidisciplinarni program.

Ob zaključku je besedo prevzel predsednik Slovika Boris Peric, ki je poudaril pomen pripadnosti skupnosti predvsem v današnjem času, ko vse bolj stopa v osredje individualizacija. Dejal je, da »je pripadnost skupnosti velika dodana vrednost in uveljavljanje skupnosti pomeni tudi uveljavljanje posameznika. Pri tem ima zelo velik pomen izobraževanje, odločilno vlogo pa imajo takšne ustanove, kot je Slovik, saj gre v tem primeru za izobraževanje posameznika, ki je del skupnosti, ki prenaša svoje znanje na celotno skupnost in ki pripomore k večjemu ugledu našega prostora. Izobraževanje je pomembna investicija in proces, ki se nikoli ne konča,« je zaključil Boris Peric. (mc)

AD FORMANDUM - Poklicno izobraževanje za mlade

Program za gostinske delavce s septembrom tudi v Gorici

Pridobljeno znanje bodo preverjali tudi v kuhinji

Novost v ponudbi na višješolski ravni v Gorici predstavljata dva tečaja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki ju bo s septembrom izvajal Ad formandum. Ena izmed možnosti, ki jo ponuja šolski sistem, je namreč poklicno izobraževanje in usposabljanje. Po končani nižji srednji šoli dijaki lahko nadaljujejo študij na zavodih za poklicno izobraževanje, ki so akreditirani pri Deželi FJK za to dejavnost.

Ad formandum izvaja triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja »Gostinski delavec«, ki izučijo v poklic kuharja ali natakara. Gostinska šola Ad formanduma deluje neprekinjeno od leta 1990 in predstavlja odskočno desko za mlade in ambiciozne profesionalce na področju gostinstva. V dinamičnem okolju zavoda Ad formandum dobivajo dijaki ob strokovnem vodstvu visoko usposobljenih predavateljev kakovostno poklicno izobrazbo. Mladim, ki se odločijo za poklic kuharja ali natakara, se po samo treh letih šolanja odpirajo odlične možnosti zaposlitve v gostinskem, prehranbenem in turističnem sektorju.

Program je namenjen mladim od 14.

do 18. leta. Odločitev za poklicno izobraževanje je dobra odskočna deska za tiste, ki se želijo uveljaviti v poklicu in v življenju. Tečaje lahko obiskujejo tudi mladi nad 14. letom starosti, ki niso opravili nižje srednje šole: s posebnim programom lahko v prvem letniku poklicnega izobraževanja dopolnijo tudi nižjo srednjo šolo.

S prihodnjim šolskim letom bodo program izvajali tudi na sedežu Ad formanduma v KB centru v Gorici, kjer bodo potekala predavanja iz teoretičnih predmetov. Tečaj traja v celoti tri leta: vsako leto opravijo dijaki teoretični pouk v razredu in praktični pouk v kuhinjskem laboratoriju ter prakso v gostinskem podjetju za skupnih tisoč učnih ur. V prvem letu šolanja dijaki spoznavajo kuharstvo in strežbo, v nadaljevalnem bieniju pa se specializirajo v izbranem poklicu. V drugem in tretjem letniku je predvidena praksa v gostinskih obratih, med katero lahko dijaki preizkusijo vse, kar so se naučili. Program sestavljajo predmeti iz splošnega izobraževalnega področja ter poklicne in strokovne kompetence. Vsako leto je predvidenih še

TRŽIČ

V Alžiru za tkanje vezi s čezmorskim svetom

Spodbujanje novih pomorskih povezav z zahodnim Magrebom, območjem, kjer se zavzemajo za razvoj ladjedelništva in ki ima s tega vidika marsikaj skupnega s Trzičem, je bil cilj obiska tržiške županije Silvie Altran v mestu Alžir, kjer je srečala predstavnike pristaniških oblasti, ministrstva za industrijo in gospodarski razvoj ter italijanskega veleposlaništva. Županja je pozitivno ocenila obisk in spomnila, da je Alžirija strateški evropski partner, ki se iz ekonomskega vidika hitro razvija. V prejšnjih mesecih so pripravili ambiciozen program za realizacijo velikih infrastruktur, med projekte pa spadata tudi ovrednotenje pristanišča in gradnja ladjedelnice. Zato Alžir potrebuje preizkušeno »know-how«, izobraževanje in usposobljene ljudi, le-te pa išče tudi v italijanskih družbah, kot je Fincantieri, ki ima eno izmed svojih ladjedelnic v Trziču. Na srečanjih, na katerih je zastopala tudi podjetje za upravljanje tržiškega pristanišča, je županja predstavila potencial tržiškega logističnega in pristaniškega sistema.

200 ur za izvenšolske dejavnosti za dodatno poglobljanje kompetenc. Ad formandum organizira tudi specifične laboratorijske delavnice. Ob zaključku triletnega programa prejmejo dijaki kvalifikacijo kuharja ali natakara, ki je veljavna na deželni, državni in evropski ravni. Poklicna kvalifikacija potrjuje teoretično in praktično poznavanje poklica ter odpira vrata v svet dela. Dijak se lahko tudi odloči za nadaljevanje šolanja na višješolskih zavodih in pridobi maturitetno diplomu.

»Ad formandum se ponša z večletno tradicijo izobraževanja mladih v poklic kuharja in natakara. S prihodnjim šolskim letom bomo začeli z izvajanjem programa tudi v Gorici. To je za nas velika pridobitev, sad odličnih izkušenj v preteklosti na tem področju. Računamo, da bomo do septembra privabili v naš program vsaj trideset mladih, ki so zainteresirani za poklic kuharja in natakara«, pravi direktor zavoda Massimiliano Iacono; za dodatne informacije in vpisovanja je na razpolago tajništvo v Gorici (tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

ENFAP IN LUNG

Združili bodo energijo znanja

Izobraževalni organizaciji Ljudska univerza Nova Gorica (Lung) in Enfap FJK od lanskega leta sodelujeta na čezmejnem projektu študijskih krožkov, ki bo trajal do leta 2014. Skupaj s partnerjem iz Toskane pravzaprav ustvarjajo model čezmejnih študijskih krožkov, ki bo obravnaval skupne teme obeh prostorov, kot so turizem, kmetijstvo in obrti. V pičlem letu dni je sodelovanje preraslo začetne okvirje: v sredo se bosta organizaciji v Novi Gorici, ob prisotnosti županov obeh Goric, pobratili.

»Pobuda o pobratenju je prišla s strani direktorice Enfapa FJK, Carmen Segon. Ko smo lani začeli s sodelovanjem na omejenem projektu, smo več srečanj speljali tako pri njih kot pri nas. Ko smo jih gostili mi, sem direktorici predstavila, kaj vse na Lungu počnemo. Takoj je začutila našo energijo, zelo ji je bilo všeč, kaj vse se pri nas odvija,« pojasnjuje Nada Uršič Debeljak, direktorica Lunga, in dodaja: »S pobratenjem želimo združiti energije in skupaj narediti še več.« Že z začetkom izvajanja čezmejnega projekta se je začela kazati želja po izmenjavi, sodelovanju. »V sklopu projekta bomo izpeljali študijski krožek, na katerem bodo skupaj sodelovali Slovenci in Italijani, teme pa bodo blizu obmejnemu območju: turizem, kmetijstvo, obrti ... Pobratenje bo vse skupaj nadgradilo. Naša želja pa je tudi, da smo referenčna točka za druge, ki želijo več sodelovanja na obeh straneh meje. Dogaja se že, da se pri nas javljajo druge organizacije, ki bi želele na naši strani meje sodelovati s sebi podobnimi organizacijami,« navaja direktorica iz Nove Gorice.

»Pobratenje je prava beseda za naše sodelovanje. K temu nas je privedla podobnost pogledov, ciljev, pa tudi medosebna afiniteta. Med ljudmi nastajajo vezi, ki potem preraščajo v sodelovanje,« poudarja Carmen Segon, direktorica Enfapa. Zavod ima v deželi FJK štiri izpostave, v Gorici pa je našel plodna tla za sinergije s sosedi. »Na pot sodelovanja smo sicer stopili že pred dobri štirimi leti, ko smo bili partnerji v projektu Interreg. To so zahtevni projekti, skupni napor nas je zbližal. Tedaj smo ugotovili, da je na slovenski strani metodologija študijskih krožkov zelo razvita, kar ne velja za Italijo, z izjemo Toskane. Zato smo nastavili skupen projekt s tega področja, ki bo podlaga za skupno rast. Jezik ni problem. Sama sicer ne obvladam slovensčine, a je med našim osebjem več posameznikov z znanjem slovensčine, drugi jo študirajo. Poleg tega smo pri Lungu našli osebe, ki nas znajo nagovoriti tudi v italijanščini, celo v goriškem narečju. Tudi to sodi v afiniteto,« pravi Carmen Segon in dodaja: »Pionirji smo. Moda se res prvič dogaja, da slovenska in italijanska izobraževalna ustanova formalizirata pobratenje, dogovor o sodelovanju.«

Na sredinem pobratenju, ki se bo v prostorih Lunga začelo ob 19. uri, bosta prisotna še župana Ettore Romoli in Matej Arčon, sekretarka na slovenskem ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Katja Dovžak in predsednik Enfapa FJK Alessandro Infanti. (km, ide)

DOBERDOB - Smrt domačina boleče odjeknila

Na Silvanovo odprtost in delavnost ne bodo pozabili

Silvano Lakovič

BUMBACA

Bil je poznan kot delaven in odprt človek, ki je imel rad družbo in se je z navdušenjem loteval vsake nove življenjske izkušnje. Tak bo Silvano Lakovič iz Doberdoba ostal v spominu vseh, ki jih je v četrtek globoko prizadela vest o njegovi prezgodnji smrti v tragičnih okoliščinah.

Rodil se je v Trziču pred 51 leti. Kot otrok je obiskoval šolo v Doberdobu, nakar je dokončal slovensko nižjo srednjo šolo v Gorici. V Trziču se je na poklicni šoli izučil za električarja, po diplomu pa se je zaposlil pri gradbenem podjetju. Po zidarstvu je spoznal še druge poklice, saj se je kasneje zaposlil v ladjedelnici, v tovarni Adriaplast in drugod, v zadnjih le-

tih pa je upravljal svoje gradbeno podjetje. Odkupil je in popravil si je hišo v Mošu, kjer je do pred kratkim živel s partnerko. Ob delu je rad gojil tudi druge, predvsem športne dejavnosti. Preizkusil se je v jamarstvu, padalstvu, alpinistiki in drugih panogah, posebno veselje pa je imel za ribolov in morje nasploh. V četrtek se je s svojim motornim čolnom podal na poslednjo plovbo, za sabo pa je pustil bolečo praznino. Ob mami Stefanii, očetu Giuliju in bratu Fabriziou se ga bodo ljubeče spominjali tudi ostali sorodniki, sovaščani in prijatelji, ki se bodo od njega poslovili v Doberdobu. Datum pogreba bo znan v prihodnjih dneh.

Okence samo jutraj

Z goriške občine obveščajo, da bo okence matičnega urada, kjer sprejemajo prošnje za spremembo bivališča in naslova, jutri odprto od 8.45 do 13. ure. Popoldne bo okence zaprto, ker se bodo uslužbenci udeležili izpopolnjevalnega tečaja.

Ulica Morelli zaprta

Zaradi vzdrževanja vodovodnih cevi bo jutri med 8.30 in 17. uro zaprt odsek Ulice Morelli v Gorici (med ulicama Contavalle in Crispi).

Spoznávali so vodo

Okrog 2.400 mladih je sodelovalo pri projektu goriške pokrajine »Progetto Acqua«, ki se bo zaključil s dvema srečanjema, ki bosta jutri in popoldne potekala v deželnem avditoriju v Gorici. Pobude se je tokrat udeležilo šestnajst višjih, nižjih srednjih in osnovnih šol, ki so pripravile zanimive projekte na temo vode.

Mladi in odvisnosti

V okviru Šole za starše, ki jo prireja Dijaški dom v Gorici, je na vrsti srečanje »Nelagodje mladih in svet odvisnosti«. Potekalo bo v petek, 1. junija, ob 18. uri v Dijaškem domu (Ulica Montesanto 84). Namenjeno je staršem, učiteljem, trenerjem, osebam, ki kakorkoli delajo z mladino, in širši javnosti. Vodila ga bosta Pino Roveredo, pisatelj (nagrada Campiello 2005), režiser, časnikar in socialno angažiran, ter Daniela Colombani, predstavnica združenja Alt iz Trsta, ki deluje na področju preventivne in boja proti drogam.

O krajah v Števerjanu

Občinska uprava Števerjan, poveljstvo karabinerjev Števerjan, domača župnija ter društvi Briški grič in F.B. Sedej vabijo na informativni večer v torek, 29. maja, ob 20. uri v dvorani frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici. Vstopnine ni. (km)

NOVA na Kostanjevici

Na četrtem koncertu iz cikla Glasba z vrtov sv. Frančiška bodo nastopile Komorne skupine mladinske filharmonije NOVA. Koncert bo v torek, 29. maja, ob 20. uri v dvorani frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici. Vstopnine ni. (km)

Brezplačno vodenje

Pokrajinski muzeji iz Gorice prirejajo danes ob 16. uri brezplačen voden ogled (v italijanščini) Pinakoteke v palači Attems Petzenstein na Kornu v Gorici; zbirka je drugače odprta med 10. in 17. uro. Ves mesec maj je na ogled tudi razstava čipk, ki so jo odprli ob tretjem mednarodnem natečaju čipkaric; urejena je v galeriji državne knjižnice v Ulici Mame-li, kjer bo danes ob 15. in 18. uri Antinisca Videntini vodila obisk. Razstava o čipkah je na ogled tudi v galeriji Dora Bassi v Ulici Roma.

Koncerti

SNOVANJA 2012: v dvorani tržaške univerze v Ul. Alviano v Gorici v petek, 1. junija, ob 20.30 »Šopek najlepših za vas«: predstavitev novega CD-ja in koncert otroškega in mladinskega zbora ter instrumentalne skupine SCGV Emil Komel.

Izleti

SPDG organizira v petek, 1. junija, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a nočni kolesarski izlet na Kremenjak. Predstavitev izleta bo v četrtek, 31. maja, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ulici Rossini. Zbirališče v petek, 1. junija, ob 21. uri pri Devetakih na parkirišču gostilne pri Miljotu. Dolžina proge približno 20 km, obvezni čelada in dobra svetilka; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), zaželjena prijava udeležencev.

DOBERDOB - Danes na Gradini Veselje, petje in palestinski ples

Srečali se bodo ob 15.30, od 17.30 kulturni program

V sprejemnem centru Gradina v Doberdobu bo danes Dan veselja, ki ga prireja Združenje staršev otrok slovenskega vrtca in osnovne šole v Romljanu. Praznično popoldne se bo začelo ob 15.30, ko se bodo otroci začeli zbirati in vpisovati na extempore, ki bo potekal med 16. in 17. uro in bo namenjen mladim ustvarjalcem od 3. do 14. leta. Ob 16. uri bo delavnica palestinskega plesa »dabka« za odrasle (mentor Osama Khalaila), ob 17.30 pa se bo začel kulturni program. Nastopili bodo Romjanski Muzikanti pod vodstvom Silvie Pierotti, skupina kitaristov (mali, srednji in odrasli) pod vodstvom Aljoše Saksida, Lara in Marta, Skupina Rock N'Bndimi in udeleženci delavnice palestinskega plesa. Sledili bodo nagrajevanje udeležencev extemporeja, podeljevanje diplom, nastop zbora Starši ensemble pod vodstvom Silvie Pierotti in družabno srečanje s sladkarijami.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

FESTIVAL KOMIGO 2012 V KULTURNEM DOMU V GORICI: v sredo, 30. maja, ob 20.30 »Čistilka in predsednik uprave« (v slovenščini), igra Mojca Partljič, poklon pesniku, pisatelju in prijatelju Tonetu Partljiču; informacije in predprodaja v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Dark Shadows«. Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 19.45 - 21.45 »Men in black 3« (digital 3D). Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 19.50 - 22.00 »Cosmopolis«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.80 - 21.00 »Dark Shadows«. Dvorana 2: 17.45 - 20.30 »Men in black 3« (digital 3D). Dvorana 3: 18.00 - 20.15 »Cosmopolis«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.50 - 20.00 - 22.10 »Dark Shadows«. Dvorana 2: 17.50 »The Avengers« (digital 3D); 15.45 - 20.20 - 22.15 »Il pescatore di sogni«. Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 19.45 - 21.45 »Men in black 3« (digital 3D). Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Margin Call«. Dvorana 5: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.10 »Cosmopolis«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Dark Shadows«. Dvorana 2: 17.50 »The Avengers« (digital 3D); 20.20 - 22.15 »Il pescatore di sogni«. Dvorana 3: 17.30 - 19.45 - 21.45 »Men in black 3« (digital 3D). Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Margin Call«. Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Cosmopolis«.

Mali oglasi

PRODAJAM vino vrste merlot, cena 1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

PRODAM AVTO opel corsa viva 1.2, 16 v, letnik 1999, 132.000 prevoženih km, v dobrem stanju, po zelo ugodni ceni; tel. 0481-391162.

V ŠTEVERJANU se je izgubil pes z imenom Tex, podoben nemškemu ovčarju. Če ga je kdo opazil, prosim naj sporoči na tel. 329-7265005.

Poslovni oglasi

IZGUBILA SEM 2 PRSTANA.

Poštenege najditelja prosim, naj telefonira na št. 349-3017834

IZKUŠENA GOSPA išče delo kot negovalka starejših oseb.

Tel.00386-31-885638

Razstave

DIJAŠKI DOM S. GREGORČIČ IN SLOVIK organizirata za dijakke slovenkih višjih srednjih šol iz Gorice v sredo, 30. maja, z odhodom ob 17. uri iz Gorice vođen ogled razstave z naslovom »Razprta obzorja«, ki je na ogled v Trstu; informacije in prijave info@di-jaskidom.it, tel. 0481-533495.

DRUSTVO ARS vabi v galerijo na Travniku 25 v Gorici na ogled razstave z naslovom »Svetovni popotnik pripoveduje, dr. Andrej Kobal (1899-1988)«; do 20. junija po urniku knjižarne.

Obvestila

IŠČEJO MLADA IGRALCA za film »Zoran« v produkciji družbe Transmedia. »Casting«, med katerim bodo izbrali enega fanta in eno dekle med 10. in 16. letom starosti, bo potekal v Hiši filma na Travniku 41 v Gorici danes, 27. maja, in v ponedeljek, 28. maja, med 14. in 19. uro. Udeleženci bodo morali biti v spremljavi pravnega skrbnika in oba bosta morala s sabo imeti fotokopijo osebnega dokumenta in davčne koda; informacije na prodizione@zoran.tv ali na tel. 328-4728928.

PET PROMIL DAVKA IRPEF se lahko ob pripravi davčne prijave nameni delovanju ZSKD in ljubiteljski kulturi z navedbo davčne številke ZSKD (80003310317) v ustreznem polju davčne prijave in podpisom.

PET PROMIL ZA SPDG. Kako lahko pomagate Slovenskemu planinskemu društvu v Gorici? Tako, da ob izpolnitvi davčne prijave namenite 5 promilov davka na dohodek fizičnih oseb društvu. Dovolj je, da na obrazcih za prijavo dohodkov v posebno, za to predvideno polje, vpišete davčno številko društva, ki je 80004000313.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL sprejema prispevke v spomin na Silvana Kerševana na tekočem računu bančnega zavoda Banca di Cividale v Ulici Kugy v Gorici (IBAN IT 30 C 05484 12402 003 570 036 225, SWIFT CIVIIT2C).

USTANOVITEV MAŽORETSKE SKUPINE V DOBERDOBU: godba na pihala Kras v Doberdobu organizira za dekleta od 8. do 18. leta starosti mažoretsko skupino, ki bo s svojimi ko-reografijami popestrila nastope godbe same in tudi drugih prireditev; informacije in prijave po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi vse člane in kulturne sodelavce na občni zbor volilnega značaja, ki bo potekal v ponedeljek, 28. maja, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicu v prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah.

GORICA - Z jutrišnjim dnevom Avtorji in knjige na obnovljenem mestnem Korzu

Z jutrišnjim dnevom bodo srečanja z avtorji knjig potekala na obnovljenem delu Verdijevega korza. »Knjige je treba ponesti med ljudi,« pravita Laura Tedrossi in Gaspare Morgante iz goriške knjižarne Ubik, ki sta k pobudi »Branje na Korzu« privabila državno knjižnico in občinsko upravo. Jutri ob 18. uri bo pred kavarno Al Venezia Simone Perotti predstavil svojo knjigo »Ufficio di scollamento«; sledili bodo Emilio Rigatti s knjigo »Confini Blu« (v torek, 29. maja, ob 18. uri), Pietro Spirito s knjigo »Hotel Bologna - Cento anni di storie« (v petek, 8. junija, ob 18. uri), Giacomo Scattolini in Tullio Bugari s knjigo »Jugoschegge - Storie e scatti di guerra e di pace« (v soboto, 16. junija, ob 18. uri), Filippo Ongaro s knjigo »Mangia che dimagrisci« (v četrtek, 21. junija, ob 18. uri), Ludovica Scarpa s knjigo »Tranquille dentro - Il piccolo talismano della mamma« (v četrtek, 28. junija, ob 18. uri) in Paolo Pichierri s knjigo »Come conquistare la felicità in 21 capitoli« (v četrtek, 5. julija, ob 18.30).

FOTOKLUB SKUPINA 75 sklicuje v torek, 5. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih Galerije 75 na Bukovju v Števerjanu redni občni zbor. Program: obračun letnega delovanja in proračun, razno.

Šolske vesti

INTENZIVNI TEČAJI ANGLEŠČINE IN NEMŠČINE TER PRIPRAVA NA NOVO ŠOLSKO LETO bodo organizirani od 20.8. do 7.9. za učence osnovne in srednje šole, v Dijaškem domu v Gorici. Prijave in informacije po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

ŠPORTNA ŠOLA ZA UČENCE IN UČENKE OD 11. DO 14. LETA V DIJAŠKEM DOMU v Gorici: tenis, morje, kajakaštvo, ples, veslanje, hokej, adrenalinski parki in celodnevni izleti... predvsem pa veliko zabave in druženja! Od 11.6. do 20.7. (7 tedenskih izmen). Prijave in informacije do zasedbe mest po tel. 0481-533495 ali na info@diaskidom.it.

NOVI DATUMI KUHAJSKIH TEČAJEV V GORICI - »Zdrava zelena kuhinja«: 9. junija (od 9. do 14. ure), 16. in 23. junija (od 14.30 do 19.30), prijave sprejemajo 6. junija. »Sladice, prave dobrote!«: 16., 23. in 30. junija (od 9. do 14. ure), prijave sprejemajo do 13. junija. Na razpolago so prosta vpisna mesta; informacije: Ad formandum, tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

VINO IN PIVO, DEGUSTACIJA IN ABINACIJA: 15-urni tečaj bo potekal 7., 14., in 21. junija na Ad formandumu v Gorici; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi, Gorica (tel. 0481-81826; go@adformandum.org).

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠŠDI organizira na kotalkališču na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta od 11. do 15. in od 18. do 22. junija; informacije po tel. 333-9353134 (Elena).

MLADINSKI DOM prireja pripravo na malo maturo od 4. do 8. junija (za tretješolce), poletno središče »Poletni izživi« z videodelavnico, izleti, adrenalinskimi pustolovščinami, skupinskimi dinamikami in športnimi igrami od 11. do 22. junija (za petošolce in srednješolce), zeleni teden v Žabnicah, od 25. do 29. junija (za srednješolce), pripravo na vstop v srednjo šolo, od 3. do 7. septembra (za peto-prvošolce) in tečaje slovenskega, italijanskega in angleškega jezika, ponavljanje matematike in glavnih učnih snovi v okviru nove ponudbe »Srednja na startu« od 27. avgusta do 7. septembra (za srednješolce); informacije in vpisovanje po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

MLADINSKI DOM prireja v Sovodnjah poletno središče »Mavrica« od 2. do 20. julija za otroke od 3. do 10. leta, pripravo na začetek pouka »Šola za šolo« od 27. avgusta do 7. septembra za osnovnošolce in prvošolčke z delavnicami slovenskega, italijanskega in angleškega jezika, matematike, kreativnega branja in pisanja in pravilničnim kotičkom; informacije in vpisovanje po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

MLADINSKI DOM sprejema vpise na »Poletnosti 2012« in predvpise k pošolskemu pouku 2012-13 do 31. maja. Starše opozarjajo, da imajo s predpisom otrok k pošolskemu pouku

Glasbena matica
Gorica
Šolsko leto 2011/12

ZAKLJUČNA AKADEMIJA

**SOLISTI, KOMORNE SKUPINE
IN NAGRAJEVANJE**

**ponedeljek, 28. maja 2012
ob 18.30**

v Kulturnem domu v Gorici, ul. Brass 20
V okviru projekta Happy Music

pravico do 50% popusta pri letni vpisnini ter posebne ugodnosti pri vseh dejavnostih Mladinskega doma (polovična ali celo brezplačna vpisnina); informacije na sedežu Mladinskega doma v Ulici Don Bosco 60 v Gorici (tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040 in 334-1243766).

AMATERSKO ŠPORTNO ZDRUŽENJE OLYMPIA IN SKUPNOST DUŽIN SONČNICA vabita k vpisu v poletno središče Srečanja 2012, ki bo potekalo od 11. junija do 3. avgusta v zavodu Sv. Družine (ul. Don Bosco 66 - Gorica); informacije nudi Damijana Češut vsak dan med 9. in 11. uro ter med 19. in 21. uro po tel. 335-5952551 (za vpise do vključno 2. junija je predviden popust).

Prireditve

PAZNIAK ŠPARGLJEV 2012 v župnijskem parku med lipami v Štandrežu: danes, 27. maja, ob 19. uri nagrajevanje ex-tempore in slalom bike, nastop učencev osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža, ples z ansamblom Hram. V spodnjih prostorih župnijske dvorane je na ogled fotografska razstava učencev osnovne šole Fran Erjavec.

V CENTRU GRADINA V DOBERDOBU prireja družba Rogos brezplačno srečanje, posvečeno pticam in metuljem danes, 27. maja, ob 16. uri; informacije na inforogos@gmail.com, tel. 333-4056800 ali na spletni strani www.riservanaturalegradina.com.

GORIŠKI MOHORAJEVA DRUŽBA vabi na predstavitev knjige Andreja Vončine »Goriški nadškof Alojzij Matija Zorn« v ponedeljek, 28. maja, ob 17. uri v Galeriji Ars nad Katedralo knjižarno. O delu bosta govorila avtor in zgodovinar Renato Podbersič.

AŠZ OLYMPIA vabi na zaključno telovadno akademijo, ki bo v četrtek, 31. maja, ob 18. uri v društveni telovadnici na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Program so pripravili telovadci, telovadke in trenerji skupin ritmike, orodne telovadbe, predšolske telovadbe in plesne skupine »show dance« AŠZ Olympia.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Borisa Gergoleta darujejo letniki 1960 225 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina IP - Ul. Trieste 22
ESSO - Ul. Aquileia 40
FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
GRADIŠČE
FLY - Ul. Palmanova 63/A
MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+
TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
SAN MARCO PETROLI - Ul. Terme Romane 5
ŠKOCJAN
ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti 14 (Pieris)
ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11
KRMIN
TAMJOIL - Državna cesta 56 km 21
FOLJAN-REDIPULJA
AGIP - Ul. III Armata 58

NOVA GORICA - Z vilo Rafut ravna jo sramotno

Ponižana lepotica

V notranjosti izpraznjeni, stolčeni prostori s kupi opek, s stropa viseče žice, razbita in celo sneta okna, v parku zrušena drevesa - Na strešni terasi je mogoče občudovati lepoto nenavadne arhitekture, ki je osupljiva v nešteti podrobnostih

Leden hlad in vonj po propadajoči zatohlosti me objameta, ko iz sončne toplote stopim v mrak pritličja vile Rafut na pobočju Kostanjevice. Ko se po nekaj korakih oči privadijo poltme, mi je jasno, od kod škripanje pod nogami. Ves čas hodim po odpadlem ometu in opečnatem drobirju. Izpraznjeni, stolčeni prostori s kupi opek, s stropa visečimi žicami, razbitimi in celo snetimi okni delujejo brezosebno. Lahko bi se nahajali v kateremkoli starejšem zapuščenem objektu. Da pa gre vendarle za nekaj drugega, se začne razkrivati šele ob vzponu višje.

Že na stopnišču se s skoraj odpadlega ometa pozornost preusmeri na nenavadno izklesan spodnji del stopnic. Vrhnji prostori so v prav tako slabem stanju kot spodnji, toda orientalsko oblikovana okna, skozi katera se mestoma že lahko uzre nenavadno arhitekturo objekta, jim dajejo povsem drugačno dostojanstvo. Višje kot grem, bolj se razkriva prvobitnost vile: nič več vsiljenih hladnih tujkov - ostankov belih ploščic na stenah, ki spominjajo na nekdanje laboratorije Zavoda za zdravstveno varstvo, poteptanih plakatov, ki vabijo na cepjenje, na tla odloženih uničenih vrat in delov pohištva, razbitih tal in stolčenih sten. Čeprav je ves objekt zapuščen, je zgoraj mirneje, ker tam ne ječi več zaradi zadanih ran iz nedavne preteklosti, tam se razkrije njegova manj dotaknjena prvinskost, ki izpod patine časa še vedno žari.

Na strešni terasi je v toploti dneva in sončni svetlobi znova mogoče občudovati lepoto nenavadne arhitekture, ki je osupljiva v nešteti podrobnostih. Od blizu opazujem umetelno oblikovane dimnike, lesene »čipke«, ki kukajo izpod ostrešja in razgledni stolp, ki se pred mano pne v vsej lepoti, okrašen z neštetimi detajli. Ko vstopim vanj, na tleh najprej opazim v kamen izklesano podobo Križanega in se začudim, kako, da je nihče še ni odnesel. Navzgor po stolpu potujem samo s pogledom. Do v nebesno modrino pobarvani etažni podestov sicer vodi zarjavela lestev, a so razpoke v betonu preveč swareče, da bi si upala gor. Ko sem zopet na tleh, še obkrožim vilo z vseh strani, da bi našla najboljše mesto, kjer bi s fotografskim aparatom zaobjela večino objekta. Ker je okolica že preveč zaraščena, da bi mi to dobro uspelo, se raje odločim za nešteti fotografirane detajle fasade. Motivov zlepa ne zmanjka.

Med vrnitvijo skozi park, daleč naokoli poznanim zaradi zbirke eksotičnih primerkov drevesnih vrst, moram splezati čez dve drevesi, ki sta se pred nekaj meseci zrušili čez pot, tako kot leseni električni drog nekoliko nižje. Državni del parka je Univerza v Novi Gorici vzdrževala do leta 2009, njegov spodnji del ima v lasti novogoriška mestna občina. V »civilizacijo« me pospremi monumentalni vhodni portal in komaj zaprem težka železna vrata za seboj, me iz pravkar videnega bogastva vtisov zbudi avtomobil, ki dobrega pol metra stran od vrat švigne mimo.

Katja Munih

V nebesno modrino pobarvani etažni podesti v stolpu

FOTO K.M.

Notranji prostori vile

FOTO K.M.

Odložena podoba Križanega

K.M.

Razgledni stolp (levo in spodaj), na katerem so se mazači izživljali; detajl zunanosti vile (desno)

FOTO K.M.

RENČE - Slovesno utrdili dosedanjih 35 let pobratenja s Štarancanom

Živijo v sodelovanju

Kraja sta tesno povezana že iz časov NOB - Vezi utrjujejo z evropskimi projekti, pomen pobratenja prenašajo na mlade rodove

Z včerajšnjim slovesnim podpisom listine so v Renčah, tako kot mesec dni prej v Štarancanu, po 35 letih utrdili medsebojno pobratenje. Dogodek so pospremili številni prisotni iz obeh občin ter imena tistega in sedanjega časa, ki imajo veliko zaslug za začetek in nadaljevanje čezmejnih prijateljskih vezi.

Zbrane so z nagovori pozdravili Jože Šušmelj, ki je bil ob pobratenju leta 1977 župan tedanje Skupščine občine Nova Gorica, kamor so sodile Renče, Lorenzo Presot, sedanji župan Štarancana, Borut Zorn in predsednik renške krajevne skupnosti, Borut Zorn, prisotni pa so bili še poslanec Mirko Brulc, Vladimir Krpan in Štefan Cigoj, predsednik in član območnega ZB za vrednote NOB Nova Gorica, Gennaro Falanga iz goriške pokrajine in številni drugi, med njimi ravnatelji in učitelji osnovnih šol v Štarancanu in

Renčah in predstavniki borčevskih organizacij in društev z obeh strani meje.

Da sta kraja tesno povezana že iz časov NOB, ko so se italijanski borci proti fašizmu in nacizmu večkrat ustavili tudi v Renčah in okolici ter bili deležni prijateljskega sprejema in nesebične pomoči, je spomnil Jože Šušmelj, ki je v nagovoru orisal tudi zgodovinske mejnike odnosov med državama, Italijo in tedanjo Jugoslavijo po drugi svetovni vojni in nakazal, kako se je otoplitev med tedanjim Rimom in Beogradom kazala v številnih pobudah o pobratenjih ob italijansko-jugoslovanski meji. »Taka pobratenja so nosila sporočilo ljudi, da hočejo živeti v sodelovanju,« je povedal Šušmelj. Tudi štarancanski župan Presot je poudaril voljo obojih prebivalcev, ki so se že v 70. letih minulega stoletja bili pripravljeni združiti kljub temu, da jih

je ločevala meja, ki je bila tudi tragična. Tako kot Zorn je tudi on poudaril, da »smo skupaj dočakali skupno državo Evropo, v kateri tisti, ki od prednikov prevzemajo izročilo prijateljstva, le-to sedaj nadgrajujejo s čezmejnimi projekti, ki ga bodo še utrdili«. Lani sta se Renče in Štarancan s skupnim projektom prijavila na razpis za evropska sredstva, s katerimi želijo v Renčah obnoviti stavbo krajevne skupnosti, v Štarancanu pa knjižnico. Kulturni program sta v Renčah oblikovala otroški in odrasli pevski zbor, slednji je Odo radosti in Zdravljico zapel v slovensčini. Slovesnemu podpisu listin je sledila podelitev plaket zaslužnim Štarancancem, ki so veliko doprinesli k ohranjanju in razvijanju duha pobratenja, nato pa so odprli še razstavo, ki je zaobjela najpomembnejše dogodke v 35-letni zgodovini medsebojnega prijateljstva. (km)

Pogled na dvorano ob včerajšnji slovesnosti K.M.

OB NARAŠČAJOČI FINANČNI IN GOSPODARSKI KRIZI

Evropa kot muzej?

BOJAN BREZIGAR

Kako bi opisali ekonomista? Med najbolj ekstravagantnimi definicijami sem slišal naslednjo: ekonomist je človek, ki vam bo danes razložil, zakaj se ni zgodilo tisto, kar je on včeraj napovedal. Ekstravagantno, vendar z dobro odmero resnice.

Nič nimam proti ekonomistom. Sam sem skoraj doštudiral ekonomijo, preden sem razumel, da ni moj življenjski cilj, da bi osem ur dnevno sedel v banki ali zavarovalnici in sem se odločil za novinarstvo. Bil je zanimiv študij, ampak bili so tudi drugi časi.

Pravzaprav ekonomija ni kompleksna veda, razen v času krize. Tako, kot življenje ni zapleteno, razen v času krize. Kadar nastopi kriza, postane vse nepredvidljivo. Tudi ekonomija.

Zgoraj navedena definicija se z realnostjo ne ujema zato, ker bi bili ekonomisti trop nesposobnih ljudi, ampak enostavno zato, ker je stanje zelo težko in ker nihče še ni znašel recepta, kako

iziti iz krize. Ob poslušanju ekonomistov, ki se v teh tednih vrstijo na televizijskih ekranih, lahko človek ugotovi samo veliko zmedo, kresanje idej, vendar nobena ni odrešilna. In pravzaprav edino, kar je jasno, je, da ni nič jasno. Iskati odgovore na vprašanja je v tej zmedi praktično nemogoče, dovoljene so kvečjemu hipoteze in nekaj teh razmišljanj bom skušal razviti v tokratnem prispevku.

Prva resnica, ki jo je treba zapisati, je, da ni res, da je za vse kriva Grčija. Če bi bila Grčija edini problem, bi bilo vse že rešeno. Grčija je ekonomsko nepomembna, maloštevilna in marginalna država. Če bi bila Evropa zdrava, če bi bil evro zares zdrava valuta, bi Grčijo z lahkoto rešili. Navsezadnje to ne bi bilo tako drago, Grki bi morali varčevati, vendar ne pretirano, oblikovali bi nekaj mehanizmov, da bi grške probleme rešili. Danes še zdaleč ne bi bili tam, kjer smo.

Vendar problem ni Grčija. Oziroma, če želimo biti natančni, problem ni

samo Grčija. Seveda, Grki so opeharili Evropsko unijo, ker so za vstop v evro ponaredili račune. Dejstvo je namreč, da so se v podobnih težavah znašli Irci in Portugalci, Španija in Italija nista daleč in Francija bi znala slediti. Tudi Slovenija je v slabih vodah. Vse to se ne dogaja zaradi Grčije in Grki so upravičeno razburjeni, ker ocenjujejo, da sami plačujejo vso ceno za slabosti, ki še zdaleč niso samo njihove.

Zato v Grčiji narašča prepričanje, da bi bilo najbolje, če bi država izstopila iz evra in se vrnila k drahmi za čas, ki bi bil potreben za sanacijo. Če vzamemo to možnost kot hipotezo, bi ugotovili sledeče: Grčija bi dejansko razvrednotila svojo valuto za najmanj 15, verjetneje kar 25 odstotkov, kar bi pomenilo, da bi postala Grčija čez noč zelo konkurenčna, podjetja bi delokalizirala obrate v Grčijo, ker bi bila realna delna delovne sile znatno nižja, veliko turizma bi se iz drugih držav preusmerilo v Grčijo, izgubile bi banke, ki so vlagale v Grčijo in njene vrednostne pa-

pirje. Z drugimi besedami, Grki bi imeli od povratka na drahmo lahko dokajšen dobiček na škodo drugih držav evra.

To pa bi na stežaj odprlo vrata mednarodni finančni špekulaciji, ki bi napadla kako drugo državo: najverjetneje najprej Portugalsko, sledili bi Španija in Italija. Skratka, evropske monetarne politike bi bilo s tem konec. Zato se vsi tako krčevito oklepajo Grčije in poudarjajo nujnost, da ostane evroskupina nedotaknjena. Kako dolgo še? Tega seveda ne ve nihče, kajti čez slab mesec dni bodo v Grčiji nove volitve in prav nihče ne more izključiti možnosti, da bodo ekstremne stranke povedle in bi postal torej aktualen izstop Grčije iz evra, morda celo iz Evropske unije.

Tudi to ni samo grški problem. Če so namreč po eni strani španski volivci izbrali desno Ljudsko stranko kot alternativo Zapateru, smo na volitvah v Franciji že opazili močan porast skrajne ksenofobne desnice in njena voditeljica Le Penova v drugem krogu ni podprla Sarkozyja, kar bi se pred petimi leti zagotovo zgodilo.

In potem je tu Italija z rezultati upravnih volitev, ki so pokazali, da bo pot do politične stabilnosti zelo dolga. Volivci ne zaupajo tradicionalnim strankam, opredeljujejo se za populizem ali pa ne gredo na volišča. Kriza pa medtem pritiska.

In tu se je treba seveda ozreti proti Berlinu in proti nenavadno ostri politiki kanclerke Angele Merkel. Primerjava je glede na spremenjene čase in politične okoliščine neprimerna, vendar Merklova s svojim trmastim vztrajanjem močno spominja na Margaret Thatcher, ki si je prav s svojo ostro gospodarsko politiko prislužila naziv »železna dama«. Okoliščine so spremenjene predvsem z enega zornega kota: Thatcherjeva je zavirala evropsko integracijo, kjer pa sta bili Francija in Nemčija še vedno vodilni državi, Merklova pa dejansko zavira razvoj Evropske unije s tem, da vztraja pri restriktivni politiki za ostale, v Nemčiji pa se življenjski standardi izboljšujejo, dvigajo se plače, rast je med najvišjimi v Evropi. Skratka, Thatcherjeva je omejevala evropsko integracijo z namenom, da se njena država, Velika Britanija, priključi na evropski vlak, Merklova pa omejuje možnosti ostalih držav, da si postopoma opomorejo, ker ji to zagotavlja praktično neomejeno oblast v Evropi.

Tu pa se začenja drugi del te zgodbe.

Začenja se v trenutku, ko je bil vzpostavljen evro. S figo v žepu, bi lahko rekli, kajti pogoji, ki so bili takrat postavljeni, so bili zelo zahtevni in so ustrezali takratnemu stanju. Spomnimo: bili smo v evforiji konca stoletja, po padcu berlinskega zidu in koncu hladne vojne, pred veliko širitvijo Evropske unije. Prihodnost je bila rožnata, samo rožnata.

Potem se je zgodil 11. september. Newjorški atentat je po eni strani pospešil evropski integracijski proces, saj je od tistega dne veljalo načelo, da EU sprejme v članstvo največ štiri ali pet držav iz srednje in vzhodne Evrope in del tega načela so bili zelo strogi ekonomsko finančni pogoji. Atentat 11. septembra je pospešil integracijski proces ter obenem zrahljal finančne in ekonomske pogoje vstopanja novih članic, s tem pa tudi nadzor nad dogajanjem v starih članicah. Grčija je samo konica le-dene gore tega opravila.

Kaj kmalu je postalo jasno, da je vso operacijo vodila Nemčija s figo v žepu. V Italiji smo bili zadovoljni, da smo za slabih 2.000 lir dobili en evro, vendar se je kaj kmalu izkazalo, kako lažno je bilo to veselje. V Italiji so cene skokovito naraščale, Nemčiji pa je ugodna menjava godila, ker je tako dejansko nadkrilila vse ostale države, ki so prevzele evro. Njen izvoz se je povečal in v kratkem času so Nemci gospodarsko popolnoma nadkrilili vse države evroskupine.

Poleg tega je atentat 11. septembra finančno in gospodarsko destabiliziral tudi Združene države Amerike. Trditev, da je finančni polom družbe Lehman brothers posledica 11. septembra, bi bila seveda močno pretirana, vendar ni nobenega dvoma, da je ta atentat spremenil ozračje v ZDA, povečal negotovost in negativno vplival tudi na odnos Američanov do investicij; poleg tega sta vojna v Afganistanu in v Iraku močno preusmerili ameriško gospodarstvo v vojno industrijo.

V tem okolju je bila Evropska unija nepripravljena na izzive. Osrednje banke imajo v klasični kapitalistični ekonomiji nadzor nad količino denarja in nad bančnim sistemom, v povezavi z državami pa tudi vpliv na davčno politiko. V evrozoni vsega tega ni bilo. Evropska centralna banka si je izposlovala samo nadzor na količino denarja, vse ostalo je še naprej pripadalo državam članicam. To pa pomeni, da se je Evropa kar naenkrat znašla v nepopolnem ekonomskem sistemu, brez pravih centrov odločanja in ob velikih konfliktih med interesi držav članic in politiko Evropske centralne banke.

Vse to je še razrahljalo nadzor in kriza je peljala naravnost v prepad. Celotne države, ki so bile zgledne, so zašle v velike težave. To nedvomno velja za Irsko, ki je morala za tretjino zmanjšati plače javnih uslužbencev in sprejeti vrsto drugih varčevalnih ukrepov. Grčija je bila tu pastorka, saj so šele osem let po prevzemu evra v Bruslju ugotovili, da so bili njeni finančni računi ponarejeni.

V tej popolni zmedi sta se Merklova in Sarkozy dogovorila o zelo restriktivni politiki. Države, ki niso spoštovale maastrichtskih kriterijev, naj bi v kratkem času z ostrimi ukrepi popravile svoje finančno stanje; potem se je najprej zgodil Monti, ki je začel rušiti restriktivno politiko Merklove, sedaj se mu je pridružil Hollande, Merklova pa v zveznih državah kopiči poraze.

Z drugimi besedami, zmeda je popolna. In spet smo pri definiciji ekonomista kot človeka, ki je sposoben razlagati, kaj se je zgodilo, ne zna pa predvideti ekonomskih premikov, še manj pa oblikovati gospodarsko politiko, ki bi privedla do premostitve krize in vsaj zasilne normalizacije stanja.

Evropa se dejansko giblje v začaranem krogu. Države varčujejo, to pa pomeni, da pada poraba in s tem davčni priliv. Skratka, tekmujejo navzdol. O ukrepih za zagon gospodarstva pa ni ne duha ne sluha; vsi se zanašajo, da bo krize konec.

Pred kratkim sem prisostvoval predavanju evropske komisarke za znatnost, ki je izbrani publiko razodela pogovor, ki ga je imela z vidnim kitajskim politikom. Imena ni razkrila. Sogovornik ji je tako napovedal prihodnost sveta: razdeljen bo na tri dele: ZDA kot finančni trg, Kitajska kot država proizvodnje in Evropa kot ... muzej.

Definicija je zelo ostra, človeku se ježijo lasje, ko to sliši, vendar mora sam pri sebi priznati, da je ocena kitajskega politika zelo blizu resnice. Dejstvo je, da nihče v Evropi nima v žepu rešitve za izhod iz krize. Tudi to je nekako muzejsko dejstvo: pomanjkanje kreativnosti, pomanjkanje iniciative, stati v tunelu in čakati, da ti pride izhod naproti.

Tistemu, ki bi mi očital pesimizem, bi zelo rad pritrdil. Pa žal ne morem. Vsi smo v tunelu in izhoda ne vidimo. In čedalje bolj se zapiramo v nekakšen muzej, iščemo neko identiteto, svet okoli nas pa hiti naprej. Tolažimo se, da je v Grčiji veliko slabše.

Res je, ampak kako dolgo še? Če ne bomo sposobni najti poti iz tunela, tvegamo vsi grško usodo. Perspektiva ni spodbudna. Še najmanj spodbudno pa je dejstvo, da nihče nima recepta, kako iz krize. Šele dan kasneje nam bo dežurni ekonomist povedal, kaj smo naredili narobe. Po toči, seveda.

Zelena Španija. Drugačna. Atlantska. Večjezična. Severna. Dežela hribovskih, manj zgovornih ljudi. Tole bi pripomnili "mestni" Kastiljci, tisti, čigar materin jezik je kastiljščina, ki ji mi pravimo španščina. V oni drugi Španiji, v našem primeru severnem obmorskem predelu, ki leži med Francijo in Portugalsko, pa govorijo (tudi) drugače. In živijo v avtonomnih deželah, v katerih imajo jeziki avtohtonih skupnosti uradni status. O tem pričajo tudi napisi, ki so dosledno večjezični, na kar smo seveda mi še posebej pozorni. Glede jezikovne zaščite je Španija z zakonskega vidika zgledno urejena, saj imajo status uradnega jezika ob "velesili" kastiljščini, ki je po številu govorcev na tretjem mestu v svetovnem merilu, še katalanščina, gališčina in baskovščina. Kaj to pomeni? Ob vidnih javnih napisih še pouk v posameznem jeziku, publikacije, mediji ... Če je in kakšen je razkorak med zapisanim določilom in njegovim izvajanjem, pa popotnik na nekajdnevnem obisku težko zasledi. Pred očmi se mu namreč zvrsti toliko podob, ušesa mu zapolnijo novi zvoki, naslaja se nad vabljivimi okusi, vse je treba v glavi predelati z vrtoglavo naglico. In "Španija tam zgoraj", kjer rado dežuje in piha, kjer ljudje ne čustvujejo s flamencom, kjer se prepletajo romarske poti, kjer se prepoznajo v katoliški cerkvi, kjer so se vedno borili za svoj jezik in kulturo, kjer je beseda avtonomija prav tako sveta kot domovina, kjer zelena pokrajina spominja prej na sosednje dežele kot na južne, "tipične" španske, dobi dovolj radoveden popotnik veliko gradiva "v splošno obdelavo".

Vse je lepo urejeno

"Križa je, vendar imamo nova letališča in lepe ceste". Tako nas je Ana, doma iz Kantabrije, kot je takoj povedala, sprejela na letališču v Pamploni. Glavno mesto "avtonomne skupnosti Navara", Nafaróa v baskovščini, Navarra v španščini, da smo spoštljivi do vseh, je še najbolj znano po prostem teku bikov po mestu. Tudi naš dnevnik običajno objavi foto zapis "temperamentnega" dogodka, ki mu botruje sv. Firmin. Sicer pa je mesto znano tudi zaradi bolnišnice, je pridala Ana, ki je spremljala obe "izmeni" udeležencev razkrivanja atlantskega dela Španije. Nismo videli ne enega ne drugega, saj je udobni avtobus obe skupini v enotedenskem razmahu čez Navaro po hitri cesti prepeljal v elegantni San Sebastian – baskovsko Donostio. In že smo bili presenečeni. Ali pa "nepripravljeni". Ali pa oboje hkrati. Elegantno obmorsko mesto z urejenimi alejami, veliko zelenja in brez smeti na ulicah (kar je norma za celoten predel) te prevzame na prvi pogled. Zame osebno je odlična iztočnica za visoko oceno že voda, še najbolj je v valujoči obliki morja. Če dodamo sončno svetlobo, pomirjujoče zelenje s cvetjem, primeren pristop človeške ustvarjalnosti, smo blizu odličja. V Donostii, ki se lahko ponaša z bogato kulturno tradicijo, naj spomnimo na znani filmski festival, se že pripravljajo na leto 2016, ko si bo mesto nadelo prestižne naslov evropske prestolnice kulture. Ne vem, če je program že izdelan, vsekakor na dogodek že opozarjajo z najrazličnejšimi spominki, npr. mičnimi majicami. V tistem predelu Evrope je ustvarjalnost doma: kaže se že v drobnih stvarih, kot so prav spominki za obiskovalce (majice bi zaslužile posebno poglavje). Ustvarjalen je tudi odnos do ...ustvarjalnosti: skalnato obalo so obogatili s kiparskimi posegi. Lepemu v naravi so dodali umetniško delo in nekako sklenili ustvarjalni lok.

Bogato mesto, ki danes šteje okrog 180 tisoč prebivalcev in ki mu pravijo "biser oceana" ali baskovske obale, se je razbohotilo v 19. stoletju. Za svojo poletno rezidenco ga je namreč izbrala španska kraljica Izabela II., ki mu je ostala zvesta 20 let. Blizu morja so ji zgradili lep Miramar, ki še danes – kot pri nas in drugod – privablja turiste.

Dolga baskovska zgodba

Baski sodijo med tiste narode, o katerih se veliko piše in govori. Velikokrat površno. Včasih zgrešeno. Tudi pri njih se večina ustavi ob današnjih dogodkih in ne upošteva zgodovine. Njihova govori o ponosnem, podjetnem in avtonomnem narodu, ki je živel na svojem območju, v letu 1200 priključenem osvajalski Kastiliji. Vendar pod določenimi pogoji, uzakonjenimi kot fueros, ki so se jim morali ukloniti in pokloniti vsi španski kralji. Prihajali so v Gerniko - Guernico. In zato so pod Francom nacistična letala bombardirala to mesto (tudi druga, kjer je bilo človeških žrtev še več), tudi zato jo je Picasso izbral kot simbol zatiranja in ji s svojo umetnino vdahnil trajno slavo in nalogo opominjanja. Danes je Gernika prijetno mesto, obenem kraj spomina in zakonskega izhodišča za baskovski danes in jutri. Tam se je slikala druga "izmena" (na levii sliki nad naslovom). V Gerniki so namreč 25. oktobra 1979 (na osnovi španske ustave iz leta 1978) podpisali listino, "Gerniški statut", ki opredeljuje avtonomne Baskovske dežele – Euskadi. Zaobjete so tri province: Alaya – Araba (šp. - bask.) z glavnim mestom Vito-

ria-Gasteiz (to je tudi prestolnica celotnega upravnega ozemlja), Vizcaya - Biskaia z glavnim mestom Bilbao – Bilbo in Guipuzcoa – Gipuzkoa z glavnim mestom San Sebastian – Donostia. Z Navaro (Navarra – Nafarroa) in tremi provincami v Franciji: Labourd – Lapurdi, Soule – Zuberoa in Spodnja Navara – Nafarroa Behera sestavljajo zgodovinsko baskovsko ozemlje Euskal Herria.

Morda je razlaga malce dolgozezna, vendar ob upravičenem izpostavljanju lastne specifičnosti je spoštovanje drugih več kot dolžnostna. Ko prideš v tiste kraje kot turist, seveda vsega tega, večkrat zapletenega zgodovinskega ozadja ne zapaziš. Znajdeš se v lepi, zgledno urejeni deželi, kjer so vsi javni napisi dolgi, ker so dosledno dvojezični, kjer na vseh javnih poslopih visi veliko zastav (avtonomne skupnosti imajo lastne), slišiš, da ljudje med seboj govorijo v jeziku, ki ne spominja na španščino, zaznaš tudi, da je "glasbena kulisa" svojstvena. Opaziš tudi znake ekonomske krize, čeprav je prav ta predel države med manj ogroženimi. Baski so bili zmeraj podjetni, pripadali so meščanskemu sloju, vedno so se zavzemali za svojo avtonomijo, nas podučijo krajevni vodniki. Uprli so se, ko niso več spoštovali sprejetih obvez, fueros, začeli so kastiljski vladarji, dokončal je Franco. Nato se je odprlo novo poglavje, ki je bilo večkrat tudi krvavo, prišla je nova ustava, dogovor, toni so se polegli, čeprav ne utišali. Sedaj se oglašajo tudi drugi, prav tako avtonomni.

Drzno, odločno, efektno

Od propada industrije do turističnega blišča. To je sodobna zgodba o dobljenem izzivu. Glavno vlogo igra Bilbao – Bilbo. Nekdanje industrijsko, v sivino ovito pristaniško mesto so spremenili v mednarodno turistično atrakcijo. Botrov je bilo nedvomno več, med temi je odločilno vlogo igral tudi kapital, vendar so krajevene oblasti znale izkoristiti ponujeno možnost Fundacije Gugenheim. In postavili so muzej, ki je že sam mojstrovina. Letno si stvaritev arhitekta Franka O. Gehryja z zbirkami in instalacijami ogleda milijon ljudi. Petnajst let je območje, ki ga drzno zaznamuje muzejsko poslopje, bogat vir dohodkov. V mestu so sicer primerno uredili tudi okolico, mimo muzeja speljali vlakec, ki povezuje novejši del mesta z zgodovinskim jedrom. Naredili so tudi nekakšen cestni vhod, ki vidno opozarja na današnjo znamenitost Bilbao – Bilba številka 1. Med posegi je tudi eno od jabolk spora: most za pešce arhitekta Santiaga Calatra-

IZL
PRIMO
DNEV

»Zelena Španijo« sta v organizaciji
Aurora maja (od 6. do 13. in od 20. do 27. maja)
dve skupini zvestih naročnikov.

Tam, kjer je Španija zelena in več

ve, ki ga imajo v Španiji v zobeh tudi zaradi drugih arhitekturnih (ne)rešitev. Pešci so na mokrem mostu padali, zato so morali namestiti nekakšno preprogo, ki pa je prekrila načrtovane svetlobne efekte. Še bolj pa se je prebivalcem arhitekt zameril z letališčem v obliki lahkega belega goloba: vse je bilo lepo odprto in veliko ljudi se je moralo prehladiti, da so glavne hale nekako pozaprl. O denarju tokrat ne bi razpravljali, čeprav je v sedanji krizi to vprašanje redno na dnevnem redu.

Osebno sem med zagovorniki Gugenheim zadosten razlog za pomniti pa velja, da bo ljubiteljem umetnin, ki jih hrani muzej. Bilboko Arte Ederren Artes de Bilbao ima več zanimivih občasne razstave. Zelo zanimiva je razstava z baskovskimi značilnimi cerklami z okolico šteje milijon prebivalcev.

Fotografije: Divna Čuk | Nevenka Kozina

orniki trditve, da je že muzej
a obisk Baskovskih držav. Pri-
lje likovne umetnosti bolj po-
nijo v mestnem umetnostnem
n Museda – Museo de Bellas
ivih stalnih zbirk, katerim do-
zanimiv je zgodovinski center
kvami. Vendar pa se mesto, ki
alceev, se pravi skoraj polovico

vseh, kolikor jih ima Euskadi, rado ponaša s posebno “kate-
dralo”. Posvečena je bogu nogometu. Gre za stadion doma-
čega kluba Athletic Bilbao. Namestili so nas prav nasproti
te ogromne strukture, ki je v prenovi. Lahko smo se čudili
velike nogometni strasti, ki se je kazala v neskončnih vrstah
pred blagajno; sicer pa je bilo tudi mesto – kot drugi kraji –
gosto posejano s klubskimi zastavami. Na račun nogometnih
tekem velja še omeniti anekdoto, ki je krožila v dneh naše-
ga potovanja. Športni, klubski zagrizenosti je treba pridati

vom markiz, obiskovalci pa lahko občudujejo nekatere
zgradbe, ki so jih dali zgraditi bolj petični in bahavi. Med
temi “pade v oči” prvo poslopje, ki si ga je zamislil izsto-
pajoči Gaudi: El Capricho.

Asturija plemenita

Nekoč je bila kraljevina, danes je kneževina. Asturijski
princ oz. knez je španski prestolonaslednik. Imajo pa še ene-
ga asturijskega princa: po prestižnih zmagah si je plemiški
naslov priboril dirkač formule 1 Fernando Alonso, rojen v
glavnem mestu Oviedo. Mi smo odkrivali predvsem zgo-
dovinsko-verske spomenike “najstarejšega krščanskega me-
sta v Španiji”. Teh je toliko, da smo se zaustavili samo ob glav-
nih, kot sta npr. predromanski cerkvi iz 9. stoletja, Santa
Maria del Naranco in San Miguel de Lillo na pobočju Na-
ranca, in pa seveda slovita katedrala v mestnem središču. San-
ta Maria pravzaprav ni cerkev, temveč plemiška palača, “nje-
na” cerkev je San Miguel. Ogled zaslužita zaradi častitljive
starosti in neobičajnosti, rahlemu vzponu navkljub. Mestna
katedrala pa je z bližnjimi poslopji tudi pomemben muzej.
Po zgodovinsko-verskem pomenu zaradi relikvij izstopa Ca-
mara Santa. Zgodovinsko jedro mesta so popestrili s kipi, ki
spominjajo na nekdanje obrti. Tudi v Oviedu je viden nov
arhitekturni poseg: velik kongresni in trgovski center si je za-
mislil že omenjeni in ne preveč priljubljen Santiago Calatrava.
S pobočja Naranca velika bela struktura z dvema kriloma
učinkuje zelo lahkotno, domačini pa zaenkrat niso prebavi-
li ne visoke cene ne dejstva, da se je znani arhitekt samo en-
krat prikazal v Oviedu.

V asturijskem goratem predelu pri Covadongi smo se
poklonili tudi Pelayu, ki je leta 722 premagal muslimansko
vojsko in osnoval zametek Asturijskega kraljestva. Ob spo-
meniku zmagovitemu vojskovodji stoji mogočna cerkev, ma-
lo stran pa v jami častijo Mater božjo, “gospo Covadonge”.

Do konca sveta

V naši vožnji proti zahodu smo prišli do “konca sveta”.
Do rimskega svetilnika, ki se mu pravi Herkulov stolp. V Ga-
licijo (Galico - Galizo). V nekdanje glavno mesto La – A Co-
ruña. Tam nekje na morju so Rimljani, o prisotnosti katerih
pričajo številni spomeniki, ki smo jih nekoliko zanemarili, za-
risali črto “finis terrae”. V obmorski, po kastiljsko La Coruña,
ki ji v gališčini pravijo A Coruña, je veliko zanimivega, za me-
sto pa so značilne “galerije”, male zastekljene verande, ki se
učinkovito zoperstavljajo nadležni vlagi.

Galica (šp.) ali Galiza (gal.) je bila nekdanj zelo revna, da-
nes je z gospodarskega vidika “dvolična”, bogatejša ob dolgi
razgibani atlantski obali, revnejša v notranjosti. Obsežnejša
od “španskih” sosed, meji namreč na Portugalsko, kar izka-
zuje tudi jezik, gališčina, ki sliči na portugalsčino. Dežela ima
tudi svoj značilen zvok: nacionalni instrument so namreč du-
de. Prebivalcev te avtonomne dežele je nad 3 milijone, za-
radi česar padajo tudi pripombe, češ da gališčino govori več
ljudi kot baskovski jezik, a se o njih manj govori kot o Ba-
skih, ki jih je “samo” dva milijona. Znana je po naravnih le-
potah in dobrotah: v Španiji pravijo, da se v Galiciji najbo-
lje je. O domačinih pravijo, da so zadržani, vendar vztrajni,
in da prisegajo na tradicijo. Iz Galicije, iz okolice La Coruñe,
je bil tudi Francisco Franco, med turistične atrakcije sodi tu-
di pogled na njegovo poletno rezidenco (ostala je v lasti nje-
gove družine). Sicer pa na obdobje njegove dolge strahov-
lade ne spominja veliko spomenikov, vedeti pa je treba, da
so razni trgi ali ulice, poimenovani po Italiji ali kakem itali-
janskem mestu, posvečeni fašističnemu sodelovanju s Fran-
com.

Obiskovalce priteguje tudi z znanim Caminom de Compo-
stela, ki se zaključuje v Santiagu de Compostela. Tudi naša,
avtobusna turistična pot se je zaključila v tem živahnem me-
stu, ki je danes galicijska prestolnica. Potrdila o opravljeni
poti seveda nismo dobili, prejeli pa smo vse informacije: po-
ti je več, za potrdilo pa je potrebno opraviti zadnjih sto ki-
lometrov peš ali pa zadnjih 200 na kolesu ali konju. Na na-
ši avtobusni poti smo srečali veliko romarjev z razpoznavno
Jakobovo školjko (kapesanto) na nahrbtniku, tudi skupino ko-
lesarjev iz Veneta. Največ se jih je seveda zbralo na “končni
postaji”. Santiago de Compostela, ki je tudi pomembno uni-
verzitetno mesto, jih je sprejelo odprtih rok. Ob vneboho-
du so v mestu pripravili številne kulturne in rekreacijsko-
športne prireditve. Drugo skupino izletnikov Aurora – PD
je npr. ob razsvetljeni katedrali bučno sprejel rock koncert.
Osrednje dogajanje je bilo v katedrali, kjer so slovesno ma-
šo zaključili z nihanjem velike kadirnice, kar je postalo že pr-
vi spektakel. Mesto krasijo še druge cerkve, samostani in mu-
zeji; strogi center so poživil v neštetihi lokali in trgovina-
mi; vzdušje je veliko bolj posvetno kot duhovno; razposajen
utrip pa mu dajejo mladi, ki se po mestu razkropijo iz pre-
stižnih univerz. In s to praznično podobo pred očmi smo se
poslovili od “drugačne” Španije.

AKTUALNO VPRAŠANJE

Ekološko kmetovanje: Ali smemo škropiti?

Večkrat se potrošniki, predvsem porabniki ekološke hrane, sprašujejo, če so v ekološkem kmetovanju dovoljeni škropilni posegi za zatiranje bolezni in škodljivcev. Najprej je treba pojasniti, da mora vsak gojitelj kmetijskih kultur, ne glede na način kmetovanja, preprečiti škodo zaradi bolezni, škodljivcev ali plevela. Vsled tega zahteva tudi ekološko gojenje kultur ustrezne zdravstvene ukrepe, razlika pa je v tem, da se pri varstvu ne smejo uporabljati sintetična fitofarmacevtska sredstva. Ekološki kmetje smejo uporabiti le tiste aktivne snovi, ki jih dovoljuje Evropska Unija in katerih uporabo potrjuje pristojni organi posameznih članic. Pripravki morajo biti registrirani in potrjeni. Dodati je treba, da je sicer uporaba sintetičnih sredstev za varstvo rastlin v ekološkem kmetijstvu tudi dovoljena, a v zelo omejenem obsegu in je upravičena le v primeru velike ogroženosti pridelka.

Ta omejitve izhajajo iz samega pristopa ekološkega kmetovanja kot sistema, ki skuša zagotoviti zdravje rastlin z optimalnim stanjem tal z zadostno organske snovi, s krepitvijo rastlin in drugimi ukrepi, ki ne temeljijo na uporabi sintetičnih sredstev. V ekološkem kmetovanju se smejo uporabiti le sredstva, ki izvirajo iz narave, naravni sovražniki in nekatere druge snovi tradicionalno uporabne za zaščito rastlin (baker, žveplo ipd.). Ta sredstva manj obremenjujejo okolje in so prijazna do drugih živih bitij.

Na vprašanje v naslovu lahko torej odgovorimo na sledeč način. V ekološkem kmetovanju zatiranje sovražnikov gojenih kultur z nesintetičnimi, naravnimi naravi prijaznimi sredstvi, ki jih predvideva uredba komisije EU ter z ustreznimi agromorskimi ukrepi, ki povečajo odpornost gojenih rastlin. Izjemoma, in le v primeru velike ogroženosti gojenih kultur, smemo škropiti s sintetičnimi sredstvi.

Srečanje o davku IMU

Kmečka zveza vabi člane in ostale interesente na predavanje o enotnem občinskem davku na nepremičnine IMU. Srečanje z naslovom Kaj moramo vedeti o novem davku IMU bo v ponedeljek 28. maja t.l. ob 20. uri v dvorani ZKB na Opčinah, ul. Ricreatorio št.2.

Ker gre za zelo aktualno tematiko, ki bo znatno prizadela tudi kmetijska gospodarstva, je želena številna prisotnost članov.

PODALJŠAN ROK - Do 13. julija

Zavarovanje vinogradov

Agencija za izplačevanje v kmetijstvu (AGEA) je sporočila, da se rok za predstavitev vloge za pridobitev prispevka za delno kritje premije zavarovanja vinogradov podaljša do 13. julija 2012.

Kmečka zveza vabi vinogradnike, da se poslužijo te ugodnosti, saj je višina prispevka za kritje premije do 80%, kar pomeni, da je v breme vinogradnika relativno nizka vsota. Možno je zavarovanje proti škodi po toči.

Želimo poudariti, da se je možno zavarovati preko Konzorcija za varstvo kmetijskih kultur FJK – CONDIFESA Consorzio Difesa Colture Agrarie Friuli Venezia Giulia (za informacije "http://www.codifvg.it" www.codifvg.it). Konzorcij je na razpolago za izvajanje

vseh birokratskih postopkov, ki spremljajo zavarovanje, kar pomeni veliko razbremenitev za podjetnika. Sicer se lahko vinogradniki samostojno zavarujejo mimo Konzorcija, a se v tem primeru rok izplačitve odškodnine premije močno podaljša. Konzorcij namreč zagotovi tistim, ki se zavarujejo, izplačilo odškodnine v teku leta.

Zdi se nam primerno poudariti, da je edina oblika pomoči pri zavarovanju vinograda proti škodi po toči v obliki omenjenega prispevka na premije. Izključena je namreč vsaka druga oblika odškodnine na morebitno nastalo škodo na pridelku vsled naravne ujme. To praktično pomeni, da kdor se ne zavaruje, ne bo v primeru škode po toči deležen nobene oblike pomoči. Za dodatne informacije so na razpolago uradi Kmečke zveze.

Svetovalna služba KZ

SADJE V MAJU

Prva zori češnja, majska lepotica

O čem naj bi pisali v tem zadnjem tednu maja, če ne o češnjah. Na Tržaškem so nekoč češnje za trg gojili predvsem v Bregu. Znale so na primer češnje iz Mačkolj, ki jih vsako leto domačini prodajajo na tradicionalnem vaškem prazniku. V goriških Brdih so češnje nekoliko bolj razširjene. Dobro bi bilo to sadno vrsto bolj ovrednotiti, saj je veliko dobrih razlogov za njeno gojenje. Kot prvi sadež v letu namreč daje dovolj dober zaslužek, posebno najbolj zgodnje sorte. Največji problem pri gojenju češnje pa je pobiranje, ki je precej zamudno opravilo.

Botanično spada češnja v družino rožnic in v rod Cerasus. Vrste tega rodu so: Cerasus avium (navadna ali prava češnja), Cerasus vulgaris (višnja), Cerasus mahaleb (rešeljika) in druge. Opisali bomo le navadno češnjo.

Češnja dobro prenese nizke temperature, slabo pa vlago in dež. Predvsem med cvetenjem dež pospeši širjenje monilije. Obenem dež ovira let čebel in torej oplojevanje. Če pa dežuje takrat, ko plodovi zorijo, kožica počni, kar negativno vpliva na kakovost plodov. Češnja slabo prenese vlago v zemlji, posebno, če je cepljena na rešeljiko. Na splošno pa ni zahtevna.

Glede na čas zorenja ločimo sorte češenj v 6 skupin, ki jim pravimo češnjevi tedni. Navadno pa jih delimo kar v zgodnje, srednje in pozne. Zelo zanimive so zgodnje sorte, ker se izognejo češnjevi muhi. Večina češenj je samoneoplodnih, to se pravi, da moramo saditi vsaj dve različni sorti v bližini. Ob sajenju moramo obenem upoštevati sorte, ki cvetijo istočasno. Dalje ločimo sorte v srčike, ki so mehke in po navadi zgodnje ter hrustavke, ki so trde in po navadi poznejše. Po barvi kožice ločimo rumene, rdeče, temnordeče in črne češnje.

Najbolj razširjene samoneopodne sorte, začenši z bolj zgodnimi, so BURLAT, GIORGIA, ADRIANA. Te tri sorte se med seboj dobro oprasujejo. Ostale sorte so še MOREAU, SANDRA, VIPAVKA, VIGNOLA. Samoopodne so ISABELLA, CELESTE, SUNBURST, SWEET HEART.

Najbolj razširjena podlaga za češnjo je divja češnja. Tudi rešeljika je zelo razširjena, vendar ni skladna z nekaterimi sortami češenj. Rešeljika bolje prenese sušo in mraz, zelo pa je občutljiva na zastajanje vode v tleh. Češnja cepolejan na rešeljiki ni bujna. Sadike češenj, ki jih dobimo v prodaji, pa navadno cepijo na vegetativne podlage, kot so COLT, F12/1, GIZELA in druge. Slednje navadno prej in bolje rodijo, slabše pa prenašajo sušo.

Češnja je občutljiva na izčrpanost tal, kar moramo upoštevati ob sajenju. Bolje je, da češnje ne sadimo na isto mesto, kjer so prej rasle češnje. Takoj po sajenju češnja potrebuje posebno nego. Pogosto jo moramo zalivati, ker na začetku raste zelo počasi in se zato rada posuši. Obenem ima rastlina plitve korenine, zato je tudi bolj, da jo sadimo jeseni in ne spomladi. Prva 3 – 4 leta moramo okopavati zemljo okrog drevesca, v naslednjih letih pa pustimo zatravljeno. V prvih letih je tudi koristno, posebno od pomladi naprej, da tla okrog drevesca prekrijemo s folijo, pokoseno travo ali kakim drugim materialom, da se ne bi zemlja preveč izsušila.

Obrezovanje pri češnji ni tako pomembno, kot pri drugih sadnih vrstah, ker obilna proizvodnja ne pogojuje naslednjih rodnosti. V prvih letih poganjke krajšamo. Češnjo na splošno malo obrezujemo, krajšamo vrhove, da bi zmanjšali krošnjo. Upogibamo jih v vodoravno lego. Češnja zahteva veliko svetlobe, zato jo moramo redčiti, primeren čas za obrezovanje češnje pa je ob brstenju ali ko se pobiranje konča.

Češnja v glavnem rodi na majskih kiticah, ki cvetijo več let. Ob pobiranju moramo zelo paziti, da ne poškodujemo teh vejic. Sadeže pobiramo sveže, s pečli. Ker se sadeži kmalu pokvarijo, je najbolje, da jih pobiramo zjutraj ali pozno popoldne, ob lepem in suhem vremenu. Bolje je, da ne pobiramo prezgodaj zjutraj, ko je še rosa.

Najhujši škodljivec češnje je češnjeva muha. Škropljenje proti muhi je večkrat problem, saj češnja hitro zori. Muhi se najbolje izognemo tako, da izberemo zgodnje sorte, saj se muha prikaže komaj proti koncu maja. Le v skrajnem primeru in le pozne sorte škropimo s pripravki na podlagi dimetoata. Škropimo takrat, ko sadež menjuje barvo iz zelene v rdečo. Pri škropljenju moramo zelo paziti, saj ima dimetoat karentno dobo 20 dni. Po navadi češenj, ki jih gojimo za domačo uporabo, ne škropimo. Dobra preventiva pa je raba rumenih lepljivih plošč, ki obesimo na drevesa, ko se kožica češnja obarvati. Obesimo 2 ali več takih plošč na drevo, odvisno od velikosti drevesa.

Včasih češnjo napadejo tudi listne uši, ki jih zatiramo z aficidi brž, ko se pojavijo. Posebno ob deževnem vremenu je češnja izpostavljena moniliji, proti tej glivični bolezni škropimo, ko se brsti napenjajo in včasih takoj po cvetenju z bakrovimi pripravki ali s pripravki na podlagi mankozeba. To storimo, če je bila bolezen prisotna prejšnje leto in v primeru vlažne in deževne pomladi.

Magda Šturman

NEVAREN DREVESNI ŠKODLJIVEC

Kostanjeva šiškarica se hitro širi po Sloveniji

Nevarni drevesni škodljivec kostanjeva šiškarica je v Sloveniji razširjena že na 900 hektarjih gozdov v zahodnih predelih Slovenije, a na Zavodu za gozdove Slovenije pričakujejo, da se bo v nekaj letih razširila na celotno Slovenijo. Kostanjeva šiškarica velja za najnevarnejšega škodljivca pravega kostanja, poleg glive, ki povzroča kostanjev rak, najbolj ogroža pravi kostanj.

Leta 2008 so kostanjevo šiškarico ugotovili na navedenih 900 hektarjih gozdov v zahodnih predelih Slovenije, na območju Goriških Brd, v širši okolici Nove Gorice, v okolici Ajdovščine in Kobarida ter na Krasu. Našli so jo tudi v okolici Mosta na Soči, Cerknega, po celotni Vipavski dolini in po celotnih Goriških Brdih, vključno s Kanskim Kolovratom.

Kostanjeva šiškarica z latinskim imenom dryocosmus kuriphilus yasumatsu, doma s Kitajske, se zelo hitro in uspešno razmnožuje. Vsaka osica, ki se razvije v šiški in potem iz nje izleti, je sposobna zalegati jajčeca brez oploditve. Okoli tri milimetre velika osica julija in avgusta leže jajčeca v brste dreves. Iz jajčec se izvalijo ličinke, ki prezimijo v varnem zavetju brstov, naslednje leto pa se v njih prehranjujejo in s svojimi izločki povzročajo nastanek od 0,5 do štirih centimetrov velikih šišek na poganjkih. Zaradi delovanja ličink zakrnijo cvetovi in listi, zaradi česar lahko zlasti mlajše drevje propade, seveda pa se občutno zmanjša ali celo izpade tudi čebelja paša na kostanju.

Da je brst napaden, lahko opazimo šele naslednje leto nekaj tednov po brstenju. Ko se iz brstov razvijejo novi poganjki, skupaj z njimi zrastejo tudi šiške. Zaradi načina razmnoževanja je zelo težko zaustaviti šiškarico, ko se je ta že razširila v gozd. Če bi pri izvajanju zatiranja šiškarice v gozdu spregledali le nekaj šišek, bi se naslednje leto šiškarica ponovno razširila na druge kostanje.

Od držav EU je kostanjeva šiškarica prisotna v Italiji, Franciji in Sloveniji. Bolezen na daljše razdalje raznaša človek, najpogosteje s sadikami kostanja, lahko pa tudi osico kot slepega potnika s transportnimi sredstvi. Šiškarica se naravno širi z letenjem osic približno do 15 kilometrov na leto. Njena naravna širitev je verjetno odvisna od prisotnosti kostanjevih dreves in prevladujoče smeri vetra v času leta osice.

MANJŠA PROIZVODNJA - VEČJA KONKURENČNOST

Evropa krči svoje vinograde V treh letih 160 tisoč hektarov manj

Po poročanju francoske agencije Agrimer je prišlo v Evropi v zadnjih treh letih do občutnega krčenja vinogradniških površin, ki zadeva 160.000 hektarov, kar pomeni 4% celotne celinske vinogradniške površine. Omenjena površina pa je še vedno izpod tiste, ki jo je načrtovala EU (175 tisoč hektarov) z namenom, da se zmanjšajo presežki vinske proizvodnje in s tem poveča konkurenčnost evropskega vina, predvsem v primerjavi s proizvajalci drugih celin (tako imenovanega Novega sveta).

Vsled krčenja vinogradniških površin se je proizvodnja vina na naši celini zmanjšala za 10 milijonov hl, kar prestavlja 6% celotne proizvodnje. Največji delež pri zmanjšanju obsega vinogradov pripada Španiji, kjer je v

treh letih 94.000 hektarov vinogradov manj, ki predstavljajo 9% celotne španske vinogradniške površine in istočasno več kot polovico vseh vinogradov, uničenih v Evropi. Na drugem mestu najdemo Italijo, ki je skrčila svoje vinogradniško bogastvo za 28.500 ha ali 4% trtnih nasadov. Sledi Francija z 22.648 hektari ali 3%

v Franciji skoraj polovica (41%) vinogradniških površin nosilo visoko kakovostno oznako primerljivo z italijansko kontrolirano oznako porekla (DOC), kar pomeni, da je tržno uravnoteženje ponudbe vina vezano prej na količine kot na kakovost.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

Deklaracija sveta družbenih organizacij baskovskega jezika

Čas je, da ljudem omogočimo »živeti v baskovščini«

Na slikah: pod naslovom zborovanje, na katerem je Kontseilua objavila deklaracijo; desno Bruce Springsteen; spodaj manifestacija za galicijski jezik.

Kontseilua, svet družbenih organizacij baskovskega jezika, je predstavil deklaracijo z minimalnimi zahtevami za baskovski jezik. Deklaracijo so sicer sprejeli že na skupščini februarja letos, dogovorili pa so se, da jo bodo javnosti predstavili šele v maju. Povzemamo najmarkantnejše misli iz deklaracije:

Iz besedila je razvidna velika zaskrbljenost za jezik. V zadnjih mesecih je prišlo do velikih premikov z namenom, da bi se končal dolgoletni konflikt, kljub temu pa Kontseilua ne zaznava kakršnekoli vključitve baskovskega jezika v dogajanje, kajti prisotnost jezikovnega vprašanja skoraj ni zaznava. Gibanje za baskovski jezik, ki se

zaveda pomena sedanjega časa za normalizacijo jezika, želi torej pojasniti svoje gledanje na ta problem. Jezikovno gibanje ima pravico in dolžnost, da prispeva svoja stališča v splošno razpravo. Oblastem je treba namreč dopovedati, da morajo biti v načela za normalizacijo stanja v regiji vključena tudi vprašanja normalizacije jezika.

Gre torej za stališče, ki je posledica zaskrbljenosti, vendar je tudi znak odgovornosti. Kontseilua se v celoti zaveda, da ureditev stanja v baskovski deželi vključuje tudi zagotovitev baskovskemu jeziku, da zasede mesto, ki mu pripada v baskovski družbi.

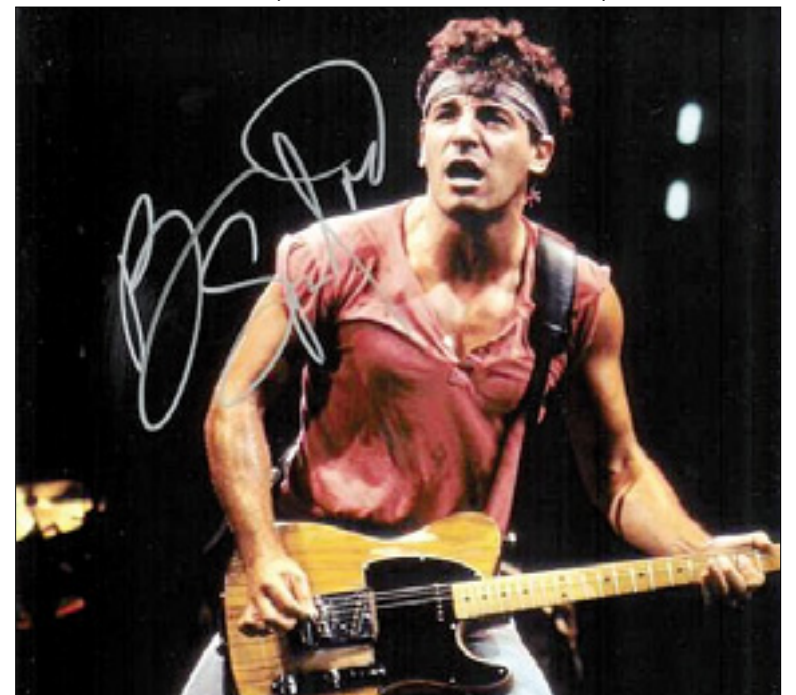
Pri preučevanju procesov oživljanja in varovanja jezikov v primerih, ki so podobni baskovskemu. Se ni mogoče izogniti povezavi med jezikom in

oblastjo. Jezik seveda zagotavlja tudi ekonomske priložnosti, saj imajo tisti, ki ga govorijo, nekakšno prednost. Slabo upravljanje z jezikovno različnostjo vodi v sistematično kršitev jezikovnih pravic, kar seveda krepi povezavo med jezikom in oblastjo.

Znano je, da rešitev političnega konflikta sama po sebi ne vodi k oživitvi jezika. Glede normalizacije baskovskega jezika je potrebna torej polna zavzetost vseh in v tej smeri je treba ukrepati: samo z resnim zavzemanjem bo mogoče doseči ustrezne rezultate.

To pomeni, da je treba vzpostaviti ustrezne pogoje, ki bodo omogočali življenje v baskovščini; to je problem, o katerem se je treba pogovarjati. Ljudem je treba omogočiti, da živijo v baskovščini, »ker za nas ni življenja, če ga

Bruce Springsteen podprl vse, »ki se borijo v Kataloniji«

Novica je pravzaprav zelo kratka, zadostovala bi ena vrstica; je pa vsekakor zelo zanimiva, ker kaže, da ponekod razumevanje različnosti seže daleč v svet in ga povzemajo tudi ljudje, ki so v nekem smislu pojem globalizacije. Eden takih je Bruce Springsteen, ki je imel sredi maja dva koncerta na olimpijskem stadionu v Barceloni, kjer ga je poslušalo več kot 100.000 ljudi. Sredi koncerta se je namreč Springsteen zaustavil ob obletnici: 15. maja lanskega leta je bila namreč v Barceloni velika, milijonska manifestacija, ki so jo opazovalci označili kot začetek procesa osamosvojitve Katalonije. Tej manifestaciji so sledile predčasne deželne volitve, ki so potrdile ponovno uveljavitev katalonske nacionalne stranke Convergencia i Unio.

Na koncertu v Barceloni se je Springsteen spomnil teh dogodkov in

dejal, da podpira gibanje, ki po lanskem 15. maju nosi naslov 15-M. Dejal je: »Ljudje so izgubili upanje in denar. Vem, da je v Kataloniji stanje še slabše. Naslednjo pesem namenjam gibanju 15-M in vsem, ki se borijo v Kataloniji.«

Sicer pa so Katalonci že nekajkrat uveljavljali svojo identiteto s pomočjo vrhunskih umetnikov. Dali in Mirò sta simbolna umetnika Katalonije, Gaudi njen simbolni arhitekt, Katalonci pa so med drugim znali uveljaviti svojo deželo tudi z zunanji umetniki; nepozabna je pesem Barcelona, ki jo je Freddie Mercury pel s katalonsko sopranistko Montserrat Caballé in ki je postala neuradna himna barcelonskih olimpijskih iger leta 1992. Sedaj pa je Springsteen zaprl krog s pogumnimi besedami, ki so jim Katalonci burno ploskali, v Madridu pa nad njimi niso bili navdušeni.

V Santiagu de Compostela več kot 25.000 ljudi zahtevalo novo politiko za zaščito in razvoj galicijskega jezika

Ob 17. maju, ki je nacionalni dan galicijskega jezika, se je v Santiagu de Compostela zbralo več kot 25.000 prebivalcev Galicije na protestni manifestaciji, s katero so zahtevali zaustavitev napadov deželne vlade na galicijski jezik. »Zaustavimo napade proti galicijskemu jeziku« je bilo glavno geslo manifestacije; demonstranti so ga skandirali na trgu Quintana, kjer so se v zadnjih mesecih že nekajkrat množično zbrali na protestih proti novi jezikovni politiki deželne vlade, ki izrinja galicijski jezik iz šol in iz javnosti.

Tokratna manifestacija je bila izrazito kulturniška, na njej so nastopili predvsem pesniki in pisatelji, iztočnica njihovih govorov pa je bila, da ljudje ne preživljajo lahkih trenutkov, saj v zadnjih letih doživlja jezik napade s strani politične in finančne elite ob podpori sredstev obveščanja. Cilj vseh teh je, da bi postal galicijski jezik čimbolj neviden, da bi ta jezik »ostal v zaporu, v nekakšnem getu in da nje-

govega standarda ne bi uporabljali.« Španščina naj bi bila edini uradni jezik, galicijsčina pa nekakšna redkost, skrita govorica. Z njega bi se moralo šlo za bonsaj, kateremu je treba obrezati veje, ki rasejo več, kot je dovoljeno.

Tu so uporabili citat znanega lingvистa Colina Bakerja, ki je zapisal, da jezika ni mogoče uničiti, kadar še živijo ljudje, ki bi ga hoteli ohraniti. Temu so dodali oceno, da jih napadi krepijo, da jih spodbujajo k odločnejšemu boju in da ob njih narašča volja po vztrajanju. Galicijski jezik obstaja že več kot 1.000 let in v Galicijo še prihajajo ljudje z vsega sveta prav zato, da se tega jezika naučijo, tako kot se ga učijo izseljenci na drugih celinah ter njihovi potomci. Vendar jezik potrebuje primerne pogoje, da se lahko razvija. Zato so na demonstraciji pozvali k sprejemanju drugačnih ukrepov, sami pa so se zavezali, da bodo povsod dosledno uporabljali svoj jezik, tudi v odnosu z oblastmi.

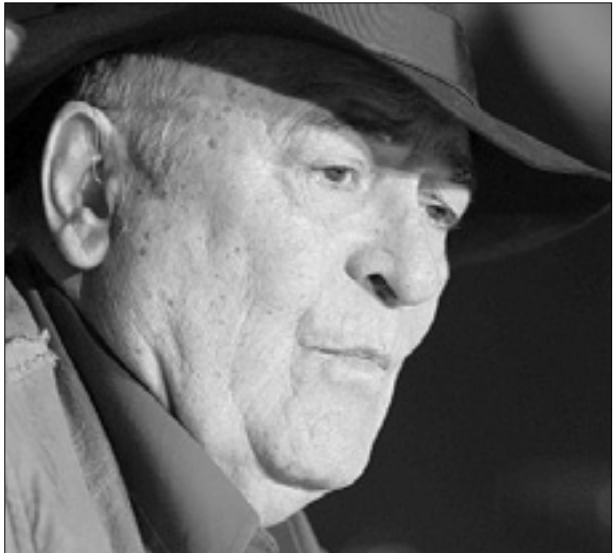

FILMSKI FESTIVAL CANNES 2012 SE IZTEKA

Nove atmosfere z domačim pridihom

IVANA GODNIK

Na fotografijah: levo Bernardo Bertolucci, desno Martin Turk, spodaj levo Vlad Abashin (V megli), desno protagonisti filma *Amour*.

ANSA

Sonce, zvezdniki in lepi filmi. Filmi, ki dospejo na francoska tla z vsega sveta. Filmi, ob katerih se vsakič znova odpravimo na novo potovanje in v desetih dneh, kolikor traja festival, prepotujemo ves svet.

Cannes je predvsem to. V letošnji izvedbi, ki je sovpadala tudi z začetkom nove politične dobe v znamenju Francoisa Hollandia, pa je bilo opaziti tudi neko novo atmosfero. Upanje v nove čase, ki je bilo tudi na francoski, v teh dneh tako glamurozni obali še kako zaznavno.

Cannes je najuglednejši svetovni filmski festival, je pa tudi ogromen posel. Ob obče znanih številkah; 91 filmov v festivalskem sporedu, skoraj petsto filmov na festivalski tržnici, 4600 novinarjev iz vsega sveta in petindvajset tisoč operaterjev, ki se v vlogi filmskih producentov, distributerjev in agentov leto za leto sestajajo že petinšestdeset let, v drugi polovici maja v Cannesu.

Festival stane francosko državo in sponzorje dvajset milijonov evrov investicije, ki pa se še kako splača, če pomislimo, da so v Cannesu lani za enako vsoto vloženega denarja, zaslužili dvesto milijonov evrov.

Čar dogodka je opaziti takorekoč na vsakem koraku. Skupinice večerno oblečenih žensk in moških, ki se od jutra do večera gnetejo pred slavnim filmskim Palaisom in sprušujejo po vstopnicah za filme, so zelo tipična podoba festivala. Premiere filmov si publika lahko ogleda samo v večerni obleki. Moški ne smejo v dvorano brez črnega kostima in okoli vratu morajo obvezno nositi metuljčka. Pozabljivcem je na voljo majhna stojnica, kjer jih do noči prodajajo za 15 evrov. Tudi to je Cannes. Tudi to je dokaz dejstva, da je za Francoze film pomembna zadeva. Taka, ki jo jemljejo zelo resno in je v petinšestdesetih letih omogočila njihovega festivalu (kljub temu, da je nastal celih štirinajst let za beneško Mostro), da je postal najpomembnejši tovrstni svetovni dogodek. Trenutek, ki se ga tukaj v Cannesu očito zelo veselijo, saj je pri njegovi realizaciji aktivno soudeleženo vse mesto in slavna Marylin, simbol letošnje izvedbe, se nasmiha iz domala vseh trgovinskih izložb in pročelij palač.

In ko se letošnja izvedba končuje, ko so na več kot trideset filmskih platnih zavrteli že vse letošnje filme, je osrednji argument nočnejše nagajanje. Kocka je v resnici že padla. Predsednik žirije Nanni Moretti z ekipo, ki so jo letos sestavljali Alexander Payne, Andrea Arnold, Raoul Peck in Hiam Abbas, modni kreator Jean Paul Gaultier ter igralci Ewan

McGregor, Diane Kruger in Emmanuelle Devos, je po dolgih pogajanjih seveda izbrala. Baje, da je rimski režiser največ težav imel s pariškim designerjem Jean Paulom Gaultierjem, ki je prav včeraj za francoski *Le Figaro* povedal, da se bo do zadnjega boril za svoje izbire in da zgodbe ocenjuje glede na emocije, estetiko in presenečenje, ki mu jih filmi posredujejo.

Presenečen pa je bilo letos v Cannesu kar nekaj. Festival se mogoče ne bo zapisal v zgodovino kot ena najbolj kakovostnih izvedb, in tudi zato se zdi napovedovanje zmagovalcev zelo enostavno, kar pa seveda ni rečeno, da bo danes zvečer med nagajevanjem potrjeno.

Zlata palma naj bi tako še enkrat ostala na francoskih tleh, v rokah avstrijskega režiserja Michaela Hanekeja, ki jo je prejel tudi pred dvema letoma. Njegov *Amour*, prava poezija o življenju v času starosti, je najbrž najlepši film festivala. Tako zaradi tematike, ki jo obravnava, kot zaradi izredne interpretacije obeh protagonistov. Emmanuelle Riva in Jean-Louis Trintignant, ki sta tokrat osemdesetletna zakonca. Jesen življenja preživljata v pariškem stanovanju, v objemu spominov na dni, ki sta jih v absolutni harmoniji preživela skupaj. Nenadoma pa ženo prizadene možganska kap, kar seveda uniči njun vsakdan in močno preizkusi odnos, ki naposled privede do odločitve za evtanazijo.

Če bo žirija res ocenjevala glede na emocije, si priznanje lahko pričakuje tudi Danec Thomas Vinterberg, ki v v presunljivem Jagten pripoveduje o pedofiliji nekoliko drugače. Petletna Klara namreč obtoži učitelja Lucasa, da jo je spolno zlorabil. Ko je učiteljevo življenje že uničeno, se izkaže, da si je dekletce vse izmislilo. Gledalec ima na voljo vse elemente že od začetka filma, tako, da lahko samo nemoteno spremlja režiserjevo pripoved in reakcije mladega učitelja, ki kljub nedolžnosti ne more na noben način prepričati ostalih, da je vse samo sad otroške fantazije.

Tako nenako kot v filmu *In the fog* (V megli) Sergeja Loznitse, ki se je v zgodbi, postavljeni v leto 1942, med nacistično okupacijo Belorusije, lotil moralnega vprašanja. Dvema sovjetskima vojakoma je naročeno, da ubijeta prijatelja, obtoženega kolaboracionizma. V resnici Sušenja ni storil nič slabega. Njegova edina krivda je bila v tem, da so ga nacistične oblasti izpušile na svobodo in da se je on lahko vrnil domov, ko pa so ostale tri Sušenjeve tovariše usmrtili. V domači vasi so to ocenili kot posledico izdajstva in protagonist filma, si ne more kaj, da bi se ne čutil krivega.

Sicer pa bo letošnji festival ostal zapisan

spominu tudi zaradi nekaterih ganljivih, kot tudi komičnih trenutkov.

Kot naprimer tistega dvanajstminutnega ploskanja ob koncu projekcije Bertoluccijevega *Io e te*. Mogoče enega najlepših filmov, za katerega pa je režiser izrecno prosil, da bi ga ne uvrstili v tekmovalni del, ker mu je Cannes pred letom dni izročil zlato palmo za življenjsko delo in se mu ni zdelo fer, da bi leto kasneje tekmoval za drugo zmago. Njegov sprehod po rdeči preprogi na električnem invalidskem vozičku, bo prav gotovo slika, ki bo označevala pretekla dni. »Ko me je doletela bolezen - je povedal Bertolucci - sem bil prepričan, da ne bom nikoli več posnel filma. Ko pa sem prebral Ammanitijevo povest, se mi je takoj porodila želja, da bi to zgodbo filmsko priredil. To mi je tudi zelo pomagalo, da sem se rešil depresije«. Mala, zelo klavstrofobična zgodba, nosi v sebi vse prvine Bertoluccijeve umetnosti. Film pripoveduje o Lorenzu in Oliviji, polbratu in polsestri, ki se spoznata v hišni kleti. Lorenzo se je tja skril, ker ni hotel na sneg s prijatelji. Štirinajstletni fant se je tako zatekel v klet stanovanjske hiše kjer živijo njegovi starši in tam ga je čisto slučajno odkrila Olivija, že petindvajsetletna polsestra, zasvojena z mamili. Med njima, ki se do takrat v bistvu nista poznala, se vzpostavi posebna, skoraj incestuozna vez, ki je Bertoluccijevi umetnosti od nekdaj blizu.

Med bolj simpatične, komične trenutke spada tudi drug stari prijatelj canneskega festivala, Emir Kusturica, ki se je tokrat preizkusil v vlogi igralca. Srbski režiser igra v bistvu samega sebe v enem izmed odlomkov omnibusa o Havani, 7 dias en La Habana, s katerim je sedem svetovnih avtorjev (Benicio Del Toro, Pablo Trapero, Julio Medem, Elia Suleiman, Gaspar Noe, Juan Carlos Tabio in Laurent Cantet), želelo prikazati manj konvencionalno Kubo. Kusturico v filmu povabijo na nagajevanje tamkajšnjega festivala, sam pa se odpove slavnemu sprejemu in se v družbi šoferja, ki mu ga je dal na razpolago festival odpravi odkrivanju glasbene Kube naproti.

Za nas pa bo letošnji Cannes pomenil zapečatenje velikega talenta slovenskega filma, ki je Tržičan. Prvi celovečerni film Nahrani me z besedami, Martina Turka, je namreč film, s katerim se je Slovenija na festivalski tržnici predstavila svetovni javnosti. Film, s katerim želi Slovenija sodelovati na drugih festivalih, za katere izbirajo filme v Cannesu. Poleg Turkove umetnosti pa je v delu tudi veliko Trsta, tržaških igralcev in tudi asistent režije je Tržičan Jurij Gruden. Takega trenutka na svetovni filmski ravni še nismo doživeli, lepo bi bilo, ko bi bili na to ponosni.

POD ZELENO STREHO

Pravi arhitekturni biser med gorami

Bliža se stoletnica začetka prve svetovne vojne in razne organizacije, društva in ustanove se že pripravljajo na obletnico enega najhujših poglavij naše preteklosti. Nihče izmed tedanjih protagonistov nam ne bo mogel več osebno pripovedovati, kaj se je takrat dejansko dogajalo. V mnogih izmed nas pa so še živi spomini na pričevanja preživelih, ki so občasno v dokumentarcih, pogostejše pa v ožjem družinskem krogu, pripovedovali o grozotah, ki so jih morali pretrpeti v strelskih jarkih in med bitkami.

Na nekaj manj kot sto kilometrov dolgi soški fronti so se skoraj tri leta vrstile strahovite bitke, ki so še dolgo časa po koncu vojne pustile neizbrisne sledi. Tistim, ki nismo nikoli preizkusili vojne, se zdi nepojmljivo, da so se vrhovi nekaterih hribov znižali za nekaj metrov zaradi neprestanega streljanja granat. Še bolj grozljiva pa je zavest, da je po nekaterih pobočjih tekla kri kot voda po deževju, potem ko se je zemlja tako prepojila z njo, da je ni mogla več vsrkati.

Kaj vsega so občutili in koliko so morali pretrpeti stotisoči vojakov, ki so umrli na soški fronti, ne bomo nikoli vedeli. Njim v spomin so zgradili vse mogoče spomenike in svetišča od Trsta do izvira Soče: svetilnik zmage na Greti v predmestju Trsta, monumentalni spominski kompleks v Redipulji, kostnici na Oslavju in nad Kobari-dom, da omenim le najpomembnejše. Vendar tisti, ki obiskujemo te kraje, imamo večkrat neprijeten občutek, da je tak način proslavljanja padlih le preteza za bombastično povečevanje zmage nad sovražnikom.

Zaradi tega predstavlja resnično presenečenje obisk male spominske cerkvice Sv. Duha na Javorci nad Tolminom, ki so jo avstroogrski vojaki posvetili svojim padlim tovarišem leta 1916, torej ko je bil konec vojne še daleč. Čustva, ki jih cerkev vzbuja v obiskovalcu, so najrazličnejša in se prelivajo iz užitka pri občudovanju arhitekturnih detajlov v bolečino ob misli na trpljenje tamkajšnjega prebivalstva. Arhitektura torej kot resnično občuten poklon človeku in ne kot sredstvo v rokah vladarjev ali politikov, ki hočejo s tem človekom manipulirati.

Načrt lepe secesijske cerkve je zasnoval dunajski arhitekt Remigius Geyling. Obzidje in spodnji del sta zgrajena iz svetlega kamna, zgornji pa iz temno pobarvanega macesnovega lesa, kar predstavlja zanimiv kontrast ne samo med posameznimi deli zgradbe, temveč tudi med cerkvijo in živo zeleno barvo okolja. Do pokritega vhoda vodi stopnišče iz betona, ki predstavlja morda edini neharmonični element celotnega objekta, saj bi si človek želel stopati po kamnitih stopnicah, ki bi obogatile cerkev z dodatno sakralnostjo. Vendar, ko se po teh približujemo zgradbi, nas lepota cerkve in okolja tako prevzameta, da postane detajl manjvrednega materiala v trenutku nepomemben.

Tankočutnost načrtovalca triladijske cerkve je razvidna tako v zunanosti kot tudi v notranjosti. Stebri, nosilci, vhodna vrata in ostali leseni elementi glavne fasade so izklesani, medtem ko se na stranskih fasadah razvije pas, kjer oknom izmenično sledijo lesena polnila, okrašena z naslikanimi grbi dvanajstih dežel, ki so sestavljale avstroogrsko monarhijo. A če je zunanost cerkve vredna vsega našega občudovanja, nas ne bo nič manj prevzel ogled notranjštine. Na lesenih hrastovih panojih, ki se kot nekakšna notranja polkna odpirajo na spodnjem delu stranskih sten, so vzgana imena več kot dva tisoč petsto do tedaj umrlih avstroogrskih vojakov. Ob misli na tako število vojnih žrtev nam je tesno pri srcu, a uravnovešena lepota notranje secesijske črnomodre dekoracije z belimi in zlatimi ornamentami nas opozarja, da obstajata v življenju istočasno svetla in temna plat. Figure krilatih angelov ob oltarju, lepota lesene konstrukcije in nenazadnje svetloba, ki skozi okna prodira v notranjost, pripomorejo k takemu duševnemu stanju, ki ga ustvarjajo v obiskovalcu le redke arhitekture.

Cerkvica, ki spada med kulturne spomenike Slovenije, je postavljena na lepi razgledni točki nad planino Polog in je oddaljena le nekaj kilometrov od vasi Zatoimin. Nahaja se v neposredni bližini planine Sleme, kjer je med drugo svetovno vojno potekala ena od najbolj tragičnih bitk med partizani in nemškim okupatorjem na Primorskem. V upanju, da ne bo cerkev nikoli več priča vojnim grozotam, a le opomin in spodbuda k medsebojnemu spoštovanju, svetujem vsem, ki ljubite naravo in uživate v občudovanju majhnih, a dragocenih arhitekturnih biserov, da obiščete ta premalo poznan kraj, ki je del naše zgodovinske in kulturne dediščine.

SIRIJA - V kraju Hula blizu Homsa našli 92 žrtev petkovega pokola

Asadov režim s tanki nad civiliste, ubitih 32 otrok

Opazovalci ZN potrdili številke - Norveški general Mood govori o brutalni tragediji

DAMASK - V sirski pokrajini Homs je bilo v petek ubitih več kot 90 ljudi, je včeraj sporočil Sirski observatorij za človekove pravice. Med ubitimi v napadu sirske vojske na mesto Houla je bilo tudi 32 otrok, kar je povzročilo ogorčenje po vsem svetu.

Po navedbah omenjene opozicijske organizacije so pokol zagrešile sirske redne sile, ki so mesto ves dan obstreljevale z granatami in avtomatskim orožjem. Amaterski posnetki, objavljeni na spletnem portalu YouTube, prikazujejo grozljive podobe mrtvih otrok, ki ležijo na tleh. Nekatera trupla so hudo iznakažena.

Sirski observatorij je izrazil »globoko razočaranje« nad opazovalno misijo Združenih narodov (ZN), ki se ni odzvala na poročila o obleganju Houle. Misija je »ob pokolu ostala tiho«, trdi opozicija.

Opozicijski Sirski nacionalni svet je Varnostni Svet ZN pozval, naj nemudoma ukrepa po pokolu, v katerem je bilo po njihovih podatkih ubitih več kot 110 ljudi.

V Houlo je medtem prispela skupina opazovalcev ZN (**na posnetku Ansa**), ki nadzorujejo krhko prekinitev ognja med vladnimi silami in uporniki, v veljavi od 12. aprila. Zvečer so opazovalci ZN potrdili pokol otrok. Od skupaj 92 žrtev je bilo 32 otrok, je navedel norveški general Robert Mood in dodal: »To je brutalna tragedija. Režimske sile so nad civilno prebivalstvo poslale tanke.«

Sirska t.i. svobodna vojska, ki jo v pretežni meri sestavljajo dezertarji Asadovih sil, je spričo tega novega pokola zagrozila, da bo »poslala k hudiču« načrt odposlanca ZN Kofija Annana, če ZN ne bodo takoj ukrepale za končanje krvavega nasilja, ki ga izvaja Asadove režim.

V petek so sicer ob strogih varnostnih ukrepih potekali množični protesti v dveh največjih sirskih mestih, Damasku in Alepu. Sirski observatorij je pred tem sporočil, da je bilo v nasilju proti protestnikom ubitih najmanj 21 ljudi - vladne sile so enega protestnika ubile v Alepu, šest ljudi je bilo ubitih v Homsu, najmanj 14 pa v osrednji pokrajini Hama.

ITALIJA - Na slovesnosti Finančne straže v Bergamu

Monti na ligaško izzivanje odgovoril kot državljani severa

BERGAMO - Severna liga, ki razmišlja, da bi zapustila parlament, je svojo opozicijo včeraj povzdignila v nebo, ko je na športno letalo privezala napis Dovolj Monti!ja, dovolj davkov! Letalo je preletavalo prostor, na katerem je potekala slovesnost ob prisegi kadetov Finančne straže, ki se je je udeležil tudi premier Mario Monti. Ta se sicer ni ustrašil kontestacije in je v nagovoru mladim finančnim stražnikom kritiziral »površne separatistične težnje«. Premier je obsodil davčno utajevanje, ki »prizadeva ravno sever države«, s čimer se je postavil za avtentičnega tolmača »severnega vprašanja«, o pričakovanih prebivalcev severa pa je govoril v prvi osebi.

Montija je v Bergamu, trdnjavi ligaštva, dočakala dvojna kontestacija - poleg »nebesne« tudi na zemlji, kjer je približno petsto ljudi žvižgalo med njegovim govorom, medtem ko so mu ostali udeleženci slovesnosti Finančne straže ploskali. Sicer pa so demonstranti napadli tudi Severno ligo, ki »po dvajsetih letih zdaj hlini opozicijo, a ne pride zraven, ampak protestira v zraku«.

Premier je na kratko likvidiral tiste, ki »mislijo, da bodo probleme rešili s površnimi separatističnimi zahtevami«. »Mi, prebivalci severne Italije in Lombardije smo penalizirani v mednarodni konkurenci naših podjetij zaradi velikih davčnih utaj, ki se skrivajo povsod po državi, a morda bolj v drugih delih države kot pa tukaj«. Utajevanje davkov je prava velika italijanska slabost, in to ne samo v odnosu do države, ampak tudi kot ovira za zdravo konkurenco med podjetji, kot vzvod za rast davčnega pritiska in za nepravilnost v odnosih med državljani, je še opozoril premier.

GRČIJA - Konservativna Nova demokracija začela volilno kampanjo

Svarilo pred "evro katastrofo"

V stranki pravijo, da bi zmaga radikalne levice povzročila katastrofo in Grčijo popeljala iz evroobmočja

ATENE - Grška konservativna stranka Nova demokracija je včeraj uradno začela kampanjo pred novimi predčasnimi parlamentarnimi volitvami, ki bodo 17. junija. V stranki svarijo, da bo zmaga radikalne levice povzročila katastrofo in Grčijo vodila iz evroobmočja. Levičarska Siriza namreč grozi, da bo prekinila dogovor o mednarodni pomoči Grčiji.

Vodja Nove demokracije Antonis Samaras je svojim privržencem na strankarskem zborovanju v Atenah dejal, da bi oporekanje dogovoru o pomoči, ki je državo rešil pred bankrotom, povzročilo njen izhod iz evroobmočja.

»Seveda bi bilo to boleče za ostalo Evropo, za Grčijo pa bi pomenilo konec, absolutno katastrofo,« je opozoril Samaras, katerega stranka je na parlamentarnih volitvah 6. maja dobila največ glasov.

Po mnenju vodje na majskih volitvah drugouvrščene Sirize Antonisa Ciprasa pa Grčija lahko zavrne dogovor o pomoči in ob tem še vedno ostane v območju evra.

Nova demokracija, ki je kot del prejšnje vladajoče koalicije omenjeni dogovor tudi pod-

pisala, si bo po besedah Samarasa prizadevala za ponovna pogajanja o delih paketa finančne pomoči, v okviru katerega Grčija sicer prejema več sto milijard evrov od EU in Mednarodnega denarnega sklada. Vendar pa dogovora ne bi skušala preklicati, kot grozi Siriza. »Če Grčija prekine dogovor, bo ostala več let mednarodno izolirana. Ne bo imela hrane, zdravil ali goriva. Živela bo v nenehnem mrku,« je še dejal Samaras.

Zadnje javnomnenjske raziskave sicer kažejo, da bi Siriza na novih volitvah lahko celo zmagala. Do razpisa novih predčasnih parlamentarnih volitev v Grčiji je prišlo potem, ko so Grki 6. maja kaznovali tradicionalne stranke, ki so se v zameno za mednarodno finančno pomoč zavezale k bolečim varčevalnim ukrepom, in nagradili doslej neopazne stranke, ki nasprotujejo mednarodnemu programu pomoči in varčevalnim ukrepom.

Grške stranke nato niso uspele doseči dogovora o vladajoči koaliciji. Nova demokracija in socialistični Pasok, ki sta Grčijo izmenično vodila v zadnjih letih, namreč nista dobila dovolj glasov za sestavo vlade, medtem ko je Siriza zavračala sodelovanje v vladi, ki bi

spoštovala zaveze, dane v zameno za mednarodno finančno pomoč.

Nemci proti evrskim obveznicam in Grčiji v območju evra

BERLIN - Večina Nemcev nasprotuje uvedbi skupnih evrskih obveznic, ki se omenjajo kot možna rešitev za boj proti dolžniški krizi. Prav tako nasprotujejo temu, da bi Grčija ostala članica območja evra, kažejo zadnje javnomnenjske raziskave. Delež anketiranih, ki nasprotujejo grškemu obstoju v evro območju, je od novembra precej zrasel.

V raziskavi nemške televizije ZDF je 79 odstotkov sodelujočih odgovorilo, da nasprotujejo uvedbi evroobveznic, ki jih predlaga novi francoski predsednik Francois Hollande, zanje pa se je izreklo 14 odstotkov sodelujočih.

Nemci so sicer vse bolj skeptični do obstoja Grčije v območju evra, saj je v tokratni raziskavi kar 60 odstotkov sodelujočih dejalo, da ga ne podpirajo. Noveembra je izstop Grčije iz območja skupne valute podpiralo 49 odstotkov vprašanih. (STA)

ITALIJA - Leva sredina

Ultimat Vendole in IDV Bersaniju

RIM - Včerajšnje skupno stališče Nichija Vendole in Antonia Di Pietra zveni kot pravi politični ultimat Demokratski stranki in njenemu vodji Pier Luigi Bersaniju. Voditelja SEL in IDV namreč pozivata Bersanija, naj začne resno razmišljati o volilni koaliciji med tremi strankami, v nasprotnem primeru pa grozita, da bosta šla sama na volitve. Ultimat, če ga lahko tako imenujemo, naj bi zapadel v prvi polovici septembra.

Demokratom se, kot kaže, nikamor ne mudi, čeprav volilna kampanja dejansko že trka na vrata. Bersani bi hotel na volitve prihodnje leto s čim širšim zavezništvom, ki naj bi sicer na primarnih volitvah izbralo kandidata (ali kandidatko) za predsednika vlade. Bersani se bo kot tajnik največje levosredinske stranke skoraj gotovo potegoval za kandidaturo, o kateri razmišlja tudi voditelj SEL Vendola.

Na volitve prihodnje pomlad se vneto pripravlja tudi Gibanje 5 zvezd, ki ga vodi genovski komik Beppe Grillo. Prepričan je, da bo gibanje leta 2013 izvolilo lepo število poslancev in senatorjev, a se tudi boji, da bodo državni aparati tako ali drugače (tudi z bombami) preprečili njegov zmagoviti volilno-politični »pohod« na Rim. Ta pa bo, bombe gor ali dol, je Grillo včeraj zapisal na svoji spletni strani.

V streljanju na Finskem dva mrtva in sedem ranjenih

HELSINKI - Finska policija je včeraj aretirala 18-letnega fanta, ki je osumljen, da je s strelnim orožjem ubil dva človeka, sedem pa jih ranil. Po navedbah policije je storilec okoli 2. ure začel streljati s strehe v središču kraja Hyvinkaa, približno 50 kilometrov severno od Helsinkov. V streljanju sta bila ubita 18-letno dekle in prav toliko star fant, sedem ljudi pa je bilo ranjenih, med njimi 23-letna policistka, ki je prihitela na prizorišče. Policija identitete osumljenca ni razkrila, je pa sporočila, da doslej ni imel policijske kartoteke in da se ni upiral aretaciji. Poleg tega ni imel orožnega dovoljenja. Prebivalci Finske so sicer najbolj oboroženi v Evropi.

V Nemčiji umrl na Nizozemskem obsojeni nacist

BERLIN - V starosti 90 let je umrl Klaas Carel Faber, nizozemski državljani, ki je pobegnil v Nemčijo, ko je bil na Nizozemskem obsojen zaradi vojnih zločinov v času nacizma. Center Simona Wiesenthala je Faberja lani uvrstil na tretje mesto na svojem seznamu najbolj iskanih nacističnih zločincev. Leta 1947 je bil obsojen na smrt zaradi sodelovanja pri umoru 22 ljudi in kolaboracije z nacisti med okupacijo Nizozemske v času druge svetovne vojne. Najprej je bil obsojen na smrt, pozneje pa so mu kazen spremenili v dosmrtni zapor. Leta 1952 je pobegnil iz zapora in zbežal v Nemčijo, kjer je živel svobodno. Faberja je rešilo nemško državljanstvo, saj so nemške oblasti lani zavrnile zahtevo Nizozemske za njegovo izročitev na podlagi evropskega zapornega naloga.

Nikolić v Moskvi izključil možnost priznanja Kosova

- Novoizvoljeni srbski predsednik Tomislav Nikolić je včeraj v Moskvi dejal, da Srbija nima namena priznati neodvisnosti Kosova. »Tega ne moremo storiti, tudi če bi morali zaradi tega prekiniti pogajanja z EU,« je izjavil na srečanju z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom. »Nikoli nisem slišal, da moramo priznati neodvisnost Kosova, preden bomo stopili v EU,« je dejal preseñetljivi zmagovalec nedavnih predsedniških volitev v Srbiji. Obenem je izključil možnost ponovnega izbruha sovražnosti, saj »smo imeli dovolj vojn«. Putin je Nikoliću obljubil nadaljnjo podporo Srbiji glede Kosova. Poleg tega je Srbiji obljubil posojilo za infrastrukturne projekte v višini več kot 800 milijonov dolarjev.

EGIPT - Po nedavnih volitvah

Šafik obljublja novo revolucijo

KAIRO - Ahmed Šafik, zadnji premier strmoglavljene egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka, je včeraj obljubil, da bo obnovil revolucijo v Egiptu, in prisegel, da se ne bodo vrnilo k staremu režimu. V drugem krogu prvih svobodnih predsedniških volitev se bo sicer Šafik za položaj potegoval s kandidatom Muslimanske bratovščine Mohamedom Mursijem.

Šafik je po razglasitvi neuradnih rezultatov prvega kroga volitev nagovoril mladino, ki je bila lani na čelu egiptovske vstaje. »Vaša revolucija je bila ugrabljena in jaz sem zavezan temu, da jo bom pripeljal nazaj,« je sporočil in pri tem očitno meril na Muslimansko bratovščino, ki ima v parlamentu večino. Nekdanji premier je odgovoril tudi na pomisleke glede svoje vloge v Mubarakovem režimu in Egiptčanom prisegel, da bodo »začeli z novim obdobjem«. K sodelovanju je pozval tudi ostale kandidate in vse partnerje, kot sta kandidat naseristov Hamdin Sabahi, ki se je na volitvah uvrstil na tretje mesto, in nekdanji član bratovščine oziroma neodvisni islamist Abdel Monejm Abul Fotuh. Obljubil je tudi, da bodo vsi skupaj delali v dobro Egipta.

Dvoboj med Šafikom in Mursijem bo še naprej delil narod, ki je pred 15 meseci vstal proti avtoritarnemu Mubaraku, vendar državo od takrat pestijo hude gospodarske težave in tudi nasilje. Naslednji predsednik Egipta bo moral sodelovati z večinsko islamskim parlamentom. (STA)

SRBIJI SVETOVNI POKAL

DÜSSELDORF- Srbska moška teniška reprezentanca je zmagovalka svetovnega pokala v Düsseldorfu z nagradnim skladom 1,4 milijona evrov, potem ko je v finalu premagala Češko. Srbija je dobila oba uvodna dvoboja: Janko Tipsarević je ugnal Tomaša Berdycha s 7:5 in 7:6 (8), Viktor Troicki (na sliki) pa je bil boljši od Radeka Štepaneka s 6:2, 4:6 in 3:6. Srbija je drugič zmagala v v Düsseldorfu, najboljša je bila tudi leta 2009.

prvaka v finalu na bradlji se bo danes potegoval tudi slovenski as Mitja Petkovšek.

PRVENEK BRITANCEV

MONTPELLIER - Britanski te- lovadci Thomas Kristian, Daniel Purvis, Louis Smith, Ruslan Panteleymonov in Max Whitlock so v Montpellieru Veliki Britaniji (266,296 točke) prvič v zgodovini pritelovali- li evropski naslov. Drugi so bi- li Rusi (265,535), tretji pa Ro- muni (261,319).

Za peti naslov evropskega prvaka v finalu na bradlji se bo danes potegoval tudi slovenski as Mitja Petkovšek.

NEGOTOVO DO ZADNJEGA

ni rezultat še vedno izenačen 5,5:5,5. Anand se je spet branil z indijsko obrambo in zgodaj prepustil tekmeču prednost lovskega para, vendar je z močnim nadzorom centra in pritiskom na bele kmete nadzoroval položaj. Zadnja partija bo danes, če bo izid tudi v njej izenačen, bosta tekmeča dvoboj nadaljevala po pospešenemu ritmu.

MOSKVA - Predzadnja, 11. partija dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka med aktualnim prvakom Indijcem Wiswanathanom Anandom in Izraelcem Borisom Gelfandom, se je po mirni pozicijski igri končala z remijem, tako da je skupni rezultat še vedno izenačen 5,5:5,5.

KOLESARSTVO - Rodriguez ima pred zadnjo etapo 31 sekund prednosti pred Hesjedalom

Odločal bo kronometer

BORMIO - Belgijec Thomas De Gendt je junak 20., kraljevske etape kolesarske dirke po Italiji s ciljem na prelazu Stelvio. Kolesar Vacansoleila je resno ogrožal rožnato majico, a se je moral na koncu zadovoljiti le z etapno zmago. Španec Joaquim Rodriguez (Katjuša) je v zadnjem kilometru vendarle našel dovolj moči, da je obdržal skupno vodstvo. V 218 kilometrov dolgi etapi s petimi brutalnimi vzponi (na prelazih Tonale, Aprica, Teglio, Mortirolo, Stelvio skupno 70 kilometrov vzpona), ki je postregla s spektaklom, je z zaostankom 55 sekund zasedel Italijan Damiano Cunego. Rodriguez je bil četrti, zaostal je tri minute in 22 sekund, svojemu največjemu konkurentu Kanadčanu Rydeju Hesjedalu pa je »ukradel« dodatnih 14 sekund, tako da ima pred zadnjim dejanjem, nedeljskim kronometrom v Milanu, 31 sekund prednosti.

«Nisem pričakoval tega. Prvič sem napadel na vzponu na Mortirolo predvsem zaradi nevarnega spusta. Vzpon na Stelvio pa poznam do potankosti. Šest let sem tukaj treniral, vzpon prevozil od 20- do 30-krat, kar se mi je danes obrestovalo. Vredno je bilo poskusiti, lepo je zmagati na svoji gori,» je po zmagi in svojem največjem uspehu v karieri dejal Belgijec, ki med kolesarjenjem ni mislil na skupno vodstvo.

Pred 20. etapo je v skupnem seštevku zasedal osmo mesto, za vodilnim je zaostajal pet minut in 40 sekund. Med zadnjim vzponom, na katerem je po neuspelem prvem poskusu napadel še drugič, je njegova prednost že znašala skoraj pet minut in pol, toda v zadnjem delu je nekoliko popustil, pospešila pa je tudi skupina z rožnato majico. Tako se je Belgijec, ki je napadel dobrih 16 kilometrov pred ciljem, v skupnem

seštevku prebil le na četrto mesto.

Za mnoge najtežja vzpona v kolesarskem svetu, Mortirolo s svojim največjim 21-odstotnim naklonom je na primer tako ocenil slavni Lance Armstrong, sta postregla z izredno zanimivim bojem, ki je razplet dobil na drugem najvišjem asfaltnem prelazu v Alpah. Potem ko je De Gendt tako kot Cunego že bil v cilju, ko se je ciljni črti bližal Španec Mikel Nieve, se je začel obračun glavnih favoritov. Najprej je napadel Michele Scarponi, v zadnjem kilometru pa še Rodriguez, ki je do konca Italijana prehitel, otrešel pa se je tudi Hesjedala. Pred njim ima zdaj 31 sekund prednosti, toda po napovedih naj to ne bi zadostovalo za skupno zmago.

več fotografij na
www.primorski.eu

Belgijec De Gendt na Stelvio do uspeha kariere

ANSA

NOGOMET**Krasen gol Kurtiča**

KUFSTAIN - Slovenska reprezentanca je po treh porazih in remiju v medsebojnih tekmah z Grki na prijateljski tekmi v Avstriji še drugič igrala neodločeno. Junak v slovenskem dresu je bil debitant Jasmin Kurtić, ki je z lepim golom s prostega strela v 86. minuti tekme preprečil novo slavlje Grkov. Ti so bili v prvem delu boljši tekmeč (Torosidis je zadel že v 8. minuti), v drugem pa so Slovenci po nekaj menjavah pokazali bistveno boljši obraz in Tirolsko zaslužno zapuščajo neporaženi.

Slovenija: S. Handanović, Brečko, Šuler, Cesar, Jokić (od 21. Kelhar), Kurtić, Radosavljević (od 85. Mertelj), Vrščić (od 46. Ljubijankić), Šišić (od 46. Birs), Kirm (od 66. Iličić), Matauš (od 79. Velikonja).

Nekaj izidov prijateljskih tekem: Rusija - Urugvaj 1:1, Hrvaška - Estonija 3:1, Belgija - Črna gora 2:2, Švica - Nemčija 5:3, Španija - Srbija 2:0, Norveška - Anglija 0:1.

Današnja vožnja na čas v Milanu: 30 km, Rodriguez bo kot zadnji startal ob 16.40

Vrstni red 20. etape: 1. De Gendt (Bel/Vacansoleil) 6:54:41; 2. Cunego (Ita/Lampre) + 0:56; 3. Nieve (Špa/Euskaltel-Euskadi) 2:50; 4. Rodriguez (Špa/Katjuša) 3:22; 5. Scarponi (Ita/Lampre) 3:34; 6. Hesjedal (Kan/Garmin) 3:36; 7. Gadret (Fra/AG2R La Mondiale) 4:29; 8. Uran (Kol/Sky) 4:53; 9. Henao (Kol/Sky) 4:55; 10. Basso (Ita/Liquigas) isti čas ..; 150. Gazvodo (Slo/AG2r/La Mondiale) 46:45.

Skupno: 1. Rodriguez (Špa) 91.04:16; 2. Hesjedal (Kan) 0:31; 3. Scarponi (Ita) 1:51; 4. De Gendt (Bel) 2:18; 5. Basso (Ita) 3:18; 6. Cunego (Ita) 3:43; 7. Uran (Kol) 4:52; 8. Pozzovivo (Ita) 5:47; 9. Nieve (Špa) 5:56; 10. Gadret (Fra) 6:43; 11. Hena (Kol) 7:20; 12. Cataldo (ita) 12:14; 13. Tschopp (Švi) 12:34; 14. Brambilla (Ita) 13:28; 15. Kreuziger (Ita) 18:09; 134. Gazvoda (Slo/AG2r/La Mondiale) 4:20:13.

Uvrščenih 157 od 198 kolesarjev, kolikor jih je startalo na Danskem.

PLAVANJE - Na EP na razdalji 50 m prsno

Zlati Dugonjić

Šele tretji slovenski evropski prvak po B. Petriču in S. Isakovičevi - Pellegrinijeva zmagala na 200 m prosto

DEBRECEN - Na evropskem plavalnem prvenstvu v 50-metrskih bazenih na Madžarskem je na 200 metrov prosto petič zapored slavila Federica Pellegrini. Potem ko je pripeljala žensko štafeto do zlata, si je prisvojila še individualno zlato v svoji panogi, v kateri je od leta 2008 še nepremagana. S časom sicer ni bila zadovoljna, saj ni dala vse od sebe, ker je bila utrujena. Njene misli pa so že v Londonu, kjer bo poskusila odnesti domov še kako zlato kolajno.

Pellegrinijev naslov evropske prvakinja so si bolj ali manj vsi pričakovali, pravo presenečenje pa je slovenski plavalec Damir Dugonjić, ki je na 50 metrov prsno osvojil zlato kolajno. Italijana Fabia Scozzolija, ki je bil drugi, je ugnal za tri stotinke sekunde. 24-letni Dugonjić je tretji slovenski evropski prvak po Borutu Petriču in Sari Isakovič. Na ponedeljkovi tekmi 100 metrov prsno je v polfinalu dosegel najboljši čas, tako da bi si upravičeno lahko nadejal kolajne. Odličje mu je preprečila smola, saj so se mu tik pred startom strgale kopalke. Včeraj pa se je vendar okitil z najzlahtnejšo kolajno. Na 50 metrov prsno je za tri stotinke sekunde zaostal za bronom Koprčan Matjaž Markič, ki se je moral zadovoljiti s 5. mestom. V istem bazenu je kolajno zgrešil za tri stotinke že drugič v karieri. Peter Mankoč je bil šesti na 100 metrov delfin, Sara Isaković pa peta na 200 m prosto.

V italijanskem taboru so na včerajšnjih tekmah, poleg Pellegrinijeve in Scozzolija, stopili na stopničke še trije. Moška štafeta 4x200 prosto je bila druga, Arianna Barbieri je bila druga na 50 metrov hrbtno in Matteo Rivolta na 100 metrov delfin.

KOŠARKA - Četrtnfinale končnice A1-lige: Cantu - Pesaro 69:78 Polfinalna para: Siena - Sassari (prva tekma jutri), Milano - Pesaro (prva tekma v torek).

VATERPOLO - Moška A2-liga: Pallanuoto TS - Qunto 9:5. tržačani so krog pred koncem spet v igri za play-off.

Damir Dugonjić po zmagi v Debrecenu

ANSA

NOGOMET - Usodna dneva za Triestino

Obstanek, izpad, ali celo propad?

S športnega vidika bo danes ob 15. uri padel zastor nad še eno zelo neuspešno sezono Triestine. Ne glede na današnji rezultat namreč pri tržaškemu klubu ne morejo biti zadovoljni nad sezono, ki je bila v znamenju številnih težav. Tako na igrišču, kot (zlasti) na društveni ravni.

Na Roccu bodo Allegretti in soigralci vsekakor poskušali reševati čast po res hudem spodrsrlaju, ki so ga doživeli na prvi tekmi play-outa v Latini, ko je ekipa iz Lacija slavila z 2:0 z goloma v zadnjih minutah tekme. Prav zaradi tega izida je zdaj Triestina prisiljena zmagati z vsaj dvema goloma prednosti, drugače se bo obstanek v 1. diviziji veselila ekipa, ki jo vodi trener Sanderra. Trener Triestine Galderisi ima tudi tokrat kar nekaj težav s postavo, kar jni nič novega, saj so Triestino v tej sezoni pestile res številne poškodbe in ravno tako številne izključitve in posledično diskvalifikacije. Tokrat so zaradi poškodb odsotni Lima, De Vena, D'Ambrosio, Cristiano Rossi in Villanovich, medtem ko sta še kaznovana Thomassen in Princivalli. V primerjavi s tekmo v Latini se vračata Godeas in Gissi, ki sta bila kaznovana le za en krog. Triestina bo morala takoj pritisniti na plin in v uvodnih minutah doseči gol, ki bi lahko prestrašil nasprotnika. Problem pa bo zdržati vseh 90 minut, saj sta lahko po-

letna vročina in slaba kondicija usodna mešanica za ekipo, ki mora igrati na vse ali nič.

Posebno pozorno bo tekmo spremljal tudi odvetnik Giovanni Turazza, stečajni upravitelj Triestine. Jutri ob 12. uri namreč zapade rok za odkup kluba in preprečitev dokončnega finančnega zloma. Turrani ne hotel povedati, ali ima kupca: «V ponedeljek (jutri, op.p.) bo vse jasno, gotovo pa bi obstanek v 1. diviziji pomagal, saj tretjeligaš velja več kot četrtoligaš. Sicer bo julija padla odločitev nogometne zveze o morebitni združitvi 1. in 2. divizije v eno samo ligo, seveda pa klub ne more počakati do julija,» je povedal Turazza, ki je pred tekmo obiskal kolektiv in zaznal med igralci pozitivno ozračje. (I.F.)

ZDRAVA - Zdravniški pregled je dokončno potrdil, da lahko Giorgio Chielini in Riccardo Montolivo igrata za italijansko reprezentanco na nogometnem EP na Poljskem in v Ukrajini. Končnem seznam »azzurrov« bo selektor Prandelli objavil v torek.

B-LIGA - Po zadnjem krogu rednega dela so se v play-off za tretje mesto, ki vodi v A-ligo uvrstili Sassuolo, Verona, Varese in Sampdoria. Izpadli so Albinoleffe, Gubbio in Nocerina, Empoli in Vicenza igrata play-out.

FORMULA ENA Schumacher najboljši, Webber prvi

MONTE CARLO - Michael Schumacher je z najboljšim časom na kvalifikacijah pred današnjo dirko v Monte Carlu dosegel najboljši rezultat od svojega povratka v formulo, a zaradi kazni (prislužil si jo je zaradi trčenja z Brunom Sennom na prejšnji dirki za VN Španije) bo nekdanji svetovni prvak začel s pet mest slabšega izhodišča, »pole position« pa je pripadel Avstralcu Marku Webbru (Red Bull). Poleg njega bo iz prve vrste začel še drugi Mercedesov nemški dirkač Nico Rosberg. V drugi vrsti bosta tako Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes) in Francoz Romain Grosjean (Lotus), sledita pa Schumacher in Španec Fernando Alonso (Ferrari). Prvič se je na kvalifikacijah v Q3 uvrstil tudi Felipe Massa, ki bo dirko začel iz 4. vrste. Williamsov venezuelski dirkač Pastor Maldonado je zaradi oviranja Pereza dobil kazen desetih mest nazadovanja, dirko pa bo začel šele z 19. mesta. Svetovni prvak Neme Sebastian Vettel (Red Bull) je dosegel šele 9. čas.

KONČNO - Francesca Schiavone, zmagovalka odprtega prvenstva Francije iz leta 2010, je prekinila daljše obdobje krize. V finalu turnirja WTA v Strassbourgu (220.000 dolarjev) je v finalu premagala Francozinjo Alize Cornet s 6:4 in 6:4.

POLOM - Primož Kozmus je v svojem prvem nastopu v olimpijski sezoni na mitingu v Slovenski Bistrici v metu klada dosegel skromni izid 73,60 metra.

ROKOMET - V finalu lige prvakov v Kölnu se bosta danes pomerila španski Atletico Madrid in nemški Kiel. Polfinalna izida: Kiel - Berlin 25:24 (15:12), Madrid - Koebenhavn 25:23 (12:15).

KOŠARKA - Prva tekma finala končnice deželne C-lige

Ardita premagala Breg sredi Doline

Breg - Ardita 67:76 (13:17, 33:29, 49:51)

Breg: Schillani 2 (-, 1:2, 1:3), Grimaldi 4 (-, 3:4, 0:1), Visciano 6 (2:2, 2:5, -), K. Ferfaglia 6 (-, 0:4, 2:2), Robba 8 (2:2, 3:6, 0:1), Giacomini 18 (4:5, 1:3, 4:8), Sammec 9 (1:2, 4:5, -), Bazzarini n.v., Nadlišek n.v., S. Ferfaglia 4 (4:6, 0:2, -), Klarica 8 (2:3, 3:6, 0:3), trener Krašovec. SON: 27; PON: K. Ferfaglia (40).

Breg je sinoči v prepolni dolinski telovadnici, v sijajnem vzdušju, ki so ga ustvarili navijači obeh ekip, izgubil prvo finalno tekmo končnice za napredovanje v državno C ligo proti goriški Arditi. Drugo srečanje bo v Gorici v sredo ob 20.30, za Brežane pa bo seveda imperativ zmaga, če želijo izsiliti tretje srečanje, ki bo spet v soboto v Dolini.

Sinočnja tekma je bila "vredna" pravega finala. Nasprotni sta si stali močni ekipi. Po mnenju večine trenerjev in košarkarskih izvedencev, ki so si v velikem številu prišli ogledat sinočnje srečanje, sta si povsem zaslužili finale. Gostje so začeli uspešno in po 6 minutah igre vodili za 5 (12:7), v 7. minuti pa kar za 9 točk (16:7). Za nameček si je minuto pozneje Bregov center Štefan Samec prislužil že tretjo osebno napako. Gostje so povedli za 10 točk (17:7), Brežani pa niso popustili. S čvrsto obrambo in z nekaj uspešnimi meti so v zadnji minuti zmanjšali zaostanek na 4 točke. Z dobro igro so Krašovčevi varovanci nadaljevali tudi v drugi četrtini, stanje v 3. minuti izenačili na 19:19 in oddlejšali vodstvo (največ z 8 točkami) do polčasa. Kazalo je, da je Breg le našel pravo orodje, s katerim bi lahko presentil nasprotnika. Klarica je dobro branil nad Petrovičem, Robba pa nad Lupinom. Tudi v napadu je Bregovim košarkarjem šlo precej od rok.

Po odmoru je Breg obdržal solidno vodstvo do 5. minute (42:34). Samec si je medtem prislužil 4. osebno napako, tako da ga je moral trener zamenjati. Vodstvo je kopnelo in gostje so se v 7. minuti približali na eno samo točko (43:44) in nato sklenili tretjo četrtino v vodstvu z dvema točkama.

V zadnji četrtini je Breg v glavnem po zaslugi razplošnega Giacomija v napadu ohranil vodstvo treh točk (56:53). Gostitelji so nato nerodno izgubili nekaj žog, metali nekajkrat iz neizdelanih položajev, bili so tudi nepazljivi pri zapiranju prostora pod las-

Giacomini (desno) je bil z 18 točkami najboljši sinočnji strelec Brega

KROMA

tnim košem. Gostje so spet povedli v 5. minuti (57:56) in nato stalno večali svojo prednost ter na koncu tudi zasluženo zmagali.

Razočaranje po tekmi med igralci, vodstvom in gledalci je bilo dokajšnje. Veselje gostov pa nepopisno.

»Bili smo preveč prepričani, da bomo zmagali.

»Bavisela se izplača«

TRST - Organizatorji letošnje Bavisela so podali obračun tekaške prireditve. Nov odbor je imel za njeno organizacijo le 120 dni časa in 500 tisoč evrov budžeta. »Iz javnih fondov smo prejeli samo 40% sredstev, vse ostalo smo pridelali sami s sponzorizacijami (120 tisoč evrov) in vpisninami, obračun je poravnan, 80% sredstev pa smo porabili na območju FJK, jih torej vrnili našemu ozemlju,« se je pohvalil predsednik Fabio Carini. K temu je treba dodati še zaslužke hotelirjev, barov in gostiln. Obljubil je še okrepitev Bavisela in razmišljanje o morebitnih novosti. Ni izključeno, da bi polovični maraton organizirali v drugem času kot maraton in rekreacijski tek.

li. Začeli smo slabo, nato smo si opomogli in vse je kazalo, da bomo le uspeli zmagati. Nakar smo spet popustili, naši igralci so spoznali, da imajo nasproti zelo močnega tekmeca. Začeli so biti nervozni in tako smo izgubili,« je po tekmi dejal načelnik Bregove košarkarske sekcije Boris Salvi. In dodal: »Nič pa ni še izgubljenega. V Gorici se da zmagati.« (lako)

KOŠARKA - Na Opčinah (18.00)

Jadran-Venezia: danes odločitev

Kdo se bo med Jadranom Qubik in Venezio uvrstil v finale državne divizije C in se za napredovanje boril s Caorlami, bo jasno danes po tretji polfinalni tekmi (na Opčinah ob 18.00). Recept za zmago je na pogled enostaven: nepropustna obramba in doseči vsaj koš več kot nasprotniki. V Benetkah se je odstotek doseženih košev izboljšal v primerjavi s prvo tekmo, a izključno pri metih za tri točke: za 2 točki so jadranovci v Benetkah metali 38 %, na Opčinah pa 46 %, za 3 točke pa v Benetkah 37 %, na Opčinah pa le 19 %. Venezia pa je bila predvsem na Opčinah prepričljiva (bolj kot Jadran v Benetkah): za 2 točki je metala 44 %, za 3 točke pa 43%, na domačem igrišču v četrtak (ob porazu) pa 42% oziroma 20 %. Seveda je napad le končni produkt obrambe, v kateri se je – z izjemo conske obrambe Venezie v nedeljo – izkazal na obeh tekmah Jadran. V prvi je dopustil Venezii 61 točk, v Benetkah pa le 48 – najmanj v letošnji sezoni! Pred drugo polfinalno tekmo je tudi trener Walter Vatovec omenil »perfektno igro«, ki bi Jadranu Qubik le omogočila zmago in torej tretjo tekmo na Opčinah. Zmaga je naposled le prišla, čeprav igra ni bila perfektna. Zmanjkalo je predvsem običajen (točkovni) doprinos Boruta Bana, tako da je Jadran lahko danes še konkretnjeji, seveda ob enakem doprinosu ostalih. Trener Venezie Andrea Ferraboschi je pred odločilno tretjo tekmo previden, po četrtkovem porazu pa je Jadranu tudi javno čestital: »Zmago so si povsem zaslužili, igrali so prepričano in s pravim ritmom, prav tako kot znajo in kot so igrali vse doslej. Nič ni bilo naključno, saj so nenazadnje bili med prvenstvom stalno na vrhu lestvice. Ob preciznem napadu so odlično branili, kar nam je onemogočilo, da bi igrali tako, kot želimo.«

Kaj pa pričakujete pred tretjo tekmo?

»Za našo ekipo, ki jo sestavljajo starejši igralci, bo tretja tekma junaško dejanje. Res pa je, da smo mi v Trstu zmagali dvakrat zapored, drugim ekipam pa to ni uspelo. S porazom pa smo si seveda otežili pot do finala.«

Za Venezio je bil to prvi poraz po 13 zaporednih zmagah. Pa še na domačem igrišču ste ga doživeli.

»Že res, pa vendar se je zdelo, da smo v Trstu. Jadranovi navijači so bili zelo glasni, prav gotovo so dali ekipi še tisti dodatni elan, da ni popustila in verjela do konca, pa še verjame. Nasprotno pa mi domačega igrišča s tega vidika ne znamo izkoristiti.«

Kako bo na igralce vplival prvi poraz po tolikih zmagah?

»Mislim, da posledic ne bo. Spet se bomo zbrali in skušali odigrati tekmo bolj prepričano kot tokrat. «

V petek zvečer je Jadran opravil še zadnji lažji trening pred tekmo z meti in ogledom posnetkov četrtkove tekme. (V.S.)

Spremljaj danes tekmo v živo po našem splet www.primorski.eu

ZŠSDI - Srečanje s šolniki v Nabrežini

Šola-klubi: več sodelovanja

Četrtkov posvet, ki ga je organiziralo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZŠSDI) v dvorani Iga Grudna v Nabrežini, se je zaključilo s kar nekaj iztočnicami, katere bi bilo vredno v prihodnje tudi udejaniti. Na srečanju s profesorji športne vzgoje, športnimi pedagogi, učitelji in referenti za športno vzgojo na osnovnih šolah so predstavniki ZŠSDI preverili možne oblike sodelovanja med šolskimi zavodi in našimi športnimi društvi. »Nekatera društva že dobro sodelujejo z osnovnimi šolami,« je potrdila profesorica Sonja Milič, ki je tudi odbornica in trenerka pri namiznoteniškem odseku ŠK Kras. To velja le za določena območja, kajti večina naših šol (še) ne sodeluje z lokalnimi športnimi društvi. Profesor in trener Franko Drasič je poudaril, da je za naše športno gibanje potrebno, da se na osnovnimi šolami in društvih temeljitega pomena. »Društva bi morala v sodelovanju s šolami organizirati ure telovadbe in tako privabiti otroke v svoje okolje. Naši klubi pa skrbijo zgolj za agonizem in članske ekipe. Brez naraščaja pa so vsi klubi obojejni na propad,« je zatrdil Drasič.

Tajnik ZŠSDI Igor Tomasetig je gostom postavil tri osrednja vprašanja. Zanimalo ga je, ali je po mnenju profesorjev in učiteljev športna vzgoja enakovreden predmet, ali bi bilo mogoče izboljšati sodelovanje med šolo, družino in zunajšolskimi dejavnostmi in koliko slovenskih otrok se športno udeležuje v italijanskih društvih? Profesorica Erika Škerl, ki poučuje na nižjih srednjih šolah, je bila zelo jasna: »Otroci izbirajo športne zunajšolske dejavnosti predvsem glede na bližino športnega društva ozi-

roma iščejo ponudbo pri najbližjem športnem klubu. To se pravi, da bo nekdo iz Svetega Jakoba prej šel igrati nogomet k Ponziani kot h Krasu. Podobno se ve zadnjih letih dogaja tudi na Krasu. Starši izbirajo v glavnem kvaliteto ponudbe,« je povedala Škerlova. Njena želja je, da bi se naša športna krovnna organizacija bolj tesno povezala s šolami. Pohvalila je tudi nedavni atletski troboj na pobudo SZ Bor. »Takih športnih srečanj bi moralo biti več,« je dodala. Profesor in košarkarski trener Andrej Vremec že vrsto let poudarja, da bi morala naša društva ponujati čim bolj kvalitetno vadbo: »Samo tako bomo postali konkurenčni in bolj zanimivi za vse otroke.«

»Otroci so posebno na osnovnih šolah športno zelo dejavni. Naši šolli Josip Jurčič v Devinu se kar 90 odstotkov učencev ukvarja vsaj z enim športom,« je s statističnimi podatki postregel učitelj in nogometni trener Mario Adamič, ki je tudi odgovoren za mladinski sektor na tržaški nogometni zvezi. Adamič je bil zelo kritičen do slovenskih nogometnih društev, ki sploh ne skrbijo za kadrovanje: »Primanjkujejo nam domači slovenski trenerji. Po drugi strani pa je večina naših brezposelna. Naša društva se raje odločajo za italijanske trenerje oziroma za trenerje iz Slovenije. Domače očitno podcenjujejo oziroma jim ne zaupajo.«

Številnih vprašanj se je dotaknil tudi profesor na liceju Franceta Prešerna in nogometni trener Miloš Tul, ki ga skrbi podatek, da so se energijske sposobnosti otrok bistveno poslabšale. »Našim otrokom primanjkuje količina dela. Statistični podatki

Desno: del udeležencev srečanja v Nabrežini, spodaj: Andrej Vremec in Igor Tomasetig

KROMA

testiran je slabši kot pred desetimi leti. Nismo več konkurenčni kot smo bili pred leti. Ekipe liceja Prešeren že nekaj sezon ne uspejo premagati tržaških vrstnikov, pa čeprav imamo v naših vrstah nogometaše, košarkarje in odbojkarje. Obremenitve, ki jih ponujamo pri naših društvih, so zelo nizke. Nismo več navajeni na napor. Naš šport meji na rekreacijo,« je bil precej oster Tul, ki je še dodal: »Od ZŠSDI pričakujem večjo pozornost osnovnim šolam. Organizirati bi morali čim več športnih srečanj. Od naših športnih društev pa bi želel, da bi bolj ovrednotila domači trenerski kader.« Pogovor je bil zelo živahen. Nazadnje je Vremec predlagal, da bi morala športna krovnna organizacija uvesti tudi tečaj za odborniški kader. »Večkrat na žalost srečaš odbornika, ki ne ve, katere morajo biti prioritete društva,« je zaključil Vremec. (jng)

ODBOJKA - Dodatne tekme za obstanek v deželni moški C-ligi

Poraz Soče v prvi tekmi

Da izsili tretjo tekmo, bo morala v sredo zmagati v Cordenonsu - Ženska D-liga: Zalet D gladko zmagal v gosteh

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Cordenons 2:3 (25:8, 21:25, 32:34, 25:19, 11:15)

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje: Braini 7, I. Černic 8, J. Černic 5, I. Devetak 11, E. Juren 2, M. Juren 14, Kragelj (L), Valentinčič 21. Trener: Berdon.

Soča je izgubila prvo tekmo za obstanek v C-ligi. V zdesetkani postavi so se proti mlajšim, a kljub temu že izkušenim nasprotnikom (nekateri trenirajo z ekipo B1 lige), borili do zadnje točke. Tekmo so začeli zelo dobro. Prvi niz so gladko zmagali. Povedli so takoj na začetku, vodili so 8:2 in vodstvo obdržali do konca. Kazalo je, da bo tekma v njihovih rokah. V drugem niz so nasprotniki povedli 5:0. Pri 16. točki so jih odbojkarji Soče dohiti in so do konca niza igrali točko za točko. Na koncu so storili nekaj napak, kar so nasprotniki izkoristili in stanje v setih izenačili. Med tretjim setom je za goste zaigral tudi trener, bivši igralec B1 lige, kar je bistveno

Igor Valentinčič (Soča)

KROMA

spremenilo njihovo igro. Naši odbojkarji so se dobro borili, do konca so igrali točko za točko, na voljo so imeli tudi nekaj zaključnih žog. Zaradi napake in na-

sprotnikovega bloka pa so niz naposled izgubili. V četrtem nizu so kljub porazu igrali bolj zagrizeno in set brez večjih težav osvojili. V petem nizu pa so popolnoma popustili, veliko grešili, tako da so nasprotnikom prepustili lahko zmago. Pohvala gre vsekakor Igorju Devetaku, ki je dobro igral skozi celo tekmo in dosegel 11 točk.

Soča je prvo tekmo za obstanek igrala z osmimi igralci, nekateri so še poškodovani, drugi se tekme niso udeležili zaradi službenih obveznosti. Ekipi je žal letos sreča obrnila hrbet skozi celo sezono. Druga tekmo bo v sredo v Cordenonsu. Tam bo zmaga obvezna.

Ostali izid: CUS Trieste - Altura 3:1.

ŽENSKA D-LIGA
Skupina za obstanek
Millenium Farra - Zalet D 0:3 (12:25, 21:25, 18:25)

Zalet D: Rudes 4, Zavaddal 4, Micussi 7, Verša 12, Gantar 9, Starec 5, Klo-

bas 1, Škrj 1, Spanio 8, Spangaro (L), Cernich 0. Trener: Berlot.

Odbojkarice Zaleta so se z gostovanjem vrnila z lahko zmago v žepu. V prvem nizu so zelo dobro servirale in dosegle 7 točk samo s tem elementom, s katerim so tudi sicer spravile nasprotnikov napad v težave. Nasprotnice so z napadi dosegle namreč le 3 točke. Drugi niz je bil izenačen do 6. točke. Nasprotnice so vodile 6:4, nakar so igralke Zaleta nadoknadile zaostanek, povedle in obdržale prednost do konca. Tretji niz so nasprotnice vodile 13:11, do 17. točke je bil niz dokaj izenačen. Naše igralke so storile nekaj več napak kot v prejšnjih dveh nizih, nato pa le povedle in zmagale, čeprav so nasprotnice igrale bolj zagrizeno in dosegle 12 točk v napadu. Varovanje trenerja Berlota so dobro napadale in dobro igrale v bloku. Tekma z Millenium Farra je pomenila tudi krstni nastop v D-ligi za Janiko Škrj, ki je dosegla 25. točko v prvem nizu.

SKIROLL - KO Sprint v organizaciji ŠD Mladina iz Trsta v Samatorco

Več športnikov, manj gledalcev

Prva preizkušnja italijanskega pokala uvod v novo sezono - Nastopilo 19 rolkarjev Mladine - Danes še Grand Prix

80 rolkarjev iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Poljske je včeraj švigalo do 40 km na uro po kraških cestah. V Samatorci so se med drugimi spopadli v sprintu na 180 metrov dolgi progi tudi tekmovalci iz samega svetovnega vrha.

Prva preizkušnja italijanskega pokala KO Sprint v skirollu v organizaciji kriškega društva Mladina je uvedla novo sezono. Nova lokacija, cesta v Samatorci, se je dobro obnesla, čeprav je bilo do včerajšnjega dne še vse neznanka. »*Eno je organizirati tekmo na papirju, drugo je uresničiti, kar smo načrtali,*« je povedal predsednik Mladine Erik Tence, ki je bil s potekom tekme povsem zadovoljen. Letos niso organizirali tekme v okviru Bavisela kot običajno, ker so progo zasedli s stojnicami. Nova lokacija pa ima tako dobre kot slabe plati. Dobro, ker je tekma v drugem terminu in so se je lahko udeležili tudi tisti, ki pozimi tekmujejo v teku na smučeh, proga je lažja, ker je bila ravna in brez ovinkov in je več tekmovalcev, ker so izkoristili dvodnevno tekmovalje, saj bo danes še tradicionalni Mladinin Grand Prix. Slabe, ker se ni odvijala v središču mesta in je bilo zaradi tega gledalcev le za peščico.

Mladinine barve je zastopalo 19 rolkarjev, od članov do najmlajših. Vsi so se dokaj dobro odrezali, saj je bil to krstni nastop za vse v letošnji sezoni. »*Drugi so celo zimo trenirali in tekmovali v teku na smučeh, naši so spočiti, kar je zelo obetavno za sezono, predvsem v sprintu na ravninskih progah,*« je povedal David Bogatec, ki se je letos odločil, da na domači tekmi ne bo tekmoval, in je bil »speaker«. Tekma je bila najpomembnejša za predstavnika Mladine Nikija Hrovatina, saj je bila to prva selekcijska tekma za vpoklic v državno reprezentanco, ki bo nastopila na svetovnem pokalu. Na včerajšnjem sprintu je bil izločen v četrtfinalnem dvoboju, tako da je pristal na 6. mestu. Ne glede na to, je bil Nikijev rezultat tehnično najboljši rezultat Mladine. Tudi sam je bil z njim zadovoljen. Lani najuspešnejši tekmovalac Mladine Nicola Iona, ki včeraj ni tekmoval, ima že potrjeno mesto v reprezentanci. Za vpoklic v reprezentanco bo šteli tudi današnji Grand Prix, na katerem bo tekmovalo 140 rolkarjev, in dvodnevna tekma v Piacenzi 9. in 10. junija.

Med člani je zmagal Emanuele Sbabo (GSA Vicenza), zmagovalec lanskega svetovnega pokala, ki je za las premagal svetovnega prvaka Alesia Berlando (GS Monte Grina) in izločil Nikija v četrtfinalu. Med člani-

Ekipa Mladine z včerajšnjega sprinta

KROMA

camii je slavila Lisa Bolzan (SC Orsago), ki je v dvoboju premagala Nino Broznić (Rijeka-Čavle). Lanska zmagovalka Mateja Bogatec, je bila tokrat na sprintu le kot trenerka.

Vrstni red rolkarjev Mladine:
člani: 6. Niki Hrovatin, 22. Enzo Cosaro; **članice:** 10. Patrizia Turchet; **naraščajniki:** 2. Luka Ghira, 5. Federico Ferluga, 8. Jan Sedmak; **naraščajnice:** 2. Jasna Vitez, 3. Dana Tenze, 5. Maja Chenda, 6. Jana Prašelj; **dečki:** 2. Nik Košuta, 4. Tarek Nelson, 5. Peter Chenda, 8. Luka Sedmak; **deklice:** 2. Sara Tenze, 4. Petra Prašelj, 5. Sabrina Boretta, 6. Nikita Fermo.

Andreja Farneti

Hitra hoja: Fabio Ruzzier prvak Slovenije na 10 km

Tržič na Gorenjskem je bio prizorišče odprtega državnega prvenstva Slovenije v hitri hoji na razdalji 10 km. Po ulicah mesta je 12 tekmovalcev prehodilo 13 krogov (istočasno so se na drugi progi na enaki razdalji preizkušali tudi tekači), na koncu pa je naslov prvaka osvojil lonjerski veteran Fabio Ruzzier, sicer član koprškega AK Koper. Razdaljo je prehodil v 48 minutah 39,1 sekunde, kar je njegov najboljši rezultat na tej razdalji zadnjih dveh let. Na 2. mestu je klubski sotekobalec Vladimir Veršac zaostal na dobri dve minuti (51:07,1), tretji pa je bil Hrvat Želimir Haubrih (Dinam Zrenjanin, 52:03,7). Tekmovanje štelo tudi za pokal Alpe Adria.

Dan kasneje je bilo na vrsti še tekmovalje v hoji v reber. Na 4,5 kilometra dolgi in (preveč) strmi progi je Veršec (30:28) tokrat premagal našega športnika (31:43).

TV KOPER - Jutri ob 22.30

Za konec vam bo zaigral glasbeni ansambel Športel

V studiu športniki-glasbeniki - V eter znova septembra

Jutrišnji Športel, kot običajno ob 22.30 po TV Koper-Capodistria, bo zadnji v letošnji sezoni. Igor Malalan in njegovi sodelavci se bodo nato znova vrnili v eter s prvim septembrskim ponedeljkom. Jutri bo v koprskem studiu gostoval ob tej priliki ustanovljen glasbeni ansambel Športel, ki ga sestavljajo izključno zamejski športniki, vodi pa ga nogometaš Marko Kariš. Zaigrali bodo nekaj narodno-zabavnih viž. Gost bo tudi ravnatelj Glasbene matice Bog-

Domači šport

DANES

Nedelja, 27. maja 2012

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 na Opčinah: Jadran Qubik - Gemini Venezia

ROLKANJE

GRAND PRIX - 9.00 v Križu: organizira ŠD Mladina

KARATE

22. POKAL ZGONIK - 9.00 v Repnu: organizira Shinkai karate club

NAMIZNI TENIS

POKAL ALPE ADRIA - 10.00 v Zgoniku: organizira ŠK Kras

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Trebčah: Primorec - Torreeense (play-off)

TENIS

ŽENSKA D2-LIGA - 15.00 na Padričah: Grado - Gaja B

MOŠKA D3-LIGA - 9.00 pri Briščikih: Campi rossi B - Gaja

JADRANJE

CONSKA REGATA - 10.00 v Barkovljah: organizira TPK Sirena

Obvestila

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 15. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Proseška ulica 109, 17. redni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležite.

JADRALNI KLUB ČUPA pod pokroviteljstvom ZŠSDI organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadrane tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom od letnika 2006 do letnika 2000, ki znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00 ure: prvi od 11. do 22. junija; drugi od 18. do 29. junija, tretji od 2. do 13. julija in četrti od 16. do 27. julija. Število mest je omejeno. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 na našem sedežu v Sesljskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858, e-mail info@yccupa.org, in na spletni strani www.yccupa.org.

AŠD POLET IN ŠPORTNA ŠOLA POLET / KONTovel organizirata pod pokroviteljstvom ZŠSDI košarkarski kamp v Prosvetnem domu na Opčinah. Prva izmena od pon. 18.6. do pet. 22.6.2012 in druga izmena od pon. 25.6. do pet. 29.6.2012. Kamp je namenjen otrokom letnikov 1999 in mlajšim, izkušeni vadiitelji pa nudijo otrokom motoriko, košarkarsko šolo in druge aktivnosti (morje, jahanje...). Cena: 130 eu tedensko (110eu za drugega otroka), 240eu za dva tedna (210eu za drugega otroka). Možnost prevoza iz Nabrežine s kombijem (dodatnih 10eu tedensko) in iz Trsta z openskim tramvajem. Info: Erik Piccini - 340/4685153, e-mail: picerik@hotmail.it

AŠZ GAJA - TENIŠKA SEKCIJA organizira od 11. junija dalje v svojem športnem centru na Padričah kamp z začetnimi in nadaljevalnimi tečaji za otroke do 12. leta. Informacije in prijave na tel. št. 3898003486 (Mara).

AŠD POLET - košarkarska sekcija bi rada obnovila žensko ekipo, zato vabi deklice letnikov 2000, 2001 in 2002, ki bi se rade preizkusile v novi športni panogi, na srečanje, ki bo v petek 1. junija ob 18.30 uri v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah. Za informacije: tel. št. 3357047612 (Mira)

TPK SIRENA in ZŠSDI organizirata začetniške tečaje Optimist, namenjene otrokom od 6 do 12 let starosti in začetniške tečaje za najstnike od 12 do 20 let starosti, od 11. junija do 3. avgusta. Informacije: v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarski drevored, 32, ob ponedeljkih in petkih, 18.00-20.00 ter ob sredah 9.00-11.00, tel. 040-422696, fax 040-4529907, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

AŠD BREG obvešča, da bo v dolinskem športnem centru od 11. do 15. junija košarkarski kamp Basketbregkamp 2012, in sicer od ponedeljka do petka od 8.00 do 18.00. Vabljeni so deklice in dečki od 6. do 16. leta. Informacije od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.30 na tel. št.040 8327146 (Boris) in 333 2208272.

SEŽANA - Sinoči podelili otroško literarno nagrado

Med nagrajenkami Mlade Vilenice tokrat tudi Hrvatica

Nagreenke so Tilka Namestnik iz Maribora, Marta Radić z Reke in Veronika Martinčič iz Ljubljane

SEŽANA - Literarno nagrado Mlada Vilenica so letos prejele Tilka Namestnik iz Maribora za pesem Pozabljeni čevlji, Marta Radić z Reke za pesem Svoboda in Veronika Martinčič iz Ljubljane za pesem Sonet s črko R. Mladim so se na včerajšnji slovesnosti v Sežani pridružili tudi zmagovalci literarnega festivala Cuisle (Utrip) iz Limericka na Irskem.

Avtorji prvo nagrajenih pesmi v vsaki izmed treh kategorij za nagrado prejmejo kristalno pero. Po ena pesem vsakega avtorja pa bo objavljena v zborniku Mlada Vilenica. Letošnje nagrajenke bodo oktobra že četrto leto odpotovale v Limericka na Irsko.

Izbor prispelih del mladih pesnikov je bil letos v rokah selektorja Darka Komaca. Na letošnjem razpisu je sodelovalo 328 otrok in mladih, ki so skupno prispevali 437 pesmi. Mladi so bili razdeljeni na tri starostne skupine - v prvi so bili otroci med sedmim in desetim letom starosti, v drugi mladi med enajstim in štirinajstim letom, v tretji pa mladi med 15. in 17. letom starosti. Tokrat so se na razpis odzvali mladi iz osnovnih in prvič tudi iz prvega in drugega letnika srednjih šol iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Italije (vsi učenci in mentorji so iz šol s slovenskim učnim jezikom), Slovaške, Slovenije in Srbije. Iz Slovenije je sodelovalo 265 učencev, iz tujine pa 63.

Organizator mednarodne otroške literarne nagrade Mlada Vilenica je Kulturno društvo Vilenica Sežana, ki je 12. zaporedno prireditev pripravilo ob pomoči Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti - Območne izpostave Sežana. (STA)

Nagreenke na sinočnji slovesnosti v Sežani

KROMA

POGOVOR - Jadranka Cergol, klasična filologinja in dobitnica nagrade Glasnik znanosti

Humanistika počloveči družbo

Slovenija še ni v polnosti dojela pomena študija klasične filologije - Univerza na Primorskem odpira svoje prostore Slovincem v Italiji

KOPER - Slovenija bi morala bolj ovrednotiti študij in poučevanje antične kulture, zelo pomembno pa je, da Univerza na Primorskem odpira svoje prostore Slovincem v Italiji. Tako v krajšem pogovoru meni Jadranka Cergol, klasična filologinja, ki je v petek v kopru prejela nagrado Glasnik znanosti 2012.

Kaj Vam pomeni ta nagrada?

Razumem jo najprej kot priznanje za delo, ki smo ga skupaj opravili vsi sodelavci na Inštitutu za jezikoslovne študije Znanstveno-raziskovalnega središča, tudi na Oddelku za italijanistiko in za uporabno jezikoslovje Fakultete za humanistične študije ter seveda tudi v okviru založbe Annales. To so tri okolja, v katerih jaz delujem: vsa tri so zelo prijetna, s sodelavkami se zelo lepo razumem in tako skupaj ustvarjamo svoje delo.

Nagrado razumem seveda tudi kot veliko spodbudo za naprej, za nadaljnje in skupno delo ter kot priznanje, da sem v bistvu na pravi poti.

Kakšno je »zdravje« klasične filo-

Jadranka Cergol

FPA PRIMOŽIČ

logije v slovenskem prostoru danes?

To je moje osebno mnenje. Bojim se, da Slovenija še ni v polnosti dojela pomena študija klasične filologije in dejstva, da je antika ena od bistvenih korenin celotne evropske civilizacije. Če bo Slovenija hotela polnopravno vstopiti v Evropo, tudi v ev-

ropski kulturni prostor, bo morala po mojem mnenju malo bolj ovrednotiti študij in poučevanje antične kulture. Zelo konkretno: na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je sicer oddelek za klasično filologijo, na Univerzi na Primorskem seveda ni samostojnega oddelka, ker itak ne bi bilo dovolj zanimanja, se pa latinščina poučuje kot obvezen predmet na italijanistiki. Priznati moram, da sem do zdaj naletela na precejšnje odobravanje sodelavcev, ki so pač priznali, da je potrebno tudi to znanje in vedenje o antiki. Je pa po mojem še vedno premalo poučevanja predvsem latinščine, a tudi grščine, na gimnazijah.

Kje pa so vzroki?

Gotovo je tu delno petdeset let režima, ki seveda ni spodbujal tega poučevanja, pravzaprav ga je zelo ukinjal. Pred drugo svetovno vojno je bila klasična filologija v Sloveniji zelo priljubljena veda. Drugi razlog pa je svetovni trend, ki stremlje po finančnih trgih in ekonomiji in je seveda celotna humanistika malo na udaru. Vendar upam, da se bo družba zavedala tudi pomena poučevanja ne

samo antike, ampak na splošno humanistike, ker je le-ta tista, ki počloveči družbo.

Solali ste se v Trstu, poučevali na slovenskih šolah v Trstu in Gorici, potem ste šli v Celovec, doktorirali na Univerzi v Ljubljani, zdaj pa ste lektorica na Univerzi na Primorskem. Kakšna so vsa ta okolja?

Mislím, da me je dejstvo, da sem delovala v vseh teh zelo različnih okoljih, zelo obogatilo. Trst in Gorica sta itak zelo blizu, v Celovcu pa sem spoznala drug sistem: v Avstriji je klasična filologija oz. latinščina bolj priznana kot v Sloveniji. Okolje, v katerem se nahajam zdaj, pa je zelo prijetno: Univerza na Primorskem dejansko odpira svoje prostore in posebej me veseli, da jih odpira tudi nam, Slovincem, ki živimo v Italiji, se zaveda pomena našega obstoja in tudi dejansko je kar nekaj študentov, ki študira na naših fakultetah, kakor nas je tudi precej zaposlenih. Tako raziskovalcem kot učiteljem tudi nudi možnost uveljavitve, ki je na italijanskih univerzah ne bi imeli.

Ivan Žerjal

BENEČIJA - V četrtek so se njegovi člani zbrali na rednem občnem zboru

Kulturno društvo Ivan Trinko je steber slovenske kulturne prisotnosti v Čedadu, njegov delokrog pa je širši

ČEDAD - Kulturno društvo Ivan Trinko, ki ga že deset let vodi Michele Obit, je vse bolj vidno v Čedadu, kjer se uveljavlja s svojim delovanjem in v zadnjih letih razvija plodno sodelovanje z Občino Čedad. Le-ta pa ga upošteva kot glavnega sogovornika v zvezi s slovensko kulturo in slovensko prisotnostjo v mestu. Tako se je na primer društvena knjižnica vključila v mrežo čedajskih knjižnic in postala lažje dostopna vsem, pridobila pa je tudi nekaj sredstev za nakup knjig in opreme. Pomembnejša je seveda kulturna vloga, ki jo odigra v dialogu z občinsko upravo, saj je le-ta s svojimi predstavniki in pokroviteljstvom prisotna na vseh javnih prireditvah društva.

Ob teh ugotovitvah je predsednik Obit na četrtkovem občnem zboru podal tudi poročilo o opravljenem delu ter o programu za leto 2012, ki je bil delno že izpeljan.

Vidno mesto ima v njem razstavna dejavnost v prestižni cerkvi S. Maria dei Battuti, ki je postala stalnica v mestnem

Predstavitve Trinkovega koledarja in Mlade lipe na gradu Kromberk pri Novi Gorici

kulturnem življenju. Lani je bil precej odmeven projekt Boris Pahor – Lojze Spacal, Krajine dvajsetega stoletja, ki ga

je društvo organiziralo s številnimi partnerji, od občin Milje, Koper in Čedad do SKGZ, ZSKD in Instituta za slovensko

kulturo. Tudi letos novembra bo Čedad gostil pomembno slikarstvo razstavo in uveljavljal slovensko kulturo, a je prezigodaj pisati o njem, saj je projekt šele v povojih.

Kulturno društvo Ivan Trinko je med pobudniki in protagonisti prisrčne trojezične kulturne prireditve Kapljice zgodovine in kulture, ki se v Čedadu ponavlja sredi poletja in ob drugih kulturnih izrazih vrednoti tudi slovenskega.

Drugo pomembno področje dela je izdajateljska dejavnost in z njo povezane številne predstavitve še zlasti na severnem delu obmejnega območja na eni in drugi strani meje. Sem sodi Trinkov koledar (prihodnji bo že 55.) s prilogi Lipa, objava literarnih del domačih avtorjev (lansko leto je izšla pesniška zbirka Andreine Trusgnach) in vrednotenje krajevnega jezikovnega bogastva in ljudske kulture (zbornik Lipa) ter priložnostne publikacije v sodelovanju z manjšimi literarni.

Le na literarnem področju kulturno društvo sodeluje tudi s Postajo To-

STV RAI

Drevi ob 20.50 mesečnik Lynx magazin

Danes takoj po slovenskem TV dnevniku RAI ob 20.50 vabi Slovenski program k ogledu mesečnika Lynx magazin, ki nastaja v sodelovanju med dvema televizijskima hišama, RAI in TV Slovenija, in specifično štirimi programskimi enotami: slovenskim in italijanskim TV programom RAI ter slovenskim in italijanskim programom TV Koper-Capodistria. Tokrat so gledalci vabljeni, da si ogledajo štiri prispevke, ki postavljajo ogledalo sočasni situaciji našega čezmejnega prostora.

Loris Braico iz koprškega uredništva je obiskal uredništvo Primorskega dnevnika in njegovega odgovornega urednika Duška Udoviča. Povod za obisk je zanimanje za obmejne manjšinske medije in za finančne težave, s katerimi se trenutno precej akutno spopadajo. Govor bo tudi o zgodovinski vlogi dnevnika Slovincem v Italiji, o razvoju dnevnika pa tudi o perspektivah takega tiskanega medija, ki se obrača na zelo raznolike končne uporabnike.

Drugi prispevek ostaja v Trstu, kjer je do 17. junija v prestižnem okolju dvorane Salone degli Incanti na ogled razstava Razprta obzorja: umetnost dvajsetega stoletja med Slovenijo in Italijo. Predstavlja na so dela slikarjev, ki so se v minulem stoletju uveljavili v slovenskem in italijanskem umetniškem prostoru, v Trstu in Gorici, na meji med dvema kulturnima svetovima. Razstava zajema izbor okrog sto petdeset likovnih del, med katerimi so slike mešane tehnike, risbe in grafike. Razstava odstra obzorja in publiko sooča z vpogledom v slikarsko produkcijo, ki je večinoma manj znana širši javnosti in ki je nastala na območju, na katerem so se v prejšnjem stoletju zgodile velike spremembe. Razstavo je obiskala Živa Pahor.

Nekoliko manj prijetno temo odpira Piero Pieri, ki je obiskal dolino Glinščice po tem, ko so v njej »čistili« člani civilne zaščite. Slika pove več od besed ... Pieri pa je odkrival predvsem, kaj pomeni domačinom in splošno obiskovalcem ta naravni rezervat, zakaj jih tako veže nase in kako to, da se - zgodovinsko in pregovorno - Tržačani tako poistovetijo s to dolino in z dogajanjem okrog nje.

Tomos, Tovarna motornih koles v Kopru, je v časih železne zavese gradila pomembne čezmejne vezi. S tedaj jugoslovanskimi športnimi motorji so namreč uspehe dosegali tudi italijanski motociklisti. Gilberto Parloti je s Tomosovim dirkalnim motorjem D6S italijansko državno prvenstvo osvojil kar dvakrat, leta 1969 in 1970. Za Tomos je uspeha na dirkah žel tudi Tržačan Luigi Rinaldo, ki se s prijatelji vedno rad spominja zlatih časov Tomosovih zmag. Nekdanje tekmovalce in ljubitelje motociklizma bomo obiskali v delavnici Maria Rapotca v Borštu pri Trstu. Prispevek je pripravila Špela Lenardič.

Ponovitev oddaje bo kot običajno na sporedu v četrtek, 31. maja, ob isti uri.

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103
20.20 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda: »Anonimi klici«
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Lynx Magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Šport: Easy Driver **10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti **10.30** Rubrika: A Sua immagine **12.00** Sv. maša, sledi Regina Coeli **12.20** Aktualno: Linea verde **13.10** Šport: Pole Position **13.30** Dnevnik **14.00** Avtomobilizem: VN Monaka - Formula 1, gara, prenos **16.30** Dnevnik **16.35** Variete: Domenica in - L'Arena **17.45** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Igra: Affari tuoi **21.30** Nan.: L'Olimpiade nascosta **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.45** Nočni dnevnik **1.10** Aktualno: Cinematografo Speciale Cannes

7.00 Risanke **9.25** Igra: Battle Dance 55 **10.00** Evangeličansko Bogoslužje **11.00** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45** Nan.: Il commissario Herzog **15.50** Film: Omicidi nell'alta società - Morte nel bosco (krim., Avst./Nem., '08, r. P. Samann) **17.20** Nan.: Due uomini e mezzo **18.05** Film: Le visioni di Ellie (triler, Kan./ZDA, '08, r. D. Terry) **19.35** Nan.: Il Clown **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS - Los Angeles **21.50** Nan.: Ringer **23.25** Šport: La Domenica Sportiva Estate **0.30** Dnevnik **0.50** Aktualno: Protestantesimo

6.55 Nan.: Wind at My Back **7.40** Film: Questi fantasmi (kom., It., '67, r. R. Castellani) **9.20** Rubrika: Si gira **9.50** Šport: Numero 1 **9.55** Avtomobilizem: VN 2 - Montecarlo, sledi Numero 1 GP **11.30** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in Tg3 Persone **12.25** 0.10 TeleCamere **12.55** Aktualno: Lezioni dalla crisi **13.25** Rubrika: Il Capitale di Philippe Daverio **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2h (v. L. Annunziata)

15.05 Kolesarstvo: 95° Giro d'Italia, 21. etapa 17.00 Šport: Processo alla tappa **18.05** Nan.: I misteri di Murdoch **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.20** Rubrika: Pronto Elisir **21.00** Reportaža: Off the Report **22.45** Dnevnik in deželni dnevnik **23.00** Aktualno: Cosmo (v. A. La Rosa) **0.00** Dnevnik **1.00** Rubrika: Giro notte

6.40 Dnevnik **7.30** Aktualno: Superpartes **8.50** Rubrika: Slow Tour **9.25** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Mela-verde **14.00** Aktualno: Donnavventura **14.50** Film: La finestra sul cortile (triler, ZDA, '54, r. A. Hitchcock) **16.45** Nan.: Colombo **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Out of time (triler, ZDA, '03, r. C. Franklin, i. D. Washington, S. Lathan) **1.30** Nočni dnevnik

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.00** Rubrika: Ciak junior **10.45** Film: Ragazze vincenti (kom., ZDA, '92, r. P. Marshall, i. Madonna, T. Hanks) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: L'onore e il rispetto 2 **16.00** Film: Qualcuno come te (kom., ZDA, '01, r. T. Goldwyn, i. A. Judd, G. Kinnear) **18.00** Nan.: I delitti del cuoco **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Nan.: Caterina e le sue figlie 3

23.30 Film: Angel Eyes - Occhi d'angelo (triler, ZDA, '01, r. L. Mandoki, i. J. Lopez, J. Caviezel) 1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** Risanke **10.00** Film: Una gorilla per amica (pust., ZDA, '95, r. J. Gray) **11.50** Šport: Grand Prix (v. A. DeAdamich) **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Film: Virus letale (dram., ZDA, '95, r. W. Petersen) **15.25** Film: Catastrofe a catena (akc., ZDA, '04, r. D. Lowry) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Rubrika: Bau Boys **19.35** Film: Jackie Chan First Strike (akc., Hong Kong, '96, r. S. Tong, i. J. Chan, B. Tung) **21.30** Dok.: Archimede - La scienza secondo Italia 1 **0.30** Reportaža: Confessione Reporter **1.50** Variete: Poker1mania

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Rubrika: Ti ci porto io **11.25** Film: Accadde al penitenziario (kom., It., '55, r. G. Bianchi, i. A. Fabrizi, A. Sordi) **13.30** Dnevnik **14.10** Film: La donna di paglia (dram., V.B., r. B. Dearden, i. S. Connery, G. Lollobrigida) **16.00** Nan.: The District **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Show: Quello che (non) ho

23.35 Film: Across the Universe (glasb., ZDA, '07, r. J. Taymor, i. J. Sturgess, E.R. Wood) 1.05 Dnevnik in športne vesti

7.00 Aktualno: Salus Tv **7.15** Aktualno: Musa Tv **8.00** 12.40 Dok.: Borgo Italia **8.30** Variete: Mukko Pallino **8.50** Variete: Idea in tavola... **11.15** 19.30 Rotocalco AdnKronos **12.15** 0.55 Šport: Super Sea **13.10** Variete: Camper Magazine **13.30** Variete: A tambur battente **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.25** Videomotori **16.40** SMS - Solo Musica e Spettacolo **17.30** Risanke **20.05** Šport: Hard Trek **20.30** Aktualno: Dai nostri archivi 2012 **21.00** Deželni dnevnik **21.15** Šport: Pallanuoto Trieste - Pallanuoto SC Quinto **22.25** Dok.: Luoghi magici **23.00** 1.30 Deželni dnevnik **23.15** Kratometraža: Marematraggio - Appuntamenti corti

6.30 Maribor 2012 - Evropska prestolnica kulture (pon.) **7.00** Risanke, risane nani-zanke za otroke **10.50** Na obisku **11.15** Ozare (pon.) **11.20** Obzorja duha: Binkošti **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdravje! (pon.) **15.00** Film: Nediskretna (ZDA) **16.35** Prvi in drugi **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** 0.25 Ugani, kdo pride na večerjo? **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Nad.: Prva damska detektivska agencija **21.00** Dok. odd.: Finžgar **21.55** Dok. serija: Pogled na... **22.25** Izob.-svet. odd.: Eko utrinki **22.30** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.00** Ars 360 **23.10** Nad.: Sinovi anarhije **23.55** Slovenski magazin (pon.) **1.40** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti (pon.) **2.30** Dnevnik Slovencev v Italiji **3.00** Infokanal

8.00 Skozi čas (pon.) **8.10** Globus (pon.) **8.35** Minute za... (pon.) **9.05** Koncert Folklorne skupine Tine Rožanc: Čudežne goslice **10.00** Žogarija **10.30** Veslanje: SP, prenos **11.30** Alpe-Donava-Jadran **12.30** Rad igram nogomet **13.00** Veslanje: SP, prenos

13.55 Formula 1: VN Monaka 16.15 Nogomet: Pred EP 2012 **16.55** Plavanje: EP, prenos **18.20** Rokomet: Liga prvakov **19.45** Zrebanje lota **19.50** Gimnastika: EP (M) **21.55** Dok. odd.: Kitajska kapitalistična revolucija **22.40** Dok. odd.: Stalagi **23.35** Kratki igr. film: Vivere **23.55** Kratki igr. film: Kaj bi še rad? **0.20** Zabavni infokanal

6.05 21.30 Žarišče **8.40** Kronika **9.30** 15.04, 23.00 Na tretjem... **11.40** Pogledi Slovenije (pon.) **13.10** 18.15 Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.00** Posebna ponudba (pon.) **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** TV Dnevnik - z znakovnim jezikom **19.55** Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski pregled kronike **20.50** Zrcalo tedna (pon.)

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.15** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** Q - trendovska oddaja, vodi Lorella Flego **15.45** Sredozemlje **16.15** Istrska potovanja **17.00** Dok. odd.: City Folk **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Rokomet: finale lige prvakov **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Lynx Magazin **23.00** Plavanje - EP, povzetek **0.15** Čezmejna Tv - TDD

13.30 Tv prodajno okno **14.00** Žogarija v Trstu **14.30** Besede miru - Shah Alam, Malezija **15.00** Podeželje med Snežnikom in Nanosom **15.30** Pravi ključ - Rdeči križ **16.30** Kmetijska oddaja **17.30** Hrana in vino, izbrani recepti **18.15** Z Mojco po domače **19.15** Duhovna misel (pon.) **19.30** Tedenski pregled **20.00** Dolenja trebuša - 100 let **21.35** Pogovor in pika - Zvonko Černač **22.05** Veliko platno **22.30** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno, Videostrani

6.30 Tv prodaja **7.00** Risane, otroške in zabavne serije **10.20** Nan.: Peklenske mačke **11.15** Nan.: Zasebna klinika **12.05** Nan.: Razočarane gospodinje **13.00** Film: Zadnja priča (Kan.) **14.45** Dvoboj kuharskih mojstrov (resn. serija) **15.40** Opremljevalci vrtov v zaseidi (resnič. serija) **16.10** Petične nosenice (resnič. serija) **17.05** Film: Mladi naslednik **18.55** 24UR vreme, Vremenska

napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** X Factor **22.30** Film: Čudežno prebujenje (ZDA) **0.25** Film: Zaljubljena Lili **2.45** 24UR, No-vice **3.35** Nočna panorama

7.45 Tv prodaja **8.00** Nad.: Dobrodošli v resničnost **8.50** Nan.: Moja super sestra **9.15** Cirque du soleil (cirkuški šov) **11.00** ŠKL, mladinska oddaja **11.55** Nan.: Doma-če kraljestvo **12.20** Nan.: Vsi moji moški **13.50** Film: Major Payne **15.40** Film: Zagrete navijačice (ZDA) **17.30** 1.05 Igrače za velike (zab. serija) **18.00** Dok. serija: Steven Seagal - Varuh zakona **18.30** Magazine Li-ge prvakov **19.05** ŠKL, mladinska oddaja

20.00 Film: Slutnja (ZDA, i. N Cage, J.e Moore, J. Biel) **21.50** Top Gear (avtomob. serija) **22.50** Film: V imenu kralja (ZDA) **1.05** Nan.: Šerifova pravica **2.35** Love Tv **3.35** Nočna ptica

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotichek: Mizica, pogrni sel; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev: Poklon prof. Lelji Rehar ob 90. rojstnem dnevu; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.30, 7.00, 8.10 Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.30 Jutranjik; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Veliki glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go....
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scaletta musicale; 20.00-21.55 E...state freschi; 22.00 Extra Extra Extra; 22.30 Pic nic électronique; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreatija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.30 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Pred-

stavitev oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.
SLOVENIJA 3
6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalnoinstrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret: Ivan Hribovšek; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP
OVEN 21.3.-20.4.: Več pozornosti namenite bližajočim se obveznostim, zaradi katerih se vam bo v prihodnje nabralo še veliko dela. Napolnite se z energijo in si dobro organizirajte čas.
BIK 21.4.-20.5.: V prihodnjem obdobju se boste pogosto vprašali, kakšen je vaš cilj v življenju in kakšen je smisel vsakdanjega prilagajanja. Naslonite se na osebo, ki ji lahko zaupate.
DVOJČKA 21.5.-21.6.: S prijatelji se boste odlično ujeli in preživeli veliko časa skupaj. Če v sebi še vedno gojite stare zamere do neke osebe, se jim čim hitreje znebite, saj vam le škodijo.
RAK 22.6.-22.7.: Če ste zadnje dni nadpovprečno dobre volje, je to posledica zaljubljenosti. Samski bodite bolj odločni in naredite prvi korak, saj vam ne bo žal.
LEV 23.7.-23.8.: Zelo lepo vam gre od rok vse, česar se lotite. Čeprav imate v zadnjem obdobju ogromno obveznosti, ne obupajte in poskušajte poiskati pozitivno stran. Uspehi bodo kmalu vidni.
DEVICA 24.8.-22.9.: Čeprav je dobro, da imate visoke cilje, si za njihovo doseganje ne smete preveč prizadevati. Včasih si privoščite nekaj časa zase in najdete svoj notranji mir.
TEHTNICA 23.9.-22.10.: Končno se boste spopadli s strahovi, ki vas že dlje preganjajo. To bo težko in naporno obdobje za vas. Vsakega toliko časa se posvetite svojim potrebam in se pustite razvijati.
ŠKORPION 23.10.-22.11.: Ne bodite vedno tako prepričani v svoja dejanja in trditve, ker niso vedno na mestu. Vaša nestrpnost ne bo pozitivno sprejeta pri ljudeh okoli vas, zato se boste v družbi slabo počutili.
STRELEC 23.11.-21.12.: Vaše finančno stanje ne bo dobro, celo precej slabo bo. Preveč se vdajate nespametnim nakupom, kar vas veliko stane. Več časa namenite načrtovanju svojih financ.
KOZOROG 22.12.-20.1.: Samskim se bodo v prihodnjih dneh ponudila posebna priložnost, ki je ne smete izpustiti iz rok. Ne bodite zaprti vase, predvsem pa se znebite sramežljivosti.
VODNAR 21.1.-19.2.: V sredini prihodnjega tedna se lahko zgodi, da boste doživeli zanimivo spremembo na delovnem mestu. Ob koncu tedna boste preživeli veliko časa v prijetni družbi vašega partnerja.
RIBI 20.2.-20.3.: S partnerjem bosta polna strasti in nemira, kar se bo kazalo v spalnici. Na delovnem mestu ne dopustite, da bi vas sodelavci izkoriščali. Če bo stanje nevzdržno, obvestite nadrejenega.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Tv Kocka: Brinjevka 2011 - Amadea Begovič: »V meni«, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: Unomattina **11.00** Dnevnik in vremenska napoved **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa

12.00 Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik, gospodarstvo in Focus **14.10** Variete: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: L'Olimpiade nascosta **23.20** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.45** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **1.35** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

6.30 8.20 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Protestantesimo **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: La signora del West **17.00** Nan.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Ghost Whisperer **20.30** Dnevnik **21.05** Film: La fontana dell'amore (rom., ZDA, '09, r. M. Steven, i. K. Bell) **22.40** Nan.: Supernatural **23.25** Dnevnik **23.40** Rubrika: Stracult (a casa) di Marco Giusti **1.00** Dnevnik - Parlament **1.10** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: TGR Buongiorno Italia/Regione **8.00** Aktualno: Agorà in Agorà - Brontolo **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Talk show: Apprescindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tg3 Fuori Tg **12.45** Nan.: Sabrina, vita da strega **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo in Piazza Affari **15.00** Nan.: La casa nella prateria **15.50** Film: Il barone rosso (pust., Nem., '08, r. N. Mullerscher) **17.35** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: LucarelliRacconta **23.00** Dok.: Fratelli e sorelle - Storie di carcere **23.55** Nočni, deželni dnevnik in vremenska napoved **1.15** Film: Siamo donne (kom., It., '53, r. R. Rossellini, i. L. Visconti)

Rete 4

6.45 Dnevnik - kratke vesti **7.20** Dok.: Come eravamo **7.25** Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri 4 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50**

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (26. maja 2012)
Vodoravno: slovenščina, tamburmajor, Ani, RAI, Ami, rik, evro, I. J., Ital, Eaton, Na, Ain, obad, Palkišče, Ola, O. R., O. K., Lovran, folija, mat, Prado, Po, aparat, A. R., Mantova, žal, Toma, estetika, rep, Ero, iredentizem, trikotnik, metalka, zlitina, rokav, Aka, Aar, Oleg, A. N., trasa; *na sliki:* Palkišče.

RADIO IN TV SPORED ZA JUTRI

Nedelja, 27. maja 2012

25

Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Flikken coppia in giallo **16.05** Nad.: My Life - Segreti e passioni **16.30** Nan.: Il commissario Cordier (polic., Fr., i. P. Mondy) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: C'era una volta (western, It., '69, r. S. Leone, i. H. Fonda) **0.45** Aktualno: Il grande western italiano

0.55 Film: Pat Garrett e Billy the Kid (western, ZDA, '73, r. S. Peckinpah)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: La forza del perdono (dram., ZDA, '10, r. G. Champion) **16.30** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.45** Kviz: Il braccio e la mente (v. F. Insinna) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Aktualno: Striscia la notizia **21.10** Show: Scherzi a parte (v. L. Bizzarri, P. Kessisoglu) **0.10** Aktualno: Matrix (v. A. Vinci) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.40** Nan.: Settimo cielo **10.35** Nan.: Ugly Betty **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Camera Café **16.00** Nan.: Chuck **16.50** Nan.: La vita secondo Jim **17.45** Kviz: Trasformat **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI: Miami **21.10** Nan.: Grey's Anatomy **23.00** Nan.: Rookie Blue **0.50** Nan.: Nip/Tuck **1.45** Nan.: Saving Grace

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Rubrika: L'aria che tira **12.30** 17.55 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.10** Film: Il dito piu' veloce del West (western, ZDA '69, r. B. Kennedy, i. J. Garner) **16.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **18.50** Show: G'Day alle 7 su La7 **20.00** Dnevnik **20.30** 1.30 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'Infedele (v. G. Lerner) **23.20** Motociklizem: WSBK degli Usa **0.50** Dnevnik in športne vesti

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.35** Dok.: Piccola grande Italia **8.00** Dok.: Borgo Italia **8.30** Deželni dnevnik **11.15** SMS - solo Musica e Spettacolo **12.10** Variete: Camper magazine **12.25** Aktualno: Epoca...che storia **12.55** Videomotori **13.10** 20.00 Kratkometraž: Maremetraggio **13.30** Tržaški dnevnik **13.55** Aktualno: Mukko Pallino **16.00** Šport: Super Sea **16.30** Tržaški dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Vremenska napoved **19.02** Dok.: Luoghi magici **19.30** Tržaški dnevnik **20.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Koncert: Voci dal ghetto **23.12** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.35** Film: Sogni proibiti (kom., ZDA, '47, r. N. McLeod, i. D. Kaye)

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 10.55, 15.45, 18.30 Risanke **10.15** Iz potopne torbe (pon.) **10.35** Lutk. nan.: Notkoti (pon.) **11.00** Igr. otr. serija: Tomažev svet (pon.) **11.10** Nan.: Dedek in mojem žepu **11.35** Sprehodi v naravo **12.00** Poročila

la **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Polnočni klub (pon.) **14.40** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** Risanke **16.20** Poučna nan.: Ali me poznaš? **16.30** Poučna nan.: Ribič Pepe **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 0.40 Duhovni utrip **17.40** Pogled na... **17.55** Hum. serija: Hotel poldruga zvezdica **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.05** Umetnost igre **23.35** Knjiga mene briga **0.25** Slovenska jazz scena **1.25** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti (pon.) **1.45** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.15** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Risanke **8.00** Otroški infokanal **8.45** 1.30 Zabavni infokanal **10.55** Dobro jutro! (pon.) **13.25** Na lepše (pon.) **14.45** Dok. serija: Najnevarnejše poti sveta **15.35** Prvi in drugi (pon.) **16.45** Kaj govoriš? (pon.) **17.00** Dober dan, Koroška (pon.) **17.35** Prava ideja! (pon.) **19.00** 0.40 Aritmija **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Na utrip srca **20.50** Mini serija: Dediščina Evrope **23.55** Aritmija (pon.)

Slovenija 3

6.00 10.00, 19.55 Sporočamo **8.00** 10.30, 12.30, 16.00 Poročila TVS1 **11.05** 20.40, 23.40 Na tretjem... **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **14.05** 17.00 Tedenski pregled kronike **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče **22.00** Tednik (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior - mladinska oddaja **15.30** Koncert - resna glasba **16.00** Vesolje je **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** Športna mreža **18.20** 23.30 Presek **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jacky - risanke **20.00** Sredozemlje

20.30 Artevisione Magazin - pripr. Martina Gamboz **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **23.55** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

8.45 Pravljica **9.00** 10.00 Novice **9.05** Naš čas **10.05** Hrana in vino **10.30** Videostrani **11.00-16.00** Novice in Videostrani **17.00** Tv prodajno okno **17.30** Vaš krog - Primož Kobe **18.00** Hočem živeti **18.30** Glasbena oddaja **19.30** Dnevnik, vremenska napoved in kultura **20.00** Iz evropskega parlamenta - Okolje in energetika **20.20** Državne igre - Specialne Olimpijade 2012 **21.00** Odmevi iz Krpanove dežele **21.30** Dnevnik, vremenska napoved in kultura **22.00** Glasbena oddaja, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.20 8.50, 10.00, 11.25 Tv prodaja **6.50** 16.40, 17.10 Nad.: Zmagoslavje ljubezni **7.50** 15.35 Zakon brez ljubezni (nad.) **9.05** Čista hiša (resn. serija) **10.30** 14.35 Nad.: Moji dve ljubezni **11.55** 17.45 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Najboljši domači video posnetki (zabav. serija) **17.00** 24UR popoldne **18.50** Ljubezen skozi želedec (kuharska odd.) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR **20.00**

Film: Past za starše (ZDA) **22.00** 24UR Zvečer **22.50** Nan.: Franklin in Bash **23.50** Vohun v nemilosti **0.45** Nan.: Mentalist **1.40** 24UR (pon.) **2.40** Nočna panorama

Kanal A

7.15 Jekleni Max (ris. serija) **7.40** Svet, povečava **8.05** Raziskovalni junaki (ris. serija) **8.35** 12.15 Družina za umret (hum. nan.) **9.05** 13.15 Frasier (hum. nan.) **9.35** 13.45 Pa me ustreli! (ris. serija) **10.00** 16.05 Resn. serija: Faktor strahu Južna Afrika **10.55** Astro TV **12.45** Tv prodaja **14.10** Film: Mladi naslednik **17.05** Nad.: Na kraju zločina - Miami **18.00** 19.45 Svet **18.55** 1.00 Nan.: Teksaški mož postave

20.00 Film: Možje v črnem (ZDA) **22.00** Film: Prevarant (ZDA) **23.50** Nan.: Policisti v Los Angelesu **1.30** Love TV **3.30** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan: v studiu Alenka Florenin in Marko Sancin; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan: Glasbene muze; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Koroški obzorik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.15 Jezikovni kotiček; 17.30 Odprta knjiga: Jakob Renko - Rojen je bil v mestu Trst, 2. nad.; 18.00 Hevrek - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00-9.00 Jutro na RK; 5.30, 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.15 Klepet ob kavi; 9.00 Dopoldan in pol z Mojco Klarič; 9.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat - Kraški šopek iz Sežana; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Študentska oddaja.

RADIO KOPER (ITALJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobczi zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 7.00 Jutranji dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.05 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35-12.28 Glocal; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Baland con Casadei; 13.40 Anteprema classifica; 14.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.35 Reggae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 In orbita show; 20.00 Proza; 20.30-22.30 Glocal; 23.00 Osservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 9.10 Ali že veste, kakšen dan bo danes?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00, 9.05, 11.00 Ime

tedna; 8.45 Koledar prireditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.00, 11.40-12.00 Ime tedna; 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 14.45 Express; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 17.15 Povzetek imena tedna; 18.00 Izštekani po izštekanih z Juretom Longyko in skupino Nula Kelvina; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Lodomat; 20.00 Cederama; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Zadnja predstava sezone

O najbolj popularnem neapeljskem pisatelju

Za niz alternativne scene monodrama o Francescu Mastraniju, ki so ga brali vsi razen literatov

S predstavo Homunculus il Nerone di Napoli v mali Bartolijevi dvorani se je ta teden dokončno sklenila sezona Stalnega gledališča Furlanije – Julijske krajine v tržaškem Rossettijevem poslopju. Predstava, ki je osredotočena na plodovitem neapeljskem pisatelju feljtonov Francescu Mastraniju, je bila sicer najavljena za januar, a so jo morali zaradi manjše avtomobilske nesreče igralca Giancarla Condèja prestaviti na maj. Kakorkoli že, monodrama spada v abonmajski niz alternativne scene, ki je letos ponudil znatno manj vrhunskih predstav kot v dosedanjih sezonah, in zanjo sta bili v Trstu predvideni le dve ponovitvi, v četrtek in petek, 24. in 25. maja.

Predstava Homunculus il Nerone di Napoli je nastala v produkciji festivala Napoli Teatro v sodelovanju s skupino Compagnia Molière; nastanek s programsko kulturno obeležitvijo je verjetno botroval določeni papirnatosti gledališkega projekta, saj monodrama na koncu izzveni nekako medlo predvsem zaradi dokaj samovšečne resnobe, ki zane-marja najbolj ljudsko privlačne in s patosom prežete elemente Mastrianijevega pripovedništva in nasprotno

poudarja - žal brez zadostne mere ironije - motečo spolno plat, ki je bila seveda v delih popularnih piscev devetnajstega stoletja nedvomno prisotna, a verjetno bolj zaradi pripovednega efekta in brez skritih podsmislov, ki jih odkriva moderna kritika meščanske družbe.

Tako gledališki projekt režiserja Paola Castagne in igralca Giancarla Condèja z dramaturško obdelavo Enrica Groppalija zaradi pretirane resnobe in preskromnega patosa, s katerim monodrama obravnava Mastrianijev opus, ne dela pravice najbolj popularnemu neapeljskemu pisatelju devetnajstega stoletja – Benedetto Croce je, denimo, o njem napisal, da ga berejo vsi razen literatov.

Vsekakor Francesco Mastriani velja za predhodnika italijanskega verizma in njegov njegov roman La cieca di Sorrento iz leta 1852 so velikokrat ponatisnili tudi v 20. stoletju. Predstava z Giancarlom Condèjem pripoveduje o Mastrianijevem odkritju lastne pisateljske žilice na podlagi njegovega romana Il mio cadavere, ki velja za prvi italijansko kriminalko, vendar ne poteši gledalceve radovednosti ne glede pisateljevega življenjepisa ne glede njegovega dela. (bov)

Predstava z Giancarlom Condèjem (na posnetku)pripoveduje o Mastrianijevem odkritju lastne pisateljske žilice

LITERATURA

Sosičev Tito, amor mijo tudi v italijanščini

Na italijanske knjižne police prihaja nov prevod slovenskega literarnega dela. Za tokratni izid je poskrbela tržaška založba Comunicarte, ki bo v sredo predstavila svojo novo knjižno zbirko Soloparole. Uvedel jo bo ravno slovenski roman, in sicer roman Marka Sosiča Tito, amor mijo, ki ga je v italijanščino prevedla Darja Betocchi.

Prevod Sosičevega romana bodo javnosti predstavili v sredo, 30. maja, ob 18.30 na Postaji Rogers v Trstu (Riva Grumula 14). Predstavitev bosta uvedla predsednica Skupine-Gruppo 85 Patrizia Vascotto in predstavnik založbe Massimiliano Schiozzi. Z avtorjem in prevajalko se bo pogovarjala Veronika Brecelj, odlomke iz dela pa bo prebral gledališki igralec Danijel Malalan.

Roman Tito, amor mijo je izšel leta 2005 pri Študentski založbi Litera. Napisan je v prvi osebi, avtor pa nam skozi oči desetletnega dečka pripoveduje o življenju ob koncu 60. let na tržaškem Krasu in v Benečiji.

GLASBA - Pogovor z eno največjih še živečih slovenskih opernih umetnic Ondino Otta Klasinc

Opera gre v smer perfekcionizma

Ena največjih še živečih slovenskih umetnic svetovnega slovesa, sopranistka Ondina Otta Klasinc (na sliki) se svojega poustvarjalnega obdobja spominja z nostalgijo, v primerjavi z današnjim časom pa opazi, da gre opera v smeri perfekcionizma. Tega v povojnem obdobju, lačnem kulture, ni bilo. Bil pa je toliko večji entuziazem, je povedala v pogovoru za STA.

Ondina Otta Klasinc, v Trstu rojena pevka slovensko-italijanskega rodu, je leta 1946 debutirala v ljubljanski Operi. Za tem je odšla v Milano in od leta 1951 kot svobodna umetnica gostovala domala po vsem svetu. Od leta 1958 do 1972 je bila prvakinja mariborske Opere, nato pa se je posvetila pedagoškemu delu. V svoji pevski karieri je oblikovala skoraj vse lirične, koloraturne in dramske vloge standardnega opernega repertoarja. Številnim priznanjem, ki jih je prejela, se je decembra lani pridružila Betettova nagrada.

Odraščali ste v Trstu in če povzamem vaše besede, petje ni bilo le vaša želja, temveč potreba, ki se je pokazala že v zgodnjem otroštvu. Kaj ste imeli s tem v mislih?

Tako čuti vsak pristen pevec, saj se s to željo in nujno rodi. Že pri otroku jo lahko slišite, če tuli ves dan. Verjetno so zato glasilke na svetu. Doma sem vedno tulila operne arije, že ko sem bila stara pet let. Na radiu je bil takrat v modi Beniamino Gigli, pela pa sem tenorske, ne sopranske arije, denimo Celeste Aido. Otrok to čuti, nadaljevanje pa je odvisno od tega, v kakšnih rokah je: ali mu bodo starši rekli, da naj zapoje ali pa, da naj bo tiho.

Kako je bilo to sprejeto pri vaših starših?

Tudi mama je pela. Ni bila poklicna pevka, a je imela odličen glas. In ravno pri mami, ki je zelo rada pela tržaške pesmi, sem srkala petje. Poslušala sem jo in pela za njo.

Kako se spominjate svojega opernega debuta, vloge Rozine v Rossinijevem Seviljskem brivcu?

Vlogo sem naštudirala, v slovenščini seveda, vendar se je slabo razumelo dikcijo, ki sem jo imela takrat. Kajti ko sem prišla prvič v takratno Jugoslavijo, nisem znala niti treh besed, mogoče ravno tri. To je bila sicer vročična Rozina, saj veste, kaj pomeni debut: želja, da se pokaže občinstvu. Sledil je ogromen aplavz, saj sem bila sveža 20-letnica, vsi so mi čestitali. In to ti da zagona, da si želiš vedno več. Bilo je kot "žegen".

Po besedah Danila Švare, ki vas je povabil v Ljubljano, niste bili uspešni le zaradi lepote, obsega glasu in odlične tehnike, temveč tudi zaradi nevsakdanje muzikalnosti, živahnosti, temperamenta in teatrske pojave.

Za muzikalnost nisem nič kriva, to je priroje-

no. Nasploh pa sem se hitro učila. Spominjam se, da so me neko soboto iz moje agencije poklicali v Milano, kjer sem stanovala, in me vprašali, če bi bila pripravljena do naslednje sobote naštudirati vlogo. Rekla sem da in si šla kupit izvleček. V osmih dneh sem naštudirala vlogo in pela. Muzikalnost je pač prirojena. Tudi kasneje, ko je prijatelj maestro Borisa Švara potreboval sopranistko, da bi na hitro naštudirala neko opero za Bologno, sem takoj privolila in naštudirala vlogo v 20 dneh. Zgodi se tudi, da te pokličejo, da bi rešil situacijo. Iz Sarajeva so me nekoč poklicali, če bi naslednji dan prišla reševati Traviato, ker je njihova primadona zbolela. Vzela sem vlak in šla.

Kaj pa igra?

Zdaj, ko premišljujem za nazaj, se imam prej za igralko kot pevko. Ugajala sem zato, ker sem se v vlogo tudi vživela. Za to sem dobila nešteto dobrih ocen. Spomnim se recimo ocene iz Maribora, ko sem igrala Suzano Marranesi v Kreftovih Kranjskih komedijantih. Imam perfektno kritiko Boruta Trekmana, ki je zapisal, da sem svoje dramske kolege skoraj dala v koš. Da, igralska žilica je bila prisotna, dramske vloge sem doživljala tudi s svojim možem igralcem.

So vam bile ljubše tragične ali komične vloge?

Vse. Začela sem kot koloraturni sopran, torej koloraturne vloge, tehnika. Potem človek počasi dozori, drugače čuti, glasilke se nekoliko spremenijo, za-

to sprejmeš tudi vloge, ki jih prvotno ne bi. V ljubljanski Operi sem recimo v La Boheme pela vlogo Musette skupaj z Vilmo Bukovec. Šele par let pozneje sem pela Mimi, ker prej še nisem bila zrela zanjo. In tako gre dolo naprej. Ko sem v Teatru Verdi v Trstu pela Hoffmannove pripovedke, so me vprašali, ali bi tvegala peti vse vloge. Malce sem premišljevala in sprejela. To je bilo noro. Isto sem potem pela še v Teatro Regio v Turinu, pa na Reki, medtem ko sem v Mariboru pozneje pela le Giulietto in Antonio, ker koloraturnega dela iz prvega dejanja nisem več zmogla. Pride do razlik v glasilkah. Sem pa pozneje v Mariboru pela recimo Rusalko, Puccinijevo Manon Lescaut, vloge, na katere prej ne bi nikoli niti pomislila.

Iz Trsta ste šli v Ljubljano, nato pa ste izbrali pot samostojne umetnice in gostovali vsepovsod.

Takrat sem stanovala v Milanu. Tam je bila agencija za operne umetnike in po uspešni adviciji so me sprejeli. Ta agent me je potem vodil skoraj 15 let.

Kaj pa je botrovalo odločitvi za selitev v Maribor?

V Mariboru sem večkrat gostovala, potem pa me je maestro Jakov Cipci vprašal, če ne bi bila le gostja, ampak bi se ustavila vsaj za šest mesecev, da bi izvedli abonma s Traviato ali Madamme Butterfly. Ponudbo sem sprejela, zasebno življenje pa je nato vse skupaj obrnilo, saj bi po nekem času spet odšla.

Kako na operno umetnost gledate danes? Predstav, kot pravite, ne obiskujete več.

Zaradi bolezni ne hodim več v gledališče, imam pa televizijo. Na kanalu Mezzo sem v nekaj letih poslušala toliko Wagnerjevih oper kot nikoli prej. Poleg tega mi pošljejo posnetke, da si jih ogledam doma. Operna umetnost živi, ljudje še vedno poslušajo opere.

Kaj lahko kot nekdanja prvakinja obeh slovenskih opernih hiš rečete o slovenski repertoarni politiki, kjer prednjačijo "železna" italijanska in francoska dela?

Saj je povsod tako. Izbirajo takšna dela, ki zagotavljajo največji uspeh. Vmes pa tvegajo z deli, kot so bile sedaj Črne maske. Ampak Črne maske niso za repertoar, so za okušat, potem pa gredo spet v naltalin.

Pa je takšno razmišljanje pravilno ali to mogoče zavira razvoj?

To narekuje občinstvo. Kakršen je odziv, takšna je izbira. So pa tudi trenutki tveganja, kar se mi zdi prav.

Kaj porečete o prevajanju libretov? Dandanes je bolj uveljavljen izvirnik z nadnapisi.

Tako je pravilno, na ta način se človek izobražuje. Tudi skladatelj je glasbo pisal na določen jezik

in njegove vokale. Narod seveda hitreje sprejme, če je libreto v slovenščini, vendar pa danes skoraj vsi govorijo kakšen tuj jezik. Vse je bolj odprto.

Kaj menite o slovenski operni tradiciji, delih slovenskih skladateljev?

Redko so na odru, pokažejo se le tu in tam. Kvaliteto pa pač moraš sprejeti takšno, kakršna je. Po mojem mnenju vsebujejo premo slovenskega duha - pri Danilu Švari se recimo čuti vpliv nemške linije. Pri Rusih je povsem drugače, imajo svoj pečat.

V Mariboru že nekaj let poteka po vas poimenovano tekmovanje. Nazadnje je bilo leta 2010.

Letos naj bi bilo spet, vendar bo najverjetneje ugasnilo, ker ni denarja. Do tega trenutka nimam nobenih informacij. Program bi moral biti že znan, saj je bilo tekmovanje ponavadi junija. Junij je sedaj preč vrati, a se o tem nič ne ve. Za tekmovanje gre sicer zahvala dirigentu Stanetu Jurgcu, ki je dal zamisel zanj. Prva leta sem bila še v žiriji, potem pa nič več.

Torej ne spremljate več opernega podmladka?

Ne. Se vedno bolj oddaljujem.

Pa je operna umetnost danes deležna dovolj pozornosti?

Seveda. Popularna glasba se od Beatlesov in Michaela Jacksona nenehno spreminja, opera pa stoji: barok je barok, klasika je klasika. In več je poslušaj, bolj jo vzljubiš. Ljudje radi hodijo v opero, to je sanjska stvar, ki te sprošča. Tisti dan si nekje drugje, spodbudi te k razmišljanju. Tudi če je tragedija, te prevzame, zlati če so na odru dobri izvajalci. Danes gre vse v smer perfekcionizma, česar včasih ni bilo. V mojih dneh ni bilo toliko preciznosti, kaj je šlo tudi narobe, tudi glasovi niso bili vsi perfektni. Ampak entuziazem je bil večji kot danes. Povojni čas je bil lačen kulture, lačen razvedrila. Če bi se danes prikazali s takratnimi kvaliteta, bi verjetno rekli - ne potrebujemo vas. Ampak naredili smo, kar je bilo treba narediti.

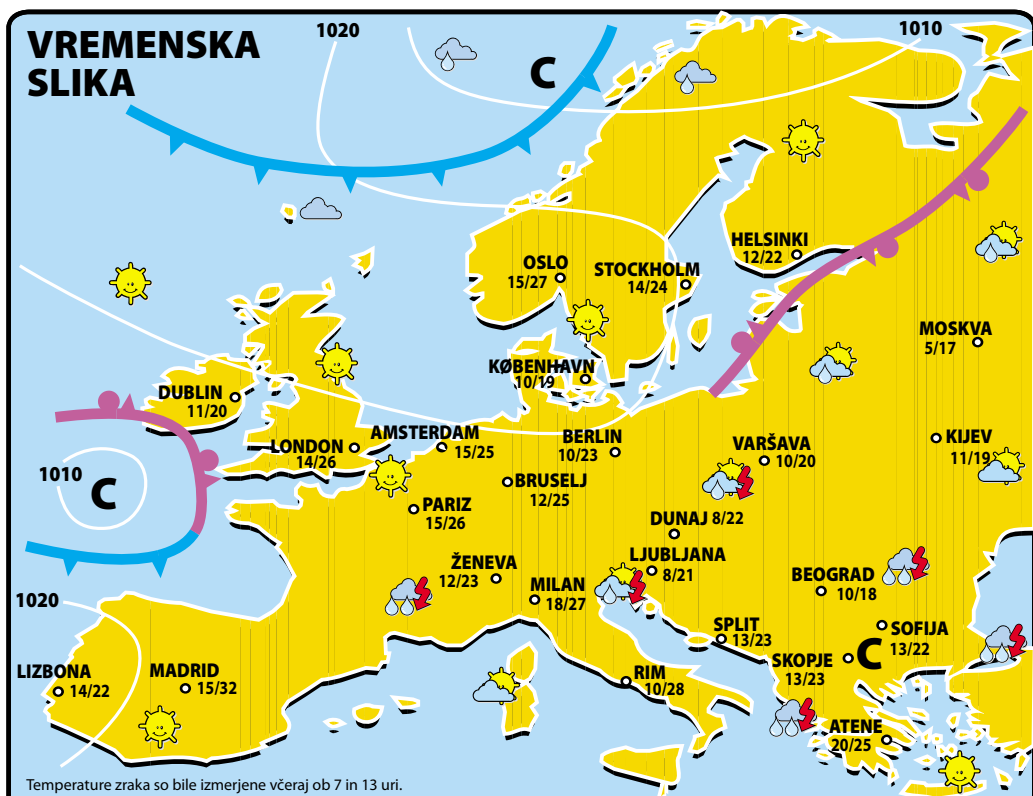
Je torej današnja težnja po popolnosti dobra za opero in izvajalce?

Kvaliteta je na prvem mestu, ni več kvantiteta. To se čuti. Seveda govorim o programu, ki ga gledam na televiziji. Pred kratkim sem si ogledala Valkiro iz milanske Scale pod vodstvom Daniela Barenboima. Vsaka od osmih Valkir bi lahko bila Tosca, Aida itd. Kvaliteta glasu je superlativna.

Ampak danes smo vajeni lahkih stvari.

Tako je že od nekdaj. Tudi pesem Jaz pa ti, pa židana marelja je takšna. Kadar so jo peli, je bilo vzdušje lahkotno, veselo. Človek vedno išče trenutek, da se sprosti, obrne stran od težav. Pravijo, da je dan brez majhnega nasmeha - izgubljen.

Andreja Seršen Dobaj in Ksenija Brišar/STA

Hladna jugozahodna fronta bo v ponedeljek popoldne zajela našo deželo. S torka na sredo bo območje nizkega zračnega pritiska s hladnim zrakom v visokih legah povzročilo nestanovitno vreme.

Nad vzhodnimi Alpami, Panonsko nižino in Balkanom je višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka, ki vpliva tudi na vreme pri nas.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.43
Dolžina dneva 15.21

LUNINE MENE
Luna vzide ob 11.19 in zatone ob 24.59

PLIMOVANJE
Danes: ob 10.20 najnižje -30 cm, ob 17.44 najvišje 35 cm, ob 24.55 najnižje -9 cm.
Jutri: ob 5.31 najvišje 0 cm, ob 11.27 najnižje -29 cm, ob 18.24 najvišje 42 cm.

BIOPROGNOZA
Občutljivi ljudje bodo imeli vremensko pogojene težave, ki bodo pogostejše sredi dneva in popoldne. Priporočamo večjo previdnost.

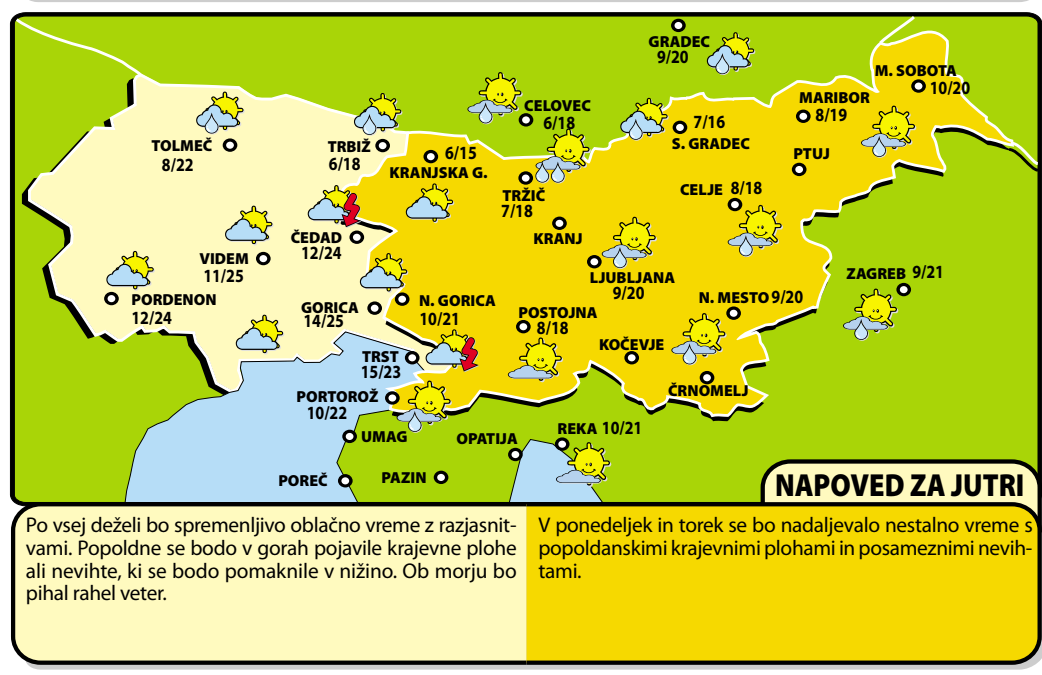
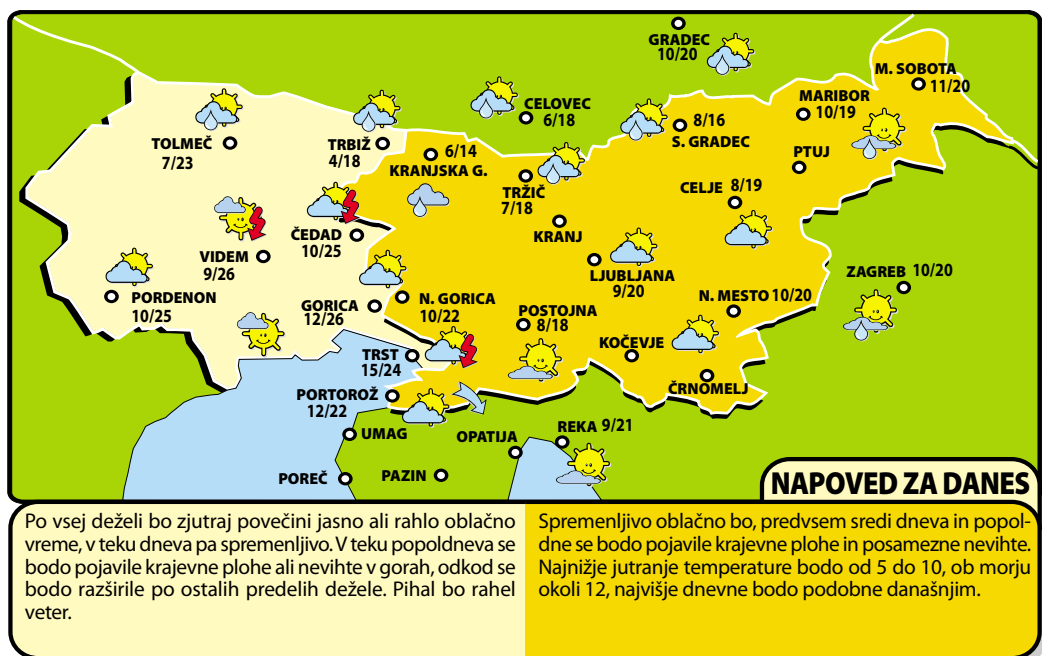
MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,7 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	14	2000 m	3
1000 m	11	2500 m	-1
1500 m	7	2864 m	-2

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8 in v visokogorju do 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

OČALA ZA VID
NAJBOLJSIH ZNAMK
ZNIŽANE NA 50%
SONČNA OČALA
VSE PO 25,00 €

TRST - ULICA CONTI 36 - TEL. 040 363601
ULICA ROMA 3 - TEL. 040 376880